

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

HORACE McCOY

gazetecinin
ölümübilgi
yayınevi

Birinci Basım
Ağustos 1972

BİLGİ YAYINEVİ
Gökdelen, 8. kat
804 — Telf. 17 80 19
Sakarya Caddesi, 8
Telf. : 17 74 03-12 50 67

HORACE McCOY

Gazetecinin Ölümlü

Türkçesi : Ahmet Altan

kapak düzeni fahri karagözoğlu

I

Mike Dolan, daha yazışleri müdürü telefon edip çağırdığı zaman anlamıştı olacakları. Koca şehirde, gerçekleri halka anlatacak tek bir gazetenin olmasının ne büyük bir utanç olduğunu düşünüyordu, merdivenleri çıkarken. Keşke, gazetenin gazete olduğu, orospu çocuklarına rahatlıkla orospu çocuğu denilebildiği günlerde gazetecilik etseydim diye geçirdi içinden. O eski gazetelerden birinde çalışmak epey keyifli olurdu her halde. Bir de şimdikilere bak. Heriflerin bir sürü palavralar iziktirip, bayrak resimleriyle donattıkları paçavralar... Hepsi Mussolini'nin ikinci bir Sezar (yalnız, uçakları ve zehirli gazları olan bir Sezar), Hitler'in de ikinci bir Büyük Fredrik (yalnız, tankları ve homoseksüel zevkleri olan bir Büyük Fredrik) olduğunu yazıyorlardı. Hepsi de iyi fiyatlarla milliyetçilik ticareti yapıyor, tirajdan başka hiç bir şeye aldırıyorlardı.

— Satılık piçler... –diye mırıldandı, yazışleri müdürü Thomas'ın odasına girerken.

— Nerden buldun bu hikâyeyi? –dedi Thomas, önündeki kâğıtları işaret ederek.

— Tamamıyla doğrudur.

— Sana onu sormuyorum. Bu hikâyeyi nerden bulunduğunu soruyorum sadece.

— Bunu önceki gün ele geçirdim, şampiyonanın son maçında. Niye sordun?

— Bana biraz acayip gibi geldi de...

— Acayip gibi değil, basbayağı acayip. Düşün, kupa almış bir takım, birkaç kumarbazın hatırı için şampiyonluk maçını satıyor. Senin «Acayip` gibi geldi» dediğin bu işte. Galiba bu yazıyı da çöp sepetine atacaksın?

— Evet... Fakat seni çağırmamın tek nedeni bu değil. Bu meseleyi bir tarafa bırakalım şimdi. İdare müdürü...

— Dur bir dakika... –dedi Dolan—. Böyle bir yazıyı, atamazsın. Bütün kulüpler aldatılıyor. Hem bunu bilen tek gazete biz değiliz, öbürleri de öğrendi. Bu akşam kullanırlar. Şimdi sen bunu basmazsan, resmen atlamış oluruz.

— Kullanacaklarını sanmam... –dedi Thomas—. Belki de işler dediğin kadar kötü değildir.

— Tam anlamıyla bir skandal bu. Eğer kimse bu işten söz etmezse, futbol, tam bir kandırmaca olacak.

— Buraya bak Mike –dedi Thomas—, sen birilerinden hıncını alacaksın diye, biz böyle hikâyeler

basacak değiliz, anladın mı? Gazetenin politikasını biliyorsun...

— Tabii, tabii... Gazetenin politikasını biliyorum. Bu şehirdeki, hatta bu memleketteki bütün o Allahın belâsı, rezil gazetelerin politikasını biliyorum. Hepsi de aynı kaba işeyen rezil herifler. Hepsini kafa kafaya vursan şu kadarcık erkeklik çıkmaz.

— Neden her zaman insanlara hakaret edersin, herkesi rahatsız edecek pislikler uydurmağa çalışırsın, anlamam.

— Benim bir şey uydurduğum yok. Senin sepete attığın bu hikâye haber gibi bir haberdir. Sen, her zaman, haber gibi haberleri atarsın zaten. Geçen hafta da o Delansey denilen oğlan...

— Biliyorsun, o meseleyi çoktan kapattık, Dolan. İyi bir çocuğun hayatını mahvetmeye hakkımız yok.

— O başkalarınınkini mahvetti ama... Kafayı çekip arabaya atladığı gibi, kaldırımda yürüyen o zavallı kadını ezip geçti. O meseleyi çoktan kapattık tabii. O oğlanın babası bize en büyük reklamları veren şirketin müdürü olduğuna göre...

— Sen fazla idealistsin... -dedi Thomas.

— Demek öyle... -dedi Dolan, dudaklarını ısıraraktan-. Hani geçen hafta, Ku Klux Klan'ın yeniden kurulduğunu anlatan bir yazı getirmiştin, onun hakkında da mı böyle düşünmüştün?

— Ku Klux Klan çoktan öldü. O söylediğin Klan değildi.

— Peki, peki, Haçlılar öyleyse, ya da kendilerine

ne bok diyorlarsa o. Gülün adı değışmekle kokusu değışmez. Cübbeler giyinip, kukelatalar takınarakdan gizli toplantılar yapıyorlar...

— Sana daha önce de söyledim, şehirdeki hiç bir gazete bu Haçlılar meselesine dokunamaz. Patlamaya hazır bir bomba bu, kurcalamağa gelmez. Hem sen bu reformist fikirlerinden vazgeçsen iyi edersin.

— Allahını seversen ikide birde bana reformist deyip durma... –dedi Dolan sinirli sinirli-. Herifler, paşa keyifleri ne isterse yapsınlar, önemli olan bu değil. Önemli olan, üçkâğıtçı politikacılarla, şiş göbek hırsızların içyüzlerini anlatan yazıları basmak... Bu şehrin valisi bile üçkâğıtçının teki, sen de biliyorsun. Sana, geçen sene, sarhoş bir milletvekilinin yazıp altını imzaladığı, bütün rezillikleri tek tek anlatan bir belge getirmiştım, sen ne yapmıştın? Yırtıp atmıştın. Tamam, yırt at, canın sağ olsun. Ama şimdi elinde bomba gibi bir hikâye var. Futbol kulüpleri şike yapıyor göz göre göre. Ben sana belgeler getiriyorum, sense daha önce yaptığımız tartışmaları hatırlayıp bana reformist diyorsun. Binlerce çocuk var bu satılmış oyunculara tapan... Onlardan da mı utanmıyorsun?

— Bu yaptığın Donkişotluktan başka bir şey değil, Dolan... –dedi Thomas-. Otur da sakinleş biraz.

— Canın cehenneme! Sakinleşecek falan değilim. Bu gazete, gazete değil, doğrudan doğruya üçkâğıtçıların haber bülteni.

— Peki! –dedi Thomas–. Ne bok yersen ye! Ben de sana bir şans daha tanımayı düşünüyordum. Bugüne kadar ona buna sataşmalarına, hakaretlerine göz yumdum, belki bir gün adam olursun diye. Seni işten atmasınlar diye uğraştım. Kaç defa seni işten atmam için zorladılar. Bilmiyordun bunu değil mi? Bak bakalım şuna... –Uzanıp masadan bir kâğıt aldı–. Oku...

«Mr. Thomas

Dün yeni kontratlarını görüşmek için O’Hearn spor mağazasına telefon ettik. Bildiğiniz gibi bu işletme, en iyi müşterilerimizdendir. O’Hearn yeni kontrat hakkında görüşmeyi kesinlikle reddetti. Dolan kendisine olan 154.50 dolarlık borcunu bir yıldan beri ödememiş. Haklı olarak, reklam vereceği gazetenin elemanlarının kendisine olan borçlarını ödemesini istiyor. Bu mesele hakkında sizinle en kısa zamanda görüşmek istiyorum.

Mr. Womack»

— Gün geçmiyor ki İdare Müdürlüğünden, senin borçlarından şikâyet eden notlar almayayım.

— Şu işe bak –dedi Dolan, kâğıdı masaya koyarken–, hiç düşünmüyor ki bu gazetenin de ödemesi gereken borçları vardır. Halka olan borçları...

— Yeni baştan başlayacak değilim –dedi Thomas kesin bir sesle–. Anlaşıyor ki meseleleri aynı biçimde göremiyoruz. Sana yapabileceğim tek iyilik, işten atmak olacak galiba.

— Beni işten atamazsın... –dedi Dolan–. Çünkü istifa ediyorum.

Eddie Bishop içeri girdiğinde, Dolan, çekmece-lerini boşaltıyordu. Polis muhabiriydi Bishop. On beş yıldan beri de bu meslekteydi. Yanında bir kız vardı.

— Ne oluyor yahu? –dedi Bishop—. Duyduğuma göre işten ayrılmışsın.

— Öyle oldu –dedi Dolan.

Gözü, yanında duran kızın dudaklarındaydı. Ne kadar kırmızı bu dudaklar böyle diye düşündü. Hiç bir kadında rastlamamıştı böylesine kırmızı dudaklara.

— Bu hanım kız Myra Barnovsky... –dedi Bishop. Sonra kıza dönüp, bilmiş bilmiş göz kırparak—: Her halde Mike'ı tanıyorsun? –dedi.

— Sizi birkaç kez Küçük Tiyatro'daki oyunlarda seyrettim... –dedi Myra elini uzatırken—. Hiç de fena değildiniz.

— Teşekkür ederim... –dedi Dolan kibarca.

Kızın eline dokunduğu anda bir ürpertidir sardı Dolan'ın vücudunu. Bayağı şaşırmıştı. Kız, Dolan'ın şaşkınlığına aldırmadı bile.

— Ne diye kavga ettiniz? –dedi Bishop.

— Her zamanki hikâye. Gene bir yazıyı basmadı.

— Biliyor musun, istifa edebildiğin için seni kıskanıyorum... –dedi Bishop—. Eğer evde çocuk ekmek beklemeseydi, yıllarca önce söyledim o Thomas denilen herife, bu gazete dediği paçavrayı neresine sokacağını...

— Size engel olmayalım... –dedi Myra—. Siz işinize bakın.

—Yapılacak fazla bir şey kalmadı zaten... –dedi Dolan.

—Şimdi ne yapacaksın? –dedi Bishop.

—Valla onu ben de bilmiyorum. Aslına bakarsan, bu işe sevinmem mi, yoksa üzülmem mi gerektiğini bile kestiremedim daha...

—Bana bak –dedi Myra–, gücünü kaybedeyim deme.

—Sevinmen gerek, inan bana! –dedi Bishop–. Hiç olmazsa öz saygını tekrar kazanmış oldun.

—Öz saygımdan geriye ne kaldıysa demek istiyorsun, her halde? –dedi Dolan gülümsemeğe çalışarak.

Bishop’u öteden beri severdi. Sağlam arkadaştı Bishop. Rahatlıkla gidip, «Söylesene yahu, Goette nasıl yazılır?» diye sorabilirdiniz. Bilirdiniz ki böyle sıradan bir şeyi bilmediğiniz için sizinle dalga geçmez. Birdenbire, keşke Bishop yalnız gelseydi diye geçirdi içinden. Şu Myra Barnovsky denilen kız olmasaydı yanında... O zaman, ona, numara yaptığını, bu gülümsemelerin, aldırmaazlığın palavra olduğunu, iyice paniklediğini, gazetecilikten başka hiç bir işi kıvıramayacağını anlatırdı. «Bence en iyisi, gidip, bir daha böyle terbiyesizlikler yapmayacağıma söz vererek, beni yeniden işe alması için yalvarmak olacak» derdi. Ama Bishop yalnız gelmemiş, Myra Barnovsky’yi de birlikte getirmişti...

—Evet –dedi Dolan–, geriye ne kaldıysa...

—Meraklanma, her şey düzelir... –dedi Bishop–. Neyse şimdilik eyvallah, yemekte görüşürüz.

—Onu yalnız bırakmasak iyi olacak... –dedi

Myra—. Baksana gidip patronuna yeniden işe alsın diye yalvarmak üzere. Böyle bir şey yapmayacağından emin olmak için yanında kalmalıyız.

Dolan şaşkınlıkla baktı kıza.

— Öyle şaşkın şaşkın bakma... —dedi Myra—. Bunu anlamak için kâhin olmaya gerek yok. Her şey rahatlıkla okunuyor suratından. Ne kadar acayip... —dedi Bishop’a dönüp—. Eğer bu sabah yataktan bir dakika geç kalksaydım, eğer tuvalette bir dakika fazla kalsaydım, eğer her sabah bindiğim otobüsü kaçırsaydım, eğer her sabahki kahvemi içmek için dursaydım —niçin durmadım Allah bilir. Çok acayip, çünkü yıllardan beri bir gün sektirmeden içerim kahvemi sabahları—, eğer bu işlerden herhangi birini yapmak için bir dakika fazla oyalansaydım, eğer kahvemi içseydim, seni göremeyecektim. Ve eğer bir rastlantı sonucu bu sabah burada olmasaydım, hiç kuşkusuz Dolan eski işini versinler diye gidip patronuna yalvaracaktı. İşine yeniden sahip olacaktı da. Fakat şimdi bunu yapamayacak. Artık bu iş bitti onun için. Bunu acayip bulmuyor musun? —bu kez Dolan’a dönüp sormuştu.

— Her halde öyledir... —dedi Dolan dalgın dalgın kıza bakarak.

Ürpermişti. Karşısındaki kadına istediği zaman sahip olabileceğini anlamıştı. Çırılçıplak soyunup, sereserpe yatağa uzandığı zaman sevişmeğe alesta görüneceği yüzde yüzdü. Ama Dolan bu kadınla sevişmenin, ancak şaheser bir cesetle sevişmek kadar zevkli olacağını da sezmişti.

Dolan'ı irkiltten de bu olmuştu işte. Anlamıştı kızın eline dokunduğu zaman niye ürperdiğini. Birdenbire, kafasına dank etti, kızın o karmakarışık laflarla ne demek istediği. Kız da şaşırdığından pek açık seçik anlatamamıştı derdini. Ama birden kafasında bir şimşek çakmış, Dolan anlamıştı... Düşün, ya o bir fincan kahveyi içmek için dursaydı...

— Ben hazırım... —dedi Dolan, eşyalarını alıp kapıya doğrularak.

Myra Barnovsky kapıda durdurdu Dolan'ı:

— İyi bak etrafına —dedi—, bir daha burayı hiç görmeyeceksin!

Öğlen yemeğini üçü birlikte yediler. Yemekten sonra, George Lawrence'ı görmek için Keystone Basımevine gitti Dolan. Bu basımevi, çeşitli şirketler adına ticarî dergiler basardı.

— Sizin büyük bir basımeviniz, benimse parlak bir fikrim var, Mr. Lawrence —diye söze girdi Dolan—. Bir dergi çıkarmak istiyorum.

— Gazetedeki işine ne oldu?

— Hiç bir şey olmadı. İstifa ettim. Yeni bir gazeteye de girmedim.

— Nasıl bir dergi çıkarmayı düşünüyorsun?

— Şöyle, az çok New Yorker'a benzeyen bir şey işte... Tabii onun gibi sahtekâr olmayacak. Nasıl olacağını tam olarak kararlaştıramadım daha. Eğlendirici sosyete haberleri falan vereceğim, arada

da halkın bilmediği gerçekleri anlatan manşetlik haberler patlatacağım.

— Nasıl gerçekler?

— Bütün olayların içyüzü. Politika, spor, ne olursa... Olanları dikkatle izleyip halka anlatacağım.

— Bu daha çok gazetelerin işi, öyle değil mi?

— Aslında öyle, ama hiç biri buna yanaşmıyor. Korkuyorlar. Buna da diplomasi diyorlar.

— Fena isim bulmamışlar –dedi Lawrence–. Kaç nüsha istiyorsun? Ne cins kâğıda basacaksın?

— Dur bir dakika –dedi Dolan–, galiba anlatmadım. Dergiyi çıkartman için sana para verecek değilim. Ben, parayı senin vermeni, beni de yazışleri müdürü yapmanı istiyorum.

— Hiç bir şey anlamadım... –dedi Lawrence kaşlarını çatarak–. Bir dergi çıkarmanın sorumluluğunu yüklenemem. Dertsiz başımı derde sokmak istemem.

— Senin sorumluluk falan yükleneceğin yok. Her şeyle ben uğraşacağım.

— Parasını ben verecek değil miyim? E... daha ne?

— Sen sadece dergiyi basacaksın. Gerisi bana ait. Dağıtım, reklamlar, makale...

— Özür dilerim Dolan. Beni pek sarmadı bu iş.

— Ama, Mr. Lawrence, koca şehirde böyle bir dergi çıkarmak için gerekli araçlara sadecesiz sahipsiniz. Hem bu size pek fazlaya da patlamaz. Kâğıdınız da, makineleriniz de var. Böyle bir dergiyle tonla para

kırarsınız. Tabii halkın gerçekleri öğrenmesi, adalete yardım falan gibi tarafları da var bu işin ama, size bunları anlatacak değilim... Siz bir iş adamısınız, ben de size bir iş teklifi yapıyorum. Eğer bu dergiyi çıkarmaya razı olursanız, ilk sayı için iki yüz bin tirajı garanti ederim. Bu da bayağı bir tirajdır, öyle değil mi?

— Fena sayılmaz —dedi Lawrence.

— Dahası da var... —dedi Dolan—. Bu şehirde olanların hepsini anlatacağım. Bunun da halkı ilgilendirmeyeceğini söyleyemezsiniz.

— Bana başından büyük işe kalkışıyormuşsun gibi geliyor... —dedi Lawrence.

— Öyle ama, birinin de böyle bir şey yapması gerek.

— Bir sürü düşman kazanacaksın...

— Doğru, bu işe kızımlar olacak elbet... Bakın, Mr. Lawrence, koca memlekette okuyucularını aldatmayan tek bir gazete yok. Hepsinin de reklam kontratlarıyla, politik anlaşmalarla eli kolu bağlanmış. Yani daha ne istiyorsunuz Allah aşkına, bu, hayatınızda sahip olabileceğiniz en büyük şans. Evet, düşmanlarımız olacak. Bütün namussuzlar, üçkâğıtçılar bize düşman kesilecek. Buna karşılık, bütün namuslu kişiler de bizden yana olacaklar ama.

— Namuslu olanların da gücü yok... —dedi Lawrence.

— Onları biz güçlendireceğiz, anlamıyor musunuz? —Dolan, Mr. Lawrence'in yüzündeki ifadeyi

görünce telâşlandı-. Sosyeteyi ilgilendirecek mahallî haberler de vereceğiz. Kim kimle yattı, geçen günkü baloda kimin elbisesi ne renkti, bunları da yazacağız. Arada sırada da kolları sıvayıp şöyle esaslı bir bomba patlatacağız.

— Dolan, yapmak istediklerini takdir ediyorum... Ancak sana yardım edemem. Böyle bir şeyi denemeye yetecek kadar param yok çünkü.

— İlk sayı kaçta çıkar sizce?

— Valla bilmem ki...

— Şöyle kabaca bir hesapla.

— Nasıl bir şey istiyorum demiştin?

— New Yorker'ın boyunda, yirmi dört sayfa.

— Bir bakalım... -Lawrence kaşlarını çatıp, aklından hesap etti-. İki bin nüshası on beş bin dolar falan tutar.

— Tut ki ben, on beş bin doları buldum, dergiyi çıkardım. Halk da dergiyi tuttu. Bu senin için bir şey ifade eder mi?

— Edebilir...

— Eğer ilk sayı satarsa, ilgilenir misin bu işle?

— İlgilenebilirim...

— Gene görüşürüz öyleyse... -dedi Dolan çıkarken.

O akşam, *Meteor*'un provalarının perde arasında, Johnny London'ı soyunma odasında kıstırmıştı Dolan. Johnny'nin iki göbek öncesi gecekondu-

da yaşırdı. Sonradan Allah yürü ya kulum demiş ve zenginleşmişlerdi. Şimdi, tam o eski gecekonduunun bulunduğu yerde yirmi katlı bir binaları vardı.

— Senin için on beş bin dolar nedir ki? —dedi Dolan—. Dünya kadar paran var.

— Sen ne diyorsun yahu? —dedi London—. Nerdeyse iflâs etmek üzereyim.

— Benim de hoşuma gitmiyor, senden gene para istemek ama, on beş bin dolar senin için çöldeki kum taneciği kadar önemsiz —dedi Dolan—. Benimse bütün hayatım buna bağlı.

— Bu kadar çok parayla ne yapacaksın? Ne yapmak için istiyorsun bu parayı?

— Bir dergi çıkarmak istiyorum. Eğer bu parayı verirsen seni de ortak ederim.

— Bu derginin nasıl bir şey olacağını kestirebiliyorum... Gazetede ki işine ne oldu?

— İstifa ettim bu sabah...

— Allah kahretsin —dedi Johnny—, bunu yapmamalıydın Mike... Şöhretin gittikçe yayılıyordu, şehirdeki herkes senin yazılarını okuyordu... Hah, işte büyük dostun David de geliyor... —dedi Johnny sesini kısarak.

— Arkadaşlar, işimizi zorlaştırmayın lütfen... —dedi David, soyunma odasına girerken—. Son perde için her şey hazır, sizi bekliyorlar.

— Önemli bir iş konuşuyorduk da ondan geciktik... —dedi Dolan.

— Neyse, artık konuşmanız bittiğine göre, sahneye gelir misiniz lütfen?

— Konuşmamız pek bitti sayılmaz... –dedi Dolan.

— Geliyoruz... –dedi Johnny de.

— Çok teşekkür ederim... –dedi David dışarı çıkarken.

— Buranın Küçük Tiyatro olduğunu, bizim de burada parasız çalıştığımızı unutuyor galiba... –diye söylendi Dolan.

— Boşver, canını sıkma. Başka türlü davranmak elinden gelmiyor...

— Titizliğine bir şey dediğim yok canım. Benim bozulduğum, o tepeden bakan küstah hali.

— Özellikle yapmıyor, huyu böyle... Aslında sana hayran. Artık sahneye çıksan iyi edersin. Sen buranın yıldızısın, öbür amatörlere iyi örnek olman gerek.

— Sen paradan haber ver, verecek misin?

— Provadan sonra konuşuruz bunu...

— Bu benim için çok önemli Johnny...

— Dolan! –diye bağırdılar dışardan.

— Bu da Major... –dedi Johnny-. Hadi...

Salonda oturan Major, oturduğu yerden:

— Seninle bir dakika konuşabilir miyim Dolan? –dedi.

— Tabii... –dedi Dolan.

Sahnedan inip, birkaç yordakçısıyla birlikte oturan Major'ın yanına gitti.

— Prova için sadece altı günümüzün kaldığını biliyorsun, değil mi?

— Biliyorum.

— Daha yapılacak tonla işimiz var. Senin de, üzerine düşen işi hakkıyla yapmanı isterim.

— Olur...

— Biliyorsun, bu oyunu özellikle senin için oynuyoruz. İki yıldır *Meteor*'u oynamamız için yalvarıyordun. Şimdi de hiç olmazsa zamanında hazır olmalısın. Asgarî nezaket bunu gerektirir.

— Johnny London'a bir şey söylüyordum da...

— Bu terbiyesizlik etmek için önemli bir neden değil.

— Bunun terbiyesizlik olduğunu düşünmemiştim. Zaten bir sürü derdim var...

— Neyse, şimdi git de başlayalım... –dedi Major. Sonra sahnedekilere dönüp bağırdı:– Son perde...

Prova gece yarısına doğru bitti.

— Eh fena değildi! –dedi Major–. Daha iyi oynayabilirsiniz. Rollerinize bir kez daha göz gezdirin. Özellikle sen April. Prova yarın akşam yedi buçukta. İyi geceler.

— «Özellikle sen April» –dedi Dolan gülerek, öbürleri çıkarken.

— Birinci perdede fena değildin... –dedi April–. Ama son perdede bir harikaydın. Nefis oynuyorsun son perdeyi.

— Gerçekten son perdede çok iyiydim... –dedi Dolan—. Ölü adam rolünü kimse benim kadar iyi yapamaz. Yalnız bir daha sefere, o yürek paralayan monologunu okurken, yüzüme değil göğsüme kapan. Söylemişim ya, gözyaşlarının tadını pek sevmiyorum.

— Hatırlamaya çalışırım... –dedi April gülerek.

— Açılış gecesi hatırlarsan, iyi olur... –dedi Dolan ciddî ciddî—, yoksa bütün sahneyi berbat ederim... Bu gece seni eve götürüyor muyum? Yani, seni, sizin oraya kadar götürüp, babanın beni göremeyeceği bir yerde seni bırakacak mıyım demek istiyorum.

— Beni sen getirdiğine göre sen götüreceksin...

— Ne bileyim, belki seni götürmek için o soylu nişanlın gelir diye düşündüm de. Yoksa iş toplantısına mı gitti? Aman Allahım... –dedi Dolan güler—, çok erken başlamış.

O sırada içeri giren Johnny London:

— Nereye gidiyoruz bu akşam? –dedi.

— Eve... –dedi Dolan—. April'in başı ağrıyor.

— Başım mı ağrıyor? –dedi April saf saf.

— Ağrımıyor mu? –dedi Dolan, Johnny'nin arkasından göz kırparak.

— Ha... ağrıyor tabii, ağrıyor...

— Çok fena... –dedi Johnny—. Üstelik de serbest olduğun tek akşam.

— Bir dakika bekler misin? –dedi Dolan, April'e—. Johnny'yle bir şey konuşmam gerek de.

— Olur...

- Johnny –dedi Dolan, kulise girerken–, para-
dan ne haber?
- İşte sevgili arkadaşın geliyor... –dedi Johnny.
- Özür dilerim –dedi David–, seninle bir dakika konuşabilir miyim Mike?
- Tabii konuşabilirsin... –dedi Johnny, yan-
larından ayrılırken.
- Şey... Mike anladığıma göre biraz paraya
ihtiyacın varmış... –dedi David–. Duyduğuma göre
on beş bin dolara...
- Allah Allah... –dedi Dolan–. Ne halt karıştır-
ıyor bu Johnny... Benim ona söylediklerimi, kıcına
hoparlör takıp millete mi yayıyor!...
- Sadece bana söyledi... –dedi David–. Bu
parayı hâlâ istiyor musun?
- Evet, istiyorum, ama...
- Öyleyse artık merak etme. Yarın sabah parayı
veririm.
- Şey... teşekkür ederim David... yani, hani
biraz şaşırttın beni...
- Niye?
- Şey... hani, senle ben... yani pek de iyi ar-
kaş sayılmayız da, biliyorsun işte...
- Bu senin suçun... –dedi David–. Ben, baş-
kalarının söylediğinin tersine, pek de fena bir herif
sayılmam.
- Fena bir insan değilsin her halde... –dedi
Dolan–. Bu parayı neden istediğimi biliyor musun?
- Johnny söyledi.
- Kendi payıma seni de ortak edeceğim...

— Mecbur değilsin Dolan.

— Olsun, seni ortak etmek daha iyi geliyor bana. Şöyle kontrat falan gibi bir şey yapsak iyi olacak. Tabii dergi tutabilir, ama tutmayabilir de...

— Yarın sabah gel de parayı vereyim... —dedi David—. Çek mi istersin, yoksa nakit mi?

— Hangisi olursa, fark etmez... —Dolan'ın şaşkınlığı hâlâ geçmemişti—. Bak, bu parayı dünyada her şeyden çok istiyorum. Ama gene de nasıl bir dergi çıkartacağımı sana anlatmam gerek...

— Belki de biliyorum... —dedi David—. Şehirde herkese borçlusun. Bütün arkadaşlarını tek tek dolaşsan on dolar ya toplarsın ya toplayamazsın. Hiç bir dükkânda beş paralık kredin yok. Sana başka bir şey daha söyleyeyim mi? Sana para vermemi Johnny söylemedi. Sadece ondan ne istediğini anlattı. Sana hâlâ para verecek kadar enayi olduğuna inanmanın iyi bir espri olduğunu söylüyor.

— Benim hakkımda bu kadar şeyi nasıl öğrendin? —dedi Dolan.

— Herkes biliyor. Sosyete kızlarıyla gezip tozduğun zaman, o yüzden bu kadar dert açılıyor ya başına. O güzel kızların zengin babaları seninle gezmelerini kesinlikle yasaklıyorlar. Bunu biliyor muydun?

— Birkaçının böyle bir şeyler yaptığını biliyordum...

— Aynı zamanda şöhretlisin de. Sen bu şehrin *problem çocuğusun*. Başını belâya sokmak sende hastalık haline gelmiş. Devamlı isyan halindesin. Tutkulu olduğundan böyle bu.

— Ne diyorsun? –dedi Dolan şaşkın şaşkın.

— Söylediklerimin hepsi doğru... –dedi David sakın bir sesle-. Bu kadar ilerlemeni kişiliğine borçlusun. Çekicisin. Renkli bir kişiliğin, üstelik Yunan Tanrılarını andıran bir fiziğin var. Önce bana şunu söyle: Niye Küçük Tiyatro'ya katıldın?

— Bilmem...

— Öyleyse ben söyleyeyim. Çünkü sana verecek şeyleri vardı tiyatronun. Bilinçsiz olarak, içgüdünle sezdin bunu.

O sırada April'in sesi duyuldu, Mike'ı çağırıyordu.

— Geliyorum... –dedi Dolan-. Söylediklerin için teşekkür ederim...

— Söylediklerimi iyice dinlemedin bile... –dedi David gülerek-. Hadi April'in yanına git. Sabahleyin tiyatroya gel de parayı vereyim.

— Teşekkür ederim... –dedi Dolan elini uzatırken-. Çok teşekkür ederim.

— Saat ondan sonra hep buradayım.

— Teşekkür ederim... –dedi Dolan-. Çok teşekkür ederim.

Arabada ikisi yalnız kalınca:

— Parayı almak kalleşlikmiş gibi geliyor bana... –dedi Dolan, April'e.

— Niye böyle düşünüyorsun anlamadım. Alt yanı borç veriyor.

— Olsun, gene de böyle düşünmekten kendimi alamıyorum. Onu hiç bir zaman sevmedim. Minnet altında kalmaktan da nefret ederim.

— Kendini beğenmiş bir herif olduğu için mi böyle düşünüyorsun? Elinde değil ki başka türlü davranmak.

— Onun için değil. Bilmem işte... Bu teklifi, tam anlamıyla bir şok oldu benim için. Kendisinden para istemeyi düşüneneğim en son insan oydu dünyada.

— Anladığıma göre çok zengin. Ailesi Rhode Island'dan gelmiş. Niye benden istemedin parayı?

— Sana yeteri kadar borçluyum zaten. Eğer taksitlerini ödemeseydin, bu arabayı da çoktan geri almışlardı... Bir hamburgere ne dersin? –dedi, Dolan, gençlerin gece yarısı, arabalarıyla geldikleri bir kafeteryanın önünde yavaşlayarak.

— İyi olur... –dedi April.

— Nasıl olsun? –dedi Dolan motoru durdururken.

— Nasıl olursa olsun... yalnız...

— İki hamburger, iki ayran... –dedi Dolan garson kıza.

— Nasıl olsun?

— İkisi de soğansız olsun... –dedi Dolan gülerek.

— Biliyor musun –dedi April, garson kız uzaklaşınca–, niye seninle evlenmedim diye merak ediyorum bazen.

— Allah biliyor ya, evlenmek için her şeyi yaptım ben... -dedi Dolan-. Ama babanın başka projeleri vardı senin için. Beni ofisine çağırıp da azarladığı günü düşünüyorum da... Menefee'yi baban mı seçti sana koca olarak?

— Böyle konuşman hoş değil... -dedi April-. Roy çok iyi bir çocuktur...

— İyi bir işi var. Soylu bir aileden geliyor, ünlü Aster Kulüp'ün başkanı. Yale'den mezun. Bunları biliyorum. Ama onu kim seçti, merak ettiğim bu.

— Ona, New York'ta, okula giderken rastladım.

— Peki... söz aramızda, benim kadar iyi mi?

— Ne demek istiyorsun?

— Ne demek istediğimi biliyorsun... -dedi Dolan.

— Mike, sen Allahın belâsı piçin tekisin... -dedi April-. Söz aramızda... senin kadar iyi değil.

— İşte bu iyi... -dedi Dolan-. İki haftaya kadar evlenmiş olacaksın. Bu güzelim vücudu, Menefee denen salak mıncıklayacak bundan böyle. Ben de evde eli kolu bağlı oturup bildiğim bütün küfürleri sıralayacağım o herife.

— Bırak şimdi rol yapmayı.

— Rol yapmıyorum. Allah kahretsin, bazen, keşke bu iş hiç başlamasaydı diyorum. Sana âşık değilim April. Ama seni çok tatlı buluyorum.

— Yeter artık Mike. Elimizden bir şey gelmez.

— Tabii, bir işe yaramaz herifin biriyim ben. Babam zavallı bir tezgâhtardı. Ben kim oluyorum, zengin ve soylu April Coughlin'e talip olacak?

— Romantikleşıyorsun Mike. Böyle davrandığın zaman hoşlanmıyorum senden... A! bak Jess'le Lita burada.

— Hani, nerede?

— İşte, hemen yan tarafımızda... merhaba...
—dedi April.

— Ooo! merhaba... —dedi Lita ardında Jess'le arabadan çıkarken.

— Merhaba... —dedi Jess.

— Selâm... —dedi Dolan.

— Nasıl gidiyor provalar? —dedi Lita.

— İyi gidiyor... —dedi April.

— April'i ağlarken görmeliydiniz... —dedi Dolan.

— Bir dakika gelsene, Mike... —dedi Jess arabadan uzaklaşırken.

— İzninizle... —dedi Dolan arabadan çıkarken. Arabanın arkasında duran Jess in yanına gitti.

— Mike... —dedi Jess fısıldar gibi—, bu akşam toplandık...

— Bu akşam mı? —dedi Dolan şaşırmışçasına—. Yarın akşam sanıyordum.

— Hayır bu akşamdı!

— Kafanı böyle salladığına bakılırsa, toplantı nasıl gitti diye sormama gerek yok. Neyse, boşver Jess —dedi Dolan alay eder gibi—, canını sıkma.

— Çok üzgünüm, Mike...

— Boşver. Daha önce de reddetmişlerdi zaten...
—dedi Dolan, kendi kendine söylenir gibi—. Ünlü Aster Kulüp beni n'apsın?

— Ben, kabul edilmen için oy verdim, Mike. Sadece bir oyla reddedildin.

— Canını sıkma Jess. Zaten aptallık bende ki üye olmak için baş vurdum.

— Jess —dedi Lita başını çevirerek—, buraya gelip bir şeyler ısmarlar mısın lütfen?

— Her şeye rağmen teşekkürler... —dedi Dolan. Mike arabaya girerken, Lita:

— April, gazeteden ayrıldığını söyledi Mike... —dedi.

— Öyle.

— Gazeteden ayrıldığına göre, maçları da anlatmayacak mısın radyoda?

— Her halde anlatmayacağım.

— Ne yazık! Sırf seni dinlemek için evde oturmaya alışmıştım.

— İzninizle... —dedi hamburgerleri getiren garson kız.

— Bu kadar önemli mi yani o Allahın belâsı Aster Kulüp'e üye olmak? —dedi April, arkadaşlarından ayrıldıktan sonra—. Oradakilerin hepsi baba parasıyla fiyaka satan züppeler.

— Biliyorum —dedi Dolan—, ama...

— Unut bunu... —dedi April, Dolan'ın elini tutup dizlerinin arasına koyarak—. Unut bunu... —diye

yineledi yumuşakça, dizleriyle Dolan'ın elini sıkıştırırken.

— Tamam... —dedi Dolan mutlu bir sesle. April'in bacağını okşuyordu bir yandan da—. Ne kadar güzel bacakların var. Sen evlenince, ben ne halt edeceğim, bilmem.

— Benim bir isterik olduğumu unutuyorsun galiba... —dedi April, dişlerini göstererek.

Küçük bir ırmağın kıyısına, Dolan'ın her zaman arabasında taşıdığı battaniyeyi serip uzanmışlardı. Çırılçıplaktılar. Yattıkları yerde, sessizce, sakın sakın akan suyun şırıltılarını dinliyorlardı. Konuşmadan, gözlerini yıldızlara dikmişler, öylecene yatıyorlardı.

— Mike...

— Evet?

— Ne düşünüyorsun?

— Hiç...

— Bir şey düşünüyordun her halde...

— Söylersem gülmeyeceksin ama...

— Gülmem.

— Ezra Pound'u düşünüyordum.

— O da kim?

— Su şırıltılarını dinleyip, bu şırıltıları kelimelere dökmeye çalışan bir şair.

— Oh...

Gene sessizliğe gömüldüler. April başını çevirip, mutlu bir inleyişle Dolan'ın göğsünü öptü.

— Mike...

— Evet.

— Beni seviyor musun?

— Bilmem. Senden hoşlanıyorum, bildiğim bu.

— Peki, beni sevmeyi seviyor musun?

— Evet...

— Bir daha böyle başbaşa kalamayacağız...

— Biliyorum...

— Ne olacak bize?

— Bize bir şey olacağı yok...

— İlerde demek istiyorum. Gelecek yıllarda.

— Ne olacak... Sen Yale'den mezun o cici çocukla evlenip, durmuş oturmuş bir ev hanımı olacaksın. Bir ailen, dizi dizi güzel çocukların olacak. O sırada harp başlayacak, o güzel çocukların, zehirli gazlarla, bombalarla öldürülecekler. Ben de yabancı bir ülkedeki bir savaş alanında, göbeğinde şarapnel parçalarıyla, etlerini didikleyen akbabaların ortasında yatan kokmuş bir ceset olacağım.

— Söylediklerine inanmıyorsun, değil mi?

— Hayır, inanıyorum. Buna hazırlanıyoruz. Bir sürü salak pezevenk, koşar adım bizi bu belâyâ sürük-lüyor. Bu işi önce Mussolini başlattı, arkasından Hitler çıktı piyasaya. Mussolini, İngilizlerin kıcını yalamalarını, üstelik de bu işi zevkle yapmalarını istiyor. Milletler Birliği ise satılmış heriflerle dolu. Japonlar da pusuya yatmış, bir punduna getirip anamızı becermek için bekliyorlar...

— Bizim memleketin savaşı gireceğini sanmam. Halk savaş istemiyor.

— Savaş başlayınca isterler Politikacılar, vatan millet edebiyatına başlayıp, bayrakları sallamaya koyulunca herkes kendini kaybeder.

April, iyice Dolan'a sokulup, elini tuttu. Saçlarının kokusu, Dolan'ın içini gıcıkliyordu. Mike dirseğine dayanıp doğrularak kıza baktı. Koyu kırmızı battaniyenin üstüne sereserpe yayılmış o güzelim bembeyaz vücuda...

April arzuyla inledi. Mike, kızın üzerine abanıp, beline sarıldı.

— Mike –dedi April dışlerinin arasından–, eğer bir gün savaşı gidersen, bir yerin var ki ona bir şey olmamalı. Her şey olabilir ama o...

Ertesi sabah saat onda, Dolan tiyatronun lobisinde oturmuş, David'i bekliyordu. Elinde sayfalarını karıştırdığı bir dergi vardı ama, akli fikri on beş bin dolarda olduğundan okuduklarını anlamıyordu.

— Ooo, merhaba! –dedi odasından çıkan Major–. Bu ne sürpriz böyle. Kendini iyi hissetmiyor musun Dolan?

— Yoo, çok iyiyim... –dedi Dolan–. Niye sordun?

— Hiç. Yalnız, sen buraya bu saatte gelmeyeli epeyce bir zaman oluyor da.

— Eski arkadaşlardan da hiç biri gelmiyor artık...

–dedi Dolan, elindeki dergiyi bırakarak–. Niye olduğunu biliyorsun...

— Seni rahatsız eden buydu demek.

— Bu, sadece beni değil, herkesi rahatsız ediyor. Burası fazla lüks oldu artık. Şu odaya, şu koltuklara bak. Tam anlamıyla bir saray burası. Artık eski ahırımızla hiç bir ilişkisi kalmamış.

— Ülkedeki en güzel Küçük Tiyatro burası...

–dedi Major, biraz da şişinerek.

— Ben de bunu söylüyorum ya! –dedi Dolan–. En güzeli... bütün dert de bu işte. Yalnız burası Küçük Tiyatro değil bundan böyle. Profesyonel oldu artık.

— Profesyonel değil, yarı profesyonel.

— İkisi de aynı kapıya çıkar. Biliyorsun Major, New York’taki yarışmayı kazanmak perişan etti bizi.

— Niye? Neden böyle söylüyorsun? Böyle konuştuğun için utanmalısın. Küçük Tiyatronun kurucularındansın sen de.

— Onun için bunu söylemekten utanmıyorum ya. Eskiden piyeslerimizi bir ahırda oynardık, öyle değil mi? Oturacak yerleri kütüklerden yapılmış, soyunma odası olmayan döküntü bir ahırda. Dostoyevski’nin, Ibsen’in piyeslerini köylü çocuklarından kurduğumuz grupla oynardık.

— O oyunlar bir felâketti...

— Öyle olsa bile, ne çıkar? O çocuklara bir şeyler yaratma olanağı verirdik. Genç yazarları yüreklendirirdik. Aralarından yeni bir O’Neill’in ya da Shaw’un çıkmayacağını kim garanti edebilirdi.

İddiamız yoktu, çevredeki gençlerden yararlanırdık. Belki de onların arasından büyük oyuncular çıkabilirdi.

— Şimdi de çevredeki gençlerden yararlanıyoruz, öyle değil mi?

— Ancak birkaç kişiden. Ama tecrübeli sanatçılar kullanmağa, tutacak piyesler oynamağa mecburuz, çünkü epeyce borç altına girdik. Peki şehrimizdeki yetenekli gençler ne olacak? Hiç bir şey olmayacak tabii...

— Senin böyle konuştuğunu duymak beni şaşırtıyor Dolan. Senin ve diğerlerinin, Ticaret Odasındakilere, yaptıkları için minnettar olduğunuzu sanıyordum.

— Minnettar olmak mı? —diye bağırdı Dolan. Ayağa kalkıp dolaşmaya başlamıştı—. Şu kadarcık bile minnet duymuyorum. O aşağılık pezevenklerden oldum olası nefret ederim. O eski ahırda piyesler verirken, defalarca gittim o heriflere, biraz para ko-parmak için. Beş kuruş vermediler, üstelik böyle bir şey istediğim için benim deli olduğumu sandılar. New York'taki turnuvaya katılmak için gerekli parayı nasıl bulduğumu biliyorsun, değil mi?

— Biliyorum ama...

— Bütün şehri, Weston Park'tan gecekondu-lara kadar karış karış dolaştım. Beş kâğıt ondan, iki buçuk ötekenden, elli kuruş berikenden... Sonunda da o rezil turnuvayı kazandık. Ondan sonra iki turnuvayı daha kazandık. Sonra ne oldu? Ticaret Odası bize para vermeyi kararlaştırdı. Yok Rotari Kulüpmüş,

Kwanian Kulüpmüş, bilmem ne kulüpmüş, bütün o züppeler bir araya geldiler, ilk iş olarak da bu yüz elli bin dolarlık tiyatro binasını aldılar. Şimdi burası büyük bir kuruluş oldu. Bütün o eski arkadaşlar da arka kapıdan yallah edildiler. Ve kapılarımızı, o Allahın belâsı sosyete karılarına, üçkâğıtçı politikacılara, sevicilere, homoseksüellere ardına kadar açtık. İşte benim canımı sıkan bu. Ticaret Odası'ymış, pöh!...

— Böyle düşündüğün için üzüldüm Dolan, gerçekten üzüldüm... –dedi Major, Dolan'ın kolunu tutup-. Sen buradakilerin liderisin. Bana yardım edeceğini ummuştum...

— Benim kızgınlığımın seninle bir ilişkisi yok Major... –dedi Dolan-. Senin elinde olan bir şey değil bu. Bu kocaman tiyatroyu aldıkları zaman, burayı yönetecek maaşlı bir yönetmen bulmaları gerekti. Ülke çapında ünü olan birini... Bu, bizim kıvıramayacağımız kadar büyük bir işti. Ben sana kırgın değilim.

— Şunu bil ki ben senin dostunum...

— Ben de senin dostunum, Major. Seninle bir alıp veremediğim yok. Benim kızdığım bu tiyatroyla, o Allahın cezası Ticaret Odası. Niye bizi rahat bırakmadılar?

— Onları suçlama... doğru olduğuna inandıklarını yaptılar. Böyle düşünmene üzüldüm Dolan, gerçekten üzüldüm... –dedi yeniden-. Eğer isteseydin bizim için müthiş bir güç olurdun. Bu kalın zırhın altında çok iyi bir insan saklı...

— Gene başlama Major!

— Peki Dolan... –dedi boynunu bükerek–. Senin mutluluğu bulmana elimden geldiğince yardım etmeye çalışıyordum...

— Günaydın! –dedi David, içeri girerken–. Geç kaldığım için özür dilerim.

— Akşama görüşürüz Dolan... –diyen Major hemen odasına girdi.

— Nesi var bunun? –dedi David.

— Bir şeyi yok. Major'ı bilirsin. Gene benimle biraz atıştı da...

— Benim de seninle biraz atışmam gerekecek galiba... –dedi David, öğrencisini azarlayan bir öğretmen gibi–. Sabaha karşı üçte seni aradım. Larry daha gelmediğini söyledi.

— Öyle...

— İçeri gel... –dedi David, şapkasını çıkarıp, kapıya doğruldu.

— Bu odayı Major'ınkinden daha çok seviyorum...

— Burası onunkinden çok daha küçük...

David şapkasını divanın üstüne attıktan sonra, geçip masasına oturdu.

— Ben de bunun için seviyorum ya burasını. O eski ahır düşündüğüm zaman... konserve kutusundan biraz daha büyücek bir ofisimiz vardı, akşamları da soyunma odası olarak kullanırdık.

— O eski ahır hakkında epeyce şey dinledim. Oldukça eğlenceliydi her halde.

— Ne demezsin. Baksana, bunlar yeni, öyle

değil mi? –dedi Dolan birdenbire, duvarı göstere-
rek.

— Evet, ben yaptım.

— Sen mi yaptın? –diye bağırdı Dolan duvarı
yakından inceleyerek—. Çok güzel olmuş. Suluboya
resimden anladığını bilmiyordum.

— Ben de senin resim sanatından anladığını
bilmiyordum... –dedi David gülerek.

— Anlamağa mecburum... –dedi Dolan. Gülü-
yordu—. Dört ressam, acemi bir yazar ve eski bir
Alman savaş pilotuyla birlikte oturuyorum. Bütün
gece oturup, bunlardan konuşurlar.

— Bayağı ilginç bir grup.

— Ne kadar ilginç olduğunu bilmiyorum ama
hepimizin az çok birbirimize benzediğimizi sanıyo-
rum. Bak, David, kabalık etmek istemem ama...

— *Ama...* çeki istiyorsun, ha?

— Şey...

— Otur Mike...

— İnşallah fikrinden caymamışındır.

Dolan oturdu. Ne olacağını merakla beklemeye
başladı.

— Fikrimden caymadım. Yalnız, nasıl bir işe
giriştiğinin farkında mısın, onu merak ediyorum.

— Nasıl yani?

— Johnny dün akşam her şeyi anlattı bana, siz
provadayken. Senin hata yaptığını görmek beni
üzer.

— Sana borcumu ödeyeceğim...

— Benim düşündüğüm para değil. Çıkaracağın

dergisi düşünüyorum. Başının belâya girmesini istemem.

Başım belâya girmeyecek... –dedi Dolan kısaca.

— Gerçekleri anlatmaya çalışacaksın, öyle değil mi?

— Ne demek anlatmaya *çalışacaksın*? Düpedüz anlatacağım.

— Şöyle sakın bir kafayla, yanlış bir adım atarsam ne olur diye hiç düşündün mü? Burası, bir sürü örümcek kafalı, gerici heriflerle dolu bir taşra şehri. Bir yenilik yapmaya çalışan herkesten nefret eder bunlar. Bu tip şehirlerin nasıl bir yer olduğunu iyi bilirim.

— Ben de bilirim. Burada doğdum.

— Seni taşta tutarlar sonra...

— Bak David, Allah aşkına bana öğüt vermeye kalkma. Zaten önüne gelen bana öğüt vermeye kalkıyor. Gına geldi artık. Ben ne yaptığımı biliyorum... Şimdi, parayı alıyor muyum, almıyor muyum? –dedi Dolan dudaklarını ısırarak. Ayağa kalkmıştı.

— Peki, peki... –dedi David sonunda.

Çekmecelerini açıp, çek defterini çıkardı.

Lawrence, basımevinin kapısında karşıladı Dolan'ı. Birlikte yukardaki boş ofise çıktılar.

— Her halde burası işini görür... –dedi Law-

rence-. Sabahleyin, sen geleceksin diye, temiz-
lettim. Eskiden burayı malzeme odası olarak kul-
lanıyorduk.

—Tam bana göre... -dedi Dolan-. Şimdilik
bütün istediğim bir masayla, daktilo makinesi. Bu-
ranın anahtarı nerede?

— Senin için bir anahtar yaptırdım... -dedi Law-
rence-. Reklam işleri için Mr. Eckman’la konuşma-
lısın. Birçok şirketin reklam işleriyle uğraşır. Sana
da yardım edecek... Kendi evindeymiş gibi davran...
-diyerek çıktı.

— İlk sayıyı ne zaman çıkarmayı düşünüyor-
sun? -dedi Eckman.

— Bir haftaya kadar...

— Sana reklam verecek birilerini biliyor mu-
sun?

— Valla, pek bilmiyorum. İşin bu tarafını daha
önce düşünmemiştim.

— Oldukça önemli bir iştir bu. Giderleri karşı-
lamak için paraya ihtiyacın var, biliyorsun...

— Biliyorum...

— Arkadaşların yardım edemez mi? Bize reklam
verebilecek kuruluşlarda arkadaşların vardır her
halde.

— Hiç yok... -dedi Dolan-. Bu konuda hiç
tecrübem yok. Ama bir şeyler düşünüyoruz...

— Öyleyse, şimdilik ben her zamanki yerlere bir
bakayım... -dedi Eckman-. Dergiye isim buldun
mu?

— Buldum. Adını *Kosmopolit* koyacağım.

— *Kosmopolit* ha! Fena değil... —dedi Eckman—. Hiç fena değil.

— İlk sayı için bir şeyler bulabilir misin?

— Bulmamak için bir neden yok... —dedi Eckman, kapıya giderken—. Aslında reklam işleri her zaman güçlüklerle doludur ama, bunun yeni bir dergi olması belki işimize yarar.

— Eğer biraz reklam alabilirsek çok iyi olur.

— Şimdi gider, sağı solu bir kolaçan ederim... —dedi Eckman gülümseyerek—. Şimdilik eyvallah.

— Güle güle... —dedi Dolan. Camın önünde durmuş yolu seyrediyordu.

— Tünaydın... —dedi Myra.

— Ooo merhaba... —dedi Dolan, kızın geldiğini duymadığından şaşırmıştı.

— Nasılsın?

— İyiyim... iyiyim.

— İyi... —dedi Myra gülümseyerek—. Oturmam için yer göstermeyecek misin?

— Tabii... özür dilerim... —dedi Dolan. Gidip bir iskemle getirdi—. Buyur, otur.

— Teşekkür ederim. Yüzüne ne oldu?

— Ha... —dedi Dolan tıraşlı çenesini ovuşturarak—, bu sabah canım tıraş olmak istemedi de.

— Onu söylemiyorum... —dedi Myra başını sallayarak—. Şunu söylüyorum... —Uzanıp parmağıyla Dolan'ın yanağına dokundu—. Tam burası...

— Berelenmiş galiba. Bir yere çarpmış olmalıyım...

— Daha çok bir ısırığa benziyor... —dedi Myra—.

Umarım, orda burda dolaşıp, kadınların seni ısırtmalarına izin vermiyorsundur...

Dolan kızardı, sıkılmıştı.

— İyi bir yer bulmuşsun... –dedi Myra, etrafa şöyle bir göz gezdirip-. Şuradaki, benim masam mı?

— Senin masan mı?..

— Evet. Sana yardım edeceğim, biliyorsun...

— Yardıma ihtiyacım yok.

— Yardıma çok ihtiyacın olacak yakında... –dedi Myra-. Başına geleceklerin farkında değilsin gibime geliyor.

— O kadar da değil artık... –dedi Dolan gülümseyerek-. Her neyse, şimdilik kimseyi işe alacak halim yok. Sana dün de söyledim ya, meteliksizim. Bütün işleri tek başıma yapacağım.

— Nefretine mi güveniyorsun?

— Nefret ettiğim falan yok.

— Senin en iyi tarafın nefret etmen... –dedi Myra. Kızıl dudaklarını aralayarak gülümsedi-. Bu nefreti her zaman taze tutmaya bak. İlerde sana çok yardımı dokunacak.

— Sen kimsin? –dedi Dolan. Gene ürperdiğini hissediyordu.

— Allah Allah, ben Myra'yım...

— Myra olduğunu biliyorum. Nerelisin?

— New Yorkluyum. Buraya bir iki ay önce geldim.

— Bishop'a nerede rastladın?

— Burada rastladım. Ona, New York'taki bir arkadaşından mektup getirmiştım. Böylece tanıştık. Niye bu kadar meraklısın?

— Ben de bilmiyorum... —dedi Dolan pencereden dışarı bakarken—. Daha önce hiç bir kadının geçmişini merak etmemiştim. Genellikle onlarla gezerim, sonra bırakırım ve hiç bir şey sormam. Ama bu başka. Seninle benim durumum çok tuhaf... —dedi dönüp kıza bakarak—. Çok tuhaf...

— En sonunda anladın bunu demek?

— Bunu, daha sana rastladığım zaman anlamıştım. O zamandan beri ne düşünüyorum biliyor musun?

— Biliyorum tabii. İçmediğim o bir fincan kahveyi düşünüyorsun. Bunun, senin geleceğini ne tarzda etkileyeceğini merak ediyorsun.

— Tamamıyla doğru... —dedi Dolan.

Bu kızın, aklından geçirdiği her şeyi bilmesine ve bunları söylemesine şaşmıyordu artık.

— Ben de buna benzer şeyler düşünüyordum... —dedi Myra—. Dün seninle karşılaştıktan sonra, bunun ne kadar acayip olduğunu düşünmeden edemedim. İkimiz de bunu acayip bulduk, çünkü anlamadık. Bak şimdi, bir adam ofisinin bulunduğu binanın girişinde durup bir gazete alıyor. Bu adam, aslında hiç böyle bir şey yapmaz. Yolunun üstünde aynı gazeteyi satan sürüyle gazeteci vardır. Onlardan almaz gazeteyi. Ama binanın girişinde, açıklanabilir bir neden olmaksızın, durup bir gazete alıyor. Bu anda da asansörü kaçırıyor. Bu asansörde onun karısı olabilecek bir kadın... ya da ona milyonluk bir iş teklif edecek bir iş arkadaşı var. Ya da asansör düşüyor ve herkes ölüyor. Ama bu adam gazete almak için duru-

yor... daha önce hiç yapmadığı bir şey bu. Adamın niye böyle bir şey yaptığını anlıyor musun?

— Hayır –dedi Dolan–, pek anlamıyorum.

— İşte bizim başımıza gelen de böyle bir şey. Ben de her zaman içtiğim kahveyi içmek için durmadım...

— Merak ettiğim tek şey –dedi Dolan–, bunun senin için kötü, benim için iyi mi; yoksa senin için iyi, benim için kötü mü olacağı.

— Bunu ben de merak ediyorum... –dedi Myra–. Her neyse, bundan böyle yanında kalacağım. Yarın sabah kaçta geleyim?

— Ama...

— Kaçta burada olacaksın?

— Dokuzda falan, ama...

— Yarın sabah görüşürüz öyleyse, Michael Dolan... –dedi Myra.

Sonra da arkasına bakmadan çıkıp gitti.

O akşam üstü, geç saatlere kadar çalıştı Dolan. Hangi sayfalara hangi yazıları koyacağını, derginin mizampajını, sütun başlıklarını saptamağa çalıştı. Ancak, akli fikri Myra'da olduğundan, bir türlü doğru dürüst düşünemiyordu. Gözlerinin önüne o kıpkızıl dudaklar gelip dikiliyor, bu yüzden de her seferinde hatalar yapıyordu yazarken. Kirli bir kâğıttan nefret ettiğinden, küfürü basıyor, makineden çıkarıp çıkarıp atıyordu kâğıtları. Böyle, yaza boza akşamı buldu.

Sonunda işi şimdilik bırakıp, ertesi sabah salim ka-fayla çalışmaya karar verdi. Bütün geceyi, April'le o ırmak kenarında geçirdiğinden ölesiye uykusuzdu. Gidip, iyi bir uyku çekeyim diye düşündü.

—Yarın sabaha kadar bu hanımın varlığına alışırım, böylece de kendimi rahatlıkla yazılarıma verebilirim... —diye mırıldandı arabasına binerken, Myra'yı düşünerek.

Dört ressam, bir yeni yazar, bir de eski Alman savaş pilotuyla paylaştığı üç katlı, kocaman evine gitti. Odasına çıkıp bir saat uyudu. Rüyasız, kop-koyu bir uykuydu bu. Uyandığında hava kararmıştı. Işığı yakıp, banyoya gitti... girmesiyle çıkması da bir oldu. Ağız dolusu sövüyordu.

—Hey Ulysses... —diye bağırdı—. Ulysses, Allahın belâsı!

Ulysses, evin zenci vekilharcıydı.

—Geliyorum, Mr. Mike... —diye bağıırıyordu, arka merdivenlerden çıkarken.

—Bu Allahın cezası da nedir? —dedi Dolan. Arkasına «BOZUKTUR» yazılıp lavabonun üstüne asılmış eski bir tuvali gösteriyordu.

—Mr. Elbert astı onu oraya... —dedi Ulysses—. Eski resimlerinden biri.

—Resmi sormuyorum, lavaboyu soruyorum. Bunu ne diye tamir ettirmediniz? Niye Mrs. Ratcliff'e haber vermediniz?

—Haber verdim Mr. Mike. Burada kira vermeden oturan sanatçılara ses çıkarmadığını ama biraz para vermezsek hiç bir şeyi tamir ettirmeyeceğini söyledi.

— Allah kahretsin... –dedi Dolan—. Ben alt kata iniyorum, tıraş takımlarımı oraya getiriver lütfen.

— Olur efendim. Bir şey daha var Mr. Mike... acaba bu akşam kravatlarınızdan birini takabilir miyim?

— Takabilirsin Ulysses. Ayılığını veremediğimize göre, hiç olmazsa kravatlarımızı takmana izin vermiyiz. Ne yazık ki benden daha ufak tefeksin, yoksa elbiselerimi de giyebilirdin.

— Onun için merak etmeyin Mr. Mike. Mr. Elbert elbiselerinden birini giymeme izin verdi. Mr. Walter da arabasını verecek...

— Gene benzin deposu mu boşalmış?

— Evet efendim. Depoyu dolduracağıma söz verdim.

— Ulysses, Walter senin aşk alanındaki büyük ününden yararlanıyor. Gene bu akşam işin iş ha?

— Evet efendim... –dedi Ulysses, tıraş takımlarını ecza dolabından çıkarırken.

— İstedğin kravatı alabilirsin, Kazanova. Bana şuradan bir çift temiz çorap çıkarıver lütfen. Aşağıda bir duş alacağım...

Dolan aşağı inmek için merdivenlere yürüdü.

Oturma odasının kapısında, Tommy Thornton'a rastladı. Tommy de ressamlardandı.

— Ulysses yukarda mı? –dedi Tommy.

— Evet. Şimdi aşağıya gelecek ama.

— Kara pezevenk. Bütün bulaşıkları mutfığa yığıp, öylece bırakmış.

— Bu akşam randevusu var.

— Her zaman da randevusu vardır zaten. Sabahdan akşama telefonun başından ayrılmıyor. Artık bu işten canım sıkılmaya başladı.

— Bırak da henüz işe yararken birileri telefonda yararlansın. Yakında onu da kesecekler nasıl olsa...
—deyip yürüdü Dolan.

— Gel içeri... —dedi Walter, ellerini kurular-ken.

— Yukardaki Allahın cezası banyo hâlâ bozuk...
—dedi Dolan—. Ratcliff de, biz kirayı vermedikçe tamir ettirmeyecekmiş.

— Ulysses, bana da söyledi.

— O ihtiyarın da kabahatı yok. Bize yeterince anlayışlı davrandı zaten.

— Belki yarına bu işleri hallederim. Yarın bir resmimi satacağımı sanıyorum.

— İnşallah Walter. Birkaç resmini satsan yepyeni bir adam olursun... Takımları şuraya koyuver Ulysses.

— Peki efendim... —dedi Ulysses. Tıraş takımıyla çorapları iskemlenin üstüne bıraktı—. Başka bir arzunuz var mı?

— Hayır.

— Siz bir şey istiyor musunuz Mr. Walter?

— Hayır, teşekkür ederim.

— İyi akşamlar... —deyip çıktı Ulysses.

— Ne iyi zenci... —dedi Walter.

— En iyisi... —dedi Dolan—. Tommy hariç hepimiz için canını verir. Tommy züppenin teki. Söylesene yahu, iyi resim yapabiliyor mu bari?

— Çalışsa yapar. Ama çalışmıyor.

— Kendini dâhi sanıyor da ondan. İstiyor ki kendi kışını kıpırdatmasın, şöhret ona gelsin...
—dedi Dolan soyunurken.

— Sevgilinle aran iyi galiba... —dedi Walter—. Duyduğuma göre gene sabaha karşı gelmişsin.

— Öyle... —dedi Dolan—. Ama bugün, hayatımda rastladığım en ilginç kadınla birlikteydim...

— Ben bunu daha önce kimden duymuştum acaba? —dedi Walter gülerek.

— Ciddî söylüyorum... —dedi Dolan—. Esmer bir ten, kara gözler, siyah saçlar ve hayatında görebileceğin en kıızıl dudaklar. O vahşî tiplerden biri.

— Söylediklerine bakılırsa esrarengiz bir kadına benziyor.

— Tam anlamıyla esrarengiz... —dedi Dolan yüzünü sabunlarken—. Ben de her zaman esrarengiz tiplerin peşinden koşmuşumdur. En büyük derdim romantik oluşum. Başıma ne geldiyse bundan geldi zaten.

— Belki sen de dâhisindir... —dedi Walter gülerek—. Hepimiz de dâhi olsaydık, amma matrak olurdu, değil mi?

— Bana kalırsa dâhi olmak yolundayız. Banyo bozuk, kirayı ödeyemiyoruz. Bunlar genellikle dâhiliğin başlangıcıdır.

— Mike... —dedi Tommy başını kapıdan uzatarak—, dışarda seninle görüşmek isteyen bir hanım var.

— Bir hanım mı?.. —dedi Dolan dönerek—. Kim?

— Adının Marsden olduğunu söyledi...

— Mary Margaret mi? –dedi Dolan.

— Hayır annesi...

— Onunla konuşmağa vaktim yok... –dedi Dolan kaşlarını çatarak—. Tıraş olup, yıkanıp, provaya yetişmeliyim.

— Söyledim ama, seni görmek için diretiyor.

— Peki... –dedi Dolan canı sıkkın bir halde. Tıraş fırçasını bırakıp yüzündeki köpükleri sildi.

— Mary Margaret’ten ayrıldığını sanıyordum... –dedi Walter.

— Ayrıldım. İki haftadır görmedim. Geçen sabahki o şey hariç.

— Önemsiz bir olaycık... o şey... –dedi Walter—. Sabahın saat üçünde cıyak cıyak bağırarak kapıya dayandı karı be...

— Sarhoştı... –dedi Dolan gömleğini giyerken.

— Öyle bir bağırıyordu ki sesi şehrin ta öbür ucundan duyuluyordu. Bu karıları, kendine bu kadar âşık etmek için ne yapıyorsun Mike?

— Valla ben de bilmiyorum... –dedi Dolan—. Bence uğursuz herifin biriyim ben. Bütün isterikler bana çatıyor. Neyse, sen burada, yardımına koşmak için hazır bekle... –dedi çıkarken.

— Mike... biraz borç verebilir misin?

— Valla vermek isterdim ama... –dedi Dolan—, bende de yok.

— İyi öyleyse. Böyle bir şey istemeyecektim ama, gazeteden ayrılırken sana para vermişlerdir diye düşündüm de...

— Bir günlük paramı verdiler. Ben de veznedara

bu parayla Brandon'a yeni bir ayakkabı almasını söyledim.

— Brandon mu? Kim Brandon?

— Brandon'u tanımıyor musun? Yardım Sandığının başkanı. Neyse eğer bağıırırsam hemen koş...
—dedi Dolan çıkarken—. Nerede bu hanım? —diye Tommy'ye sordu.

— Yukarda. İyi şanslar Kazanova.

— Sen beni Ulysses'le karıştırıyorsun... —dedi Dolan yukarı çıkarken.

Dolan içeri girdiğinde, Mrs. Marsden divana oturmuş, şöminenin üstünde duran bibloya bakıyordu.

— Merhaba, Mrs. Marsden...

— Merhaba, Mr. Dolan... —dedi kadın soğuk, dümdüz bir sesle—. Sizinle Mary Margaret hakkında görüşmek istedim.

— Ne olmuş Mary Margaret'e? —dedi Dolan divana otururken.

— Onu uzaklara gönderdim —dedi Mrs. Marsden—, size de, yazacağı mektuplara cevap vermenizi rica etmeye geldim.

— Ooo... —dedi Dolan rahatlayarak—. Cevap vermem. Gittiğini bile bilmiyordum zaten.

— Geçen hafta gitti. Sonunda, en iyi çözüm yolunun bu olduğunu düşündüm. Mr. Marsden

öldüğünden beri Mary Margaret'in bütün sorumluluğunu ben taşıyorum, nihayet Mexico City'deki kız kardeşimin yanına göndermeye karar verdim. Kızım çok genç ve masum, biliyorsunuz...

— Evet biliyorum... —dedi Dolan—. Mektuplarına cevap vermeyeceğime söz veriyorum. Hem bütün bu olanlardan sonra, hâlâ bana mektup yazacağı aklınıza nerden geldi?

— Beni aptal yerine koymayın. Kızımın size âşık olduğunu biliyorum...

— Artık değil... —dedi Dolan—. Siz bunu önlediniz. Size bir şey sormak istiyorum Mrs. Marsden, niye bu kadar düşmansınız bana?

— Bir kere Mr. Dolan, genç kızlardan para alan erkeklerden hoşlanmam...

— Benim ondan para aldığımı nerden çıkartıyorsunuz?

— Ödenmiş çekleri gördüm. Hem de beş altı yüz dolarlık...

— Doğru... —dedi Dolan—. Öğrendiğinizi bilmiyordum. Ama yüz dolarını ödedim. Geri kalanını da param olur olmaz ödeyeceğim.

— Vay, vay... —dedi Mrs. Marsden, Dolan'a hafiften yaslanıp, başını sallayarak—. Ah bu genç kızlar! Hepsi de size hayran her halde...

— Farkında değilim... —dedi Dolan açıktan açığa saatine bakarak—. Neyse Mrs. Marsden...

— Sizin karşınızda kendilerini kaybettiklerine eminim... —dedi Mrs. Marsden, imayı anlamazlığa

gelerek-. Kızları büyüleyecek her şey var. Bu büyük ev, eski möbleler, güzel resimler...

— Evet. Şey... -dedi Dolan ayağa kalkarak.

— Ve bu ilginç kitaplar... -sehpadan bir kitap alarak salladı-. Sizi beklerken şöyle bir göz attım buna. Siz mi yazdınız?

— Hayır... -dedi Dolan. Elinde olmadan kızarmıştı-. Buraya nasıl gelmiş anlamadım.

— Hele içindeki o resimler! Yıllardan beri gördüğüm ilk açık saçık kitap bu.

— Buraya nasıl geldiğini bilmiyorum. Genellikle odamdaki kitaplıkta dururdu.

— Odanız nerede? -dedi Mrs. Marsden ayağa kalkarken. Kitabı elinde tutuyordu.

— İşte şurası... -dedi Dolan işaret ederek-. Burası benim odam.

— Bu kitabı yerine kendi ellerimle koyacağım.. -Mrs. Marsden odaya doğru yürüdü-, böyle kitapların ortalıkta dolaşması tehlikelidir.

— Özür dilerim, hemen gitmem gerek, Mrs. Marsden... -dedi Dolan, kadının arkasından odaya girerken-. Provaya geç kaldım... -ışığı yakmak için düğmeye uzandı.

— Işığı yakma... -diye fısıldadı Mrs. Marsden. Kadının sıcak nefesini yüzünde hissetti Dolan-. Yakma...

— Allah beni kahretsin... -diye mırıldandı Dolan, yatağa yıkılırken...

Tiyatroya vardığında saat sekizi geçiyordu.

Sıraların arasından geçerek, sahneye doğru yürüdüğü sırada:

— Durun! Orda durun bir dakika! —diye bağırdı Major sahnedeki oyunculara, provayı durdurarak. Sonra dönüp Dolan’a baktı—. Daha ne kadar devam edecek senin bu halin? —dedi kızgın kızgın.

— Özür dilerim Major, elimde değildi... —dedi Dolan pişmanlık dolu bir sesle.

— Burasını babanın tiyatrosu mu sanıyorsun?... Ha?... Cevap ver...

— Üzgün olduğumu söyledim ya... —dedi Dolan sinirlenerek.

Sahnedekilerin kendisine baktıklarının farkındaydı.

— Artık geç kalmaktan vazgeçmelisin... Keşke —dedi Major, yanında oturan David’le öbür heriflere dönerek—, bu piyesi oynayacağımızı ilân etmeseydik. O zaman, bu oyunu olduğu gibi kaldırırdım sahneden. Arkadaşlarından özür dile Dolan...

— Ama Major...

— Rol arkadaşlarının hiç birini adam yerine koymadın bugüne dek; kabalığın, terbiyesizliğinden, kibirli halinden vazgeçmedin bir türlü. Sanki her oyunun yazarı da, rejisörü de, yıldızı da senmişsin gibi davrandın. Sana daha önce de söyledim, bu tiyatroda herkes eşittir.

— Kabalık etmek istemedim, Major... —dedi Dolan sakın bir sesle—. Her zaman geciktiğim için üzgünüm. Ne yapayım ki elimde olan bir şey değil bu.

— Özür dile!...

— ...herkesten özür dilerim! –dedi Dolan sonunda, sahnedeki oyunculara—. Bir daha böyle bir şey yapmayacağım... –Sonra Major’a dönüp–: Oldu mu? –dedi.

— Evet. Timothy senin rolünü oynuyordu. Tamam Timothy... –dedi Major–, aşağıya gel. Dolan oynar bundan ötesini.

— Olduğun yerde kal Timothy... –dedi Dolan—. Uzun zamandır senin değerini anlamadılar burada. Şimdi kendini göstermenin tam zamanı... –Sonra Major’a dönüp–: Ben çıkıyorum... –deyip, sıraların arasından geçerek lobiye yürüdü.

— Dolan! Dolan! –diye bağırdı Major, merdivenlerin başından. Bir yandan da arabaya yetişmek için koşturuyordu—. Bir dakika...

— Tamam Major... –dedi Dolan kantağı kapatıp—. Aramızda bir kırgınlık yok...

— Gelecek hafta açıyoruz perdelerimizi ama...

— Benim yerime Timothy oynar. Yıllarca canla başla çalıştı çocuk. Bir şans tanı sen de ona.

— Dolan... beni bu durumda bırakamazsın...

— Kalırsam durumun daha da kötü olur. Bende iş yok Major... gitmem en iyisi. Provalar başladıktan sonra çok şey değişti, tiyatroya ayıracak vaktim yok artık.

— Ben seni kırmak istememiştim...

— Çocukluk etmeyelim Major... –dedi Dolan sakın bir sesle-. Bende de kabahat var her halde.

— Ama... senin tiyatroya ihtiyacın var. Onun sana verebilecekleri, senin için gerekli. Lütfen... hatırım için...

Major eğilmiş, başını arabanın penceresinden içeri uzatmıştı.

— Bak Major... gidiyorum... –dedi Dolan boşuk bir sesle. Kontakı açıp, motoru çalıştırdı-. Eğer şimdi gitmezsem, bir daha hiç gidemem... –deyip gaza bastı.

Kosmopolit'in ilk sayısı piyasaya ertesi çarşamba öğleden sonra çıktı. Perşembe sabahı ofise çıkarırken merdivenlerde Eddie Bishop'la karşılaştı Dolan.

— Ah, seni orospu çocuğu... —dedi Bishop neşeyle, Dolan'ın elini tutarak—. Başardın sonunda.

— Dergiyi gördün mü?

— Gördün mü ne demek? Gazetedeki herkes gördü.

— İçeri gel... —dedi Dolan, kapıyı açarak—. Myra, işte Allahın cezası komünist geldi... Myra'nın yardımı olmasaydı dergiyi çıkaramazdım.

— Merhaba Ed... —dedi Myra—. Birkaç kişi seni aradı... —dedi Dolan'a dönerek—. Arayanların listesi masanın üstünde.

— Satışın nasıl gittiğine bir bakayım diye bayileri dolaştım. O yüzden geciktim.

— Nasıl gidiyor? —dedi Bishop otururken.

— İyidir. Bu işlerden pek anlamıyorum. İyi gi-
diyor sanırım. Dergiyi nasıl buldun Ed?

— Bence çok iyi Mike. Gerçekten. Yalnız New
Yorker'a çok benziyor, öyle değil mi?

— Bu tip her dergi New Yorker'a benzer. Sos-
yete kısmı hariç tabii.

— Tutmadığım tek şey de o bölüm. Sosyete
haberleri.

— Sosyete haberlerini vermeğe, o resimleri bas-
mağa mecburuz. Epeyce de reklam var değil mi?

— Kim aldı o reklamları? Sen mi?

— Eckman diye bir çocuk var, o aldı. Lawrence'
in hesabına çalışıyor. Thomas, futbol hakkındaki o
haberi gördü mü?

— İlk dergiyi o almış her halde. Saat dörde doğru
ona bir tane götürdüm okusun diye. Bir de ne göre-
yim, o çoktan okumuş.

— Ne dedi?

— Futbol haberine pek o kadar aldırmadı. Asıl,
reklamcıların gazeteleri parmaklarında oynattığını
anlatan yazı onu deli etti.

— Doğrusu da bu.

— Tabii doğru —dedi Bishop—, bunu bana an-
latmana gerek yok. Ben bunun ne kadar doğru ol-
duğunu bilmiyor muyum sanki? Bu işe karşı çıkan
tek adam sen değildin gazetede. Hepimiz buna kar-
şıyız.

— “Basın Özgürlüğü”ymüş... —dedi Dolan a-
layla—, amma da palavra ha!

— Sana bir şey söyleyeceğim, ufaklık... —dedi

Bishop—. Bana, kafanı sert bir duvara vuruyormuşsun gibi geliyor. Bir sürü düşman kazanacaksın. Yazdıkların için sürüyle adam sana diş bileyecek. Örneğin, Thomas. Akşam baskısı için ne yapıyor biliyor musun? *Times-Gazette*'nin susturulduğunu, gerçekleri saklamaya zorlandığını anlatan yazına cevap hazırlıyor.

— İnşallah, böyle bir şey yapar. Allahtan, şaşırp da böyle bir şey yapsa. Onu göbeğinden zımbaladım, bunu o da biliyor. Üstelik... —dedi Dolan gülümseyerek—, bizim dergi için iyi bir reklam olur. Halk neler yazdığımızı merak edip, alır dergiyi.

— Senin yazdıklarına inanmayacak bir sürü kafasız, cahil herif var...

— Ben onları inandırırım... —dedi Dolan hırsla—. Tarihleri, olayları, adları tek tek açıklarım. Belgeler gösteririm. Futbol hikâyesi sadece başlangıç. Daha belediyedeki, savcılıktaki, vilâyetteki dolapları teker teker anlatacağım...

— O zamana kadar dayanabilirsen...

— Sonuna kadar dayanacağım...

— Eğer bu dediklerini yapmaya kalkarsan, iddiaya girerim, altı aya kalmaz burayı kapatırlar.

— Böyle bir şey yapmaları için önce cesedimi çiğnemeleri gerek.

— Peki... görürüz. Bak, ama beni yanlış anlama. Ben senden yanayım. Buraya seni görmeye neden geldim sanıyorsun?

— Neden?

— Ben on beş senedir polis muhabirliği yapıyo-

rum, heriflerin çevirdiği bütün fırlıdıkları biliyorum. Ne zaman yardıma ihtiyacın olursa, ben hazırım. Yazılara imzamı atamam, biliyorsun, karım ve çocuklarım var, ama isimsiz yazarım.

— Teşekkür ederim Ed, ama imzasız yazı istemiyorum. Bastığım her belâlı yazının altında bir imza bulunmalı. Sen ne yaparsın biliyor musun? Gördüklerini bana söylersin, ben yazarım. Şimdilik param yok ama ilerde öderim...

— Merhaba Dolan... –diyen bir ses duyuldu birden.

— O, merhaba Mr. Thomas... –dedi Dolan, başını çevirerek—. İçeri gelin...

— Merhaba Tommy... –diye mırıldandı Bishop.

— Sen kimin hesabına çalışıyorsun, benim mi, yoksa onun mu? –dedi Thomas, Bishop’a dönerek.

— Kimin olacak... tabii senin hesabına. Şöyle bir uğramıştım da...

— İyi öyleyse, şöyle bir sıvış bakalım. Yoksa, Emniyet Müdürlüğünde neler olup bittiğine aldırıyor musun artık?

— Peki... –dedi Bishop, Thomas’a hınçla bakarak—. Gene görüşürüz, Mike... –dedi çıkarken.

— Güle güle, Eddie... –dedi Myra başını daktilodan kaldırmadan.

— Eyvallah Myra.

— Oturun Mr. Thomas... –dedi Dolan.

— Oturmasam daha iyi olacak... –dedi Thomas sertçe—. Bana çatmaktan amacın ne?

— Ben size çatmıyorum. Ben bütün gazetelere çatıyorum.

— Ama şehirde herkes senin eskiden *Times-Gazette*'de çalıştığını ve bizi hedef aldığını biliyor.

— İyi anlamışlar.

— Futbol skandalı hakkındaki haber, bütün haber ajanslarına yayıldı. Gene bir sürü insanın başını derde sokacaksın. Yakında bu hikâyeyi Landis'ten duyarsın.

— İnşallah... İstediğim de buydu zaten.

— Beni her şeyden çok, *Times-Gazette* ilgilen-dirir. O rezil yazılarınıla bize çatmana izin vermem.

— Asıl korktuğun nedir? —dedi Dolan—. Kirli çamaşırlarınızın ortaya döküleceğinden mi korkuyorsun? Senin ve öteki üç gazetenin?

— Eğer bu saçmalıklarını sürdürürsen, biz seni kendine getirmesini biliriz. Sonra, söylemedi deme...

— Sen ne diyorsun yahu, bu daha başlangıç! Sen, beni asıl bombalarımı patlattığım zaman gör... —Dolan cebinden bir kâğıt çıkarttı—. Bak, bunlar, yazılacak hikâyelerin notları... Aslında aylarca önce gazetelerde çıkması gereken hikâyelerdi bunlar... —Okumaya başladı—: «Dr. Carlisle»... Bu herifi tanıyorsun. Sosyete kürtajcısı. Bugüne dek üç kızın kanına girdi. Abisi, kodamanlardan olduğundan çalışmasına hâlâ izin veriyorlar. «Carson» trafik müdürü. Trafik müdürlüğüne araba satan bütün şirketlerden rüşvet alır. «Riccarcelli» şehrin en büyük

otelinde kumarhane işleten zibidi. «Nestor» polis müdürü. Altı yıl önce meteliksizdi, şimdi milyoner. Bu söylediklerimden anlamışsındır her halde, daha neler yapacağımı. Araştırmaya başlayınca daha ne pislikler bulacağımı Allah bilir!

— Bunlar yeni şeyler değil... –dedi Thomas—. Her şehirde rastlanır böyle şeylere. Düzenin bir parçasıdır bunlar. Bu hikâyelerden herhangi birine değinmen için deli olman gerek.

— Değinmek mi! Altını üstüne getireceğim hepsinin. Bütün bu belgeleri Büyük Jüri'ye vereceğim.

— Sen intihar ediyorsun düpedüz. Yaptığına intihardan başka bir şey denmez. Keyfin istiyorsa devam et... Yalnız unutma, eğer gene *Times-Gazette* için o rezil yazıları yazmayı sürdürürsen karşında beni bulursun.

Bunları söyledikten sonra sert adımlarla çıkıp gitti Thomas.

— Düzenbaz hergele... –dedi Myra, başını kaldırarak—. İnşallah blöflerini yemezsin.

— Ödümü patlatdı... –dedi Dolan gülerek.

— Arayanların listesine baktın mı? İkisi, çok önemli olduğunu söyledi, Miss Couglin'le, Mrs. Marsden. Bir de Cookson aradı.

— Ha, bu bizim Major. Küçük Tiyatronun yönetmeni.

O sıra telefon çaldı.

— Allo... –dedi Myra—. Evet, burası Beacwood 4556... Şikago mu? Kim arıyor? Peki, bağlayın.

— Kim? –dedi Dolan, telefonu alırken.

— Futbolla ilgili bir bey arıyor. Santral kız, Landis mi dedi ne!

Şampiyonada Şike Yaptıklarını Kabul Eden ALTI OYUNCUYA LANDİS EBEDÎ BOYKOT VERDİ

Humrey Presnel
Şikago'dan bildiriyor

Colton futbol takımının altı as elemanı, şampiyonada şike yaptıkları anlaşıldığından, Merkez Ceza Kurulu tarafından ebedî boykotla cezalandırılmışlardır.

Cezalandırılan oyuncular şunlardır: Fritz Dockstter (santrafor ve takım kaptanı), Harold Mullock (sağaçık), Joe Trent (santrahaf), Roul Deatrick (sağbek), Mercer Castle (solbek), ve Adrin Potts (kaleci).

Anlaşıldığına göre iki oyuncu şike olayını, Merkez Ceza Kurulu Başkanı Landis'e, bütün ayrıntılarıyla itiraf etmişlerdir. Ancak parayı verenin adını açıklamayı kesinlikle reddetmişlerdir. Oyuncular gazetecilerin sorularını cevaplandırmaktan kaçınmışlardır.

Skandalı, ilk olarak, bir ay önce çıkmaya başlayan, Michael Dolan'ın yönettiği haftalık *Kosmopolit* dergisi ortaya çıkarmıştır...

— Helâl olsun, doğrusu işini iyi yapmış... —dedi Dolan, gazeteyi katlarken—. Birinci sayfadan, sür-manşet vermişler.

— Bu büyük bir olay... —dedi Myra—. Ülkedeki bütün gazeteler bundan söz ediyor.

— Herifleri sittir ettiklerine sevindim... —dedi Dolan—. Orosu çocukları! Landis'i severim, kestirmeden gider her zaman. Ortalığı saran pislikten, elinden geldiğince korumaya çalışır futbolu. Politikacılar arasında da Landis gibi birinin olmaması çok yazık. Halbuki böyle bir adam ne kadar gerekli onlara. Politikada bir Landis, altı tane Millet Meclisinden daha yararlı olurdu bu ülkeye.

— Hay Allahın cezaları! —dedi Bishop birdenbire—. *Times-Gazette*'de çıkan şu yazıyı dinleyin: «*Times-Gazette* de bütün sporseverler gibi, bu altı hilekâr Coltonlunun şiddetle cezalandırılmalarını sevinçle karşılamıştır...»

— Thomas yazmış bunu... —dedi Dolan—. Hay gözünü sevdiğimin Thomas'ı, «sevinçle karşılamış» demek ha! Neyse sen devam et.

— «Bunlar. ülkemizdeki gençlerin hayran oldukları kişilerdi. Ancak kendilerine gösterilen güveni kötüye kullanmışlar ve futbol dünyasından ebediyen uzaklaştırılmışlardır. *Times-Gazette*, bu hilekârların maskesini düşürmekte gösterdiği çabanın yanı sıra bundan böyle de toplumumuzun hiç bir dalında halkımızın aldatılmasına izin vermeyecektir...» falan filan. Güler misin, ağlar mısın? —dedi Bishop sırtarak.

— Bekliyordum bunu zaten... —dedi Dolan—. Herifler nasıl döndü birdenbire gördün mü? Sana bir şey diyim mi Ed, işten atıldığına sevinmelisin.

Bu rezil *Times-Gazette*'de çalışmaktansa, açıklıktan kıvranarak da olsa, doğru bildiğimi yazmayı yeğlerim.

— Ben de öyle... –dedi Bishop kuru bir sesle—. Benim yaptığım da bundan başka bir şey mi sanki? Thomas beni burada enselemeden birkaç gün önce haftalığım elli beş dolara yükselmişti. Sen bana yirmi beş dolar veriyorsun şimdi. Beni işten atmasının asıl nedeni, beni burada görmesi. Seninle alttan alta bir işler karıştırıyoruz sandı. Güya ben haber atmışım. Beni bu yüzden işten çıkarmış, öyle diyor. Haber dediği de, dört satırlık sittiri boktan bir cina-yet.

— Selâm Dolan, merhaba Myra... –dedi Lawrence neşeyle içeri girerken.

— Sizi Mr. Bishop'la tanıştırayım Mr. Lawrence. Ed, meşhur *Times-Gazette*'nin eski muhabirlerindendir.

— Memnun oldum... –dedi Lawrence el sıkışırken.

— Bishop'u dün işe aldım...

— İşe mi aldın! –diye bağırdı Lawrence.

— Atılmasına ben sebep oldum. O yüzden de işe aldım onu. Zaten Myra'yla ben bütün işlere tek başımıza yetişemiyorduk artık. Ed çok iyi gazetecidir. Sapına kadar da yürekli bir üstelik... Elinizdeki nedir öyle?

— Yeni satış raporu. Belki bir göz atmak istersin diye düşündüm de.

— Teşekkürler... –dedi Dolan, kâğıdı alarak—.

Eckman bugün de bir şeyler bulabilecek mi dersiniz.

— Daha gelmedi ama biraz bir şeyler bulmuştur her halde.

— Şehirde herkes *Kosmopolit* ten söz ettiğine göre epeyce reklam almamız gerek... —Dolan satış raporuna şöyle bir baktı—. Üç bin ha! Dördüncü haftaya için hiç de fena sayılmaz. Dediğim gibi birsürü reklam almamız gerek bu satışla.

— İnşallah alırız... —dedi Lawrence—. Tanesi on sentten üç bin dergi, pek bir gelir sağlamıyor... Bu akşam çalışıyor musunuz?

— Sayfaları denetledik, dergi basılmağa hazır. Bu akşama yapılacak başka bir şey kalmadı.

— Abone durumu nasıl gidiyor Myra?

— Fena değil. Listede olanlardan yüzünü aradım, yirmisini senelik abone kaydettim.

— Bu işin peşini bırakma... —dedi Lawrence çıkarken.

— Bu herif beni pek tutmadı galiba... —dedi Bishop, Lawrence çıktıktan sonra.

— Niye tutmasın yahu? Yalnız biraz eli sıkı olduğundan, yeni birinin işe alınmasına canı sıkıldı.

— «Tanesi on sentten üç bin dergi, pek bir gelir sağlamıyor» lafı, ne demeğe geliyor? Bütün gelirimiz bu değil her halde? Reklamların parası ne oluyor?

— Bu reklamların çoğundan para almadık. Şirketleri bize reklam vermeye alıştırmak için bedavadan bastık.

— Peki, bizim maaşı ödemek için parayı nereden bulacaksınız? –dedi Bishop şaşkın şaşkın.

— Bu parayı dergiden kazanacağız, ama sen bunu aklına takma şimdi. Hiç bir yerden para gelme- se bile, benim herkesten gizli özel bir altın madenim var, oradan gelir. Öyle değil mi Myra?

— Öyle tabii. Beyefendinin tastamam elli beş yaşında, gayet bereketli bir altın madeni vardır ki deme gitsin!

Açık kapıdan paldır küldür bir herif daldı içeri. Şöyle bir durup dayı dayı bakındı çevresine. Otuz yaşlarında, sağlam yapılı bir adamdı. Çok şık giyinmişti. Herkes birbirine baktı. Bir iki saniye, kimse ne bir şey söyledi, ne de yerinden kıpırdadı. Sanki herif odaya girdiği anda zaman durmuş, içerdeki her şey buz kesmişti.

Sonunda, Dolan sakın bir sesle:

— Ne istiyorsun Fritz? –dedi.

— Ne istediğimi gayet iyi biliyorsun... –dedi Dockstter yavaşça, yerinden kımıldamadan—. Futbol hayatımı söndürdün. Sen benim ne istediğimi çok iyi bilirsin, seni orospu çocuğu...

— Kendine gel Fritz... –dedi Dolan kibarca. Yavaşça masasından kalktı—. Boş yere belâ çıkartmağa kalkma.

— Beni ne hale koyduğunu biliyorsun, değil mi? Futbol hayatımın içine sıçtın.

— Ben bir şey yapmadım senin futbol hayatına, ne yaptıysan kendin yaptın... –dedi Dolan, çaktırmadan adım adım herife yanaşırken—. Sırf bun-

ları açıklamak için gazetedeki işimden ayrıldım.

— Öyle mi! –dedi Dockstter, sağ elini cebine sokarken.

— Dikkat et!!! –diye bağırdı Bishop.

Dolan, yay gibi yerinden fırlayıp, bir sol salladı. Yumruğu şakağına yiyen Fritz sendeleyip geriledi. Bir yandan sol yumruğunu sallayarak Dolan'ı uzaklaştırmaya çalışırken, bir yandan da sağ elini cebinden çıkarmaya çabalıyordu. Dolan, Fritz'in yumruğunu savuşturup, çenesine bir sol patlattı, arkasından da suratının ortalık yerine bir sağ direk çekip, herifi duvara yapıştırdı. Sersemleyen Dockstter olduğu yere yığıldı. Hemen tepesine binen Dolan, herifin cebindeki sağ eline yapıştı, boşta kalan eliyle de art arda yumrukları patlatıyordu suratına. Sonunda, yediği yumruklara dayanamayan Dockstter, kendinden geçerek, öylecene serilip kaldı. Kafası, kırmızıya boyanmış, yamru yumru, patlak bir topu andırıyordu.

Dolan, elini Fritz'in cebine daldırdı:

— Anlamıştım zaten... –dedi, herifin cebinden çıkarttığı tabancayı göstererek—. Bir otuz ikilik. Pezevenğin gözünü kan bürümüştü.

— Yumrukların hiç de fena değilmiş... –dedi Bishop.

— Oh! –dedi Myra—. Bir an korkudan bayılıyorum sandım...

— Bir ara ben de bayağı korktum... –dedi Dolan—. Ed, dışarda bir kova su var, hemen getiriver de ayıtalım şu serseriye. Myra, sen de tabancayı

benim masanın üstüne koy. Nasıl, bayağı heyecanlıydı dimi ha!!

— Bu daha başlangıç... —dedi Myra—. Sen asıl bu işlere gerçekten giriştiğimiz zaman gör.

O akşam, Myra'yı Roof-Garden'a yemeğe götürdü Dolan.

— Oldukça iyi bir yer... —dedi Myra.

— Öyledir... —dedi Dolan, dalgın dalgın, pencereden, aşağıdaki şehrin ışıklarını seyrederken.

— Sıkma canını o kadar... —dedi Myra neşeyle—. Mutlu olmak için her şeye sahipsin. Şehirde herkes senden ve derginden söz ediyor. Buraya oturduğumuzdan beri, en azından yirmi kişi gelip seni kutladı. Yıllardır özlemini çektiğin bir iş yapıyorsun. Daha ne istiyorsun yani, Allahtan belânı mı!

— Benim düşündüğüm o değil... —dedi Dolan, orkestranın yanındaki büyük masaya bakarak.

— Ha... —diye mırıldandı Myra, Dolan'ın bakışlarını izleyerek—, buydu demek!... Bunun için üzülme. Buraya gelmemizi önerdiğimde, o kızın burada düğünü olduğunu bilmiyordum. Aslına bakarsan evlendiğini bile bilmiyordum ya!

— Şimdi, bu işi, sırf keyiflerini kaçırmak için yaptığımı sanacak...

— Hangi işi?

— Buraya gelişimizi...

— Buraya gelmemizin ne kötülüğü var ki?

— Anlamazlıktan gelme Allahını seversen. Daha önce April’le çıkıyordum. Onun masasındaki heriflerle arkadaşlık ederdim. Herkes ondan hoşlandığını bilir...

— Onun da senden hoşlandığını...

— Her ne halse... Şimdi ise tam da onun düğününün olduğu yerdeyim... üstelik de bir başka kızla.

— Yabancı bir kızla... –dedi Myra, dudaklarını diliyle ıslatarak-. Kimsenin tanımadığı, ne idüğü belirsiz biriyle.

— Ne diye böyle davranıyorsun, Allah aşkına?

— Daha nasıl davranayım istiyorsun yani? O kaymak sosyete denilen sütü bozuk güruhtan olmayan bir kızla birlikte olduğun için herkesin sana baktığından yakınıp duruyorsun...

— Ben böyle bir şey söylemedim, sen kafandan uyduruyorsun.

— Asıl uyduran sensin. Sana ne onlardan yahu, bırak ne düşünürlerse düşünsünler. Sen bir halk çocuğusun Mike, neden sınıfını yadsıyıp, onların arasına katılmaya çalışıyorsun? Sen onlar için bir hiçsin, anladın mı, sadece kocaman bir hiç...

— Biliyorum... –dedi Dolan.

— Şehirdeki hiç bir kulüp seni üyeliğe kabul etmedi. Burjuva bir aileden gelmiyorsun çünkü. Hepsi senin arkandan burun kıvrıyorlar, küçümsüyorlar seni. Salağın tekisin sen Mike. Olanakların var, gücün var, istediğin hedefe ulaşman için yolun açık. Hedefine de ulaşacaksın, inan bana. Boşver bu sömürgeci parazitlere...

— Ben onları düşünmüyorum. Benim asıl düşündüğüm April. Çok iyi bir kızdır o.

— Dünya iyi kızlarla dolu. April’le evlenen herifi, hani şu Menefee dediklerini kıskanıyor musun yoksa?

— Sanmam...

— Öyleyse boşver, üzme tatlı canını. April evleniyorsa evleniyor, ne olmuş yani? Suratının halini görenler de, yeryüzünde, sırt üstü yatıp, bacaklarını açmasını bilen tek kızın o olduğunu sanacaklar.

— April’den bu tarzda söz etmene izin veremem.

— Of... –dedi Myra yorulmuş gibi-. Vazgeç bu hallerinden nolursun. Ben, sadece, senin düşüncüklerini dile getiriyorum... açık yürekli davranıyorum. Mike... –dedi, dirseklerini masaya dayayıp, Dolan’ın gözlerinin içine bakarak– ben, seni, içinde kıvranıp durduğun aşağılık duygusundan kurtarmaya çalışıyorum. Bundan bir kurtulsan, artık kimse tutamaz seni. Buradaki herifler tamamıyla değersiz kişiler. İnsanlığa hiç bir katkıda bulunmadan, orda burda dolanıyorlar, birsürü yer kaplayıp, daha yararlı insanların kullanması gereken havayı soluyorlar.

— Ben bunu tartışmıyorum... –dedi Dolan-. Belki de haklısındır. Ama, ne olursa olsun, onlar, benim hiç bir zaman sahip olamadığım ve her zaman sahip olmak istediğim bir şeyi temsil ediyorlar.

— Sen, bütün değer yargıları çarpıtılmış bir zavallısın... Hadi kalk da gidelim buradan.

— Ben biraz daha kalıp dans etmek istiyorum.

— April’le dans etmek istiyorsun yani...

— Belki...

— Ne halt edersen et. Anlaşılan senin sersemlikten vazgeçeceğin yok... —dedi Myra şalını omuzlarına alarak—. Ben gidiyorum.

— Mecbur değilsin...

— Mecbur olmadığımı ben de biliyorum. Yalnız şu var ki, ben senin gururunu senden çok daha fazla düşünüyorum... Neyse, senin evine dönüyorum şimdi, seni orada beklerim... —diyerek kalktı Myra.

— Belki geç gelirim...

— Olsun. Ulysses, beni senin odana çıkarır. Öbür çocuklar da oradadır. Burada salak salak oturmaktansa, gidip onlarla adam gibi konuşmak çok daha iyidir.

— Benim yatağıma yatma sakın. Sonra söylemedi deme, eğer seni yatağımda görürsem, kulağından tuttuğum gibi atarım dışarı.

— Sen de çok geç kalma öyleyse... —deyip gitti Myra.

Dolan, dans eden çiftlerin arasından, onu bunu dirsekleyerekten, kendine bir yol açıp April’in masasına yürüdü. Masa çiçeklerle donanmıştı. Birkaç boş sandalye vardı çevresinde.

— Selâm yabancı... —dedi April yumuşacık bir sesle, elini uzatırken.

— Kutlu olsun... —dedi Dolan—. Seni de kutlarım Roy.

— Mersi... —dedi Menefee—. Buradakileri tanıyorsun değil mi? Harry Carlisle...

— Tabii, hepsini tanıyorum... –dedi Dolan. Başıyla masadakileri selâmlayıp, sarışın bir genç kız olan Lilian Fried'in yanına oturdu—. Merhaba Lilian.

— Merhaba Mike.

— Başıma ne dertler açtın bir bilsen... –dedi Menefee—. Bana bir balayı borçlusun.

— Anlamadım, nasıl yani?

— April'i Küçük Tiyatroya sen soktun. Şimdi de piyesler başladığından, şehirden ayrılamıyoruz.

— Bunun benle ne ilgisi var, Roy? Onu, Major işe aldı. Tiyatronun en büyük kozu sensin... –dedi April'e dönerek—. Nasıl gitti işler bugün?

— İyi gitti. Orada olmalıydın. Piyesten sonra, gelirsin diye bekledik ama...

— Çok işim vardı...

— Hâlâ rezil bir yalancısın, öyle değil mi Mike?

— O kadar da rezil değil canım, orta karar bir yalancıyım o kadar!... Yarın dergi çıkıyor, biliyorsun...

— Hani benim resmimi basmağa söz vermiştin, ne oldu? –dedi Lilian.

— Gelecek hafta basacağım...

— Sizin sosyete sayfası bir rezalet... –dedi Lilian—. Sosyete sayfasının yönetmeni demin yanında oturan mıydı?

— O değil. Niye sordun?

— Hiiç...

— Çok çarpıcı bir tip... –dedi April—. Kim o hanım?

— Ha... O mu? Telefonlara falan bakıyor dergide. Arada sırada da yazılara yardım ediyor.

— Biliyor musun, sizin sosyete sayfasını ben yönetsem diyorum... —dedi Lilian—. Okul dergisinde çalışmıştım daha önce.

— Para veremem...

— Para isteyen kim... Ben bu işi sırf zevk olsun diye yapacağım.

— Onun asıl istediği... —dedi Carlisle—, senin yanında dolaşıp gününü gün etmek.

— Kes sesini! —diye herifi tersledi Lilian.

— Kızma canım... —diye sırttı Carlisle—, şaka yaptım.

— Çok şakacısın!! —dedi Dolan, buz gibi bir sesle.

— Dans eder misin Mike? —dedi April.

— Şey... —soran gözlerle Menefee'ye baktı Dolan.

— Tabii... —dedi Menefee, ayağa kalkıp, iskemlesini çekerek, April'in kalkmasına yardım etti.

— Teşekkür ederim... —diyerek, Aprille birlikte piste yürüdü Dolan—. Doğru bir davranış mı bu? —dedi dansa başlarken.

— Tamamıyla, salak...

— Yani, yeni evlenmiş bir gelinle, evlenir evlenmez dans etmek kurallara uygun mudur demek istiyorum.

— Tabii. Roy'la dans ettim, Johnny London'la dans ettim, Harry Carlisle'le...

— Johnny burada mıydı? Hiç görmedim.

— Kimseyi görecek halin yoktu zaten, yanın dakine öylesine dalmıştın ki... Gerçekten yahu, nerde o kız?

— O mu... gitti.

— Kavga mı?

— Bir bakıma...

— Sesinin tonundan anlamıştım zaten. Çok fena. Çok güzel bir kızdı.

— Ciddî bir şey değil. Sizin masaya gelmek için tartıştık. Gelmemizi istemedi ve...

— Anladım. Bakıyorum hâlâ dediği dediksin. Niye gelmenizi istemedi?

— Hiç, sebepsiz. Aslında haklıymış ya, neyse. Bir sürü züppe var. Çoğu benimle konuşmadı bile. Carlisle hariç... o da salak salak laflar etmek için açtı ağzını.

— Boşver Carlisle'e? Ne oldum delisi oldu dangalak. Daha büyük bir muayenehane açacağını söylüyordu bu akşam...

— Açması da gerek. Kürtaj hikâyelerinden az para vurmadı...

— Mike... niye tiyatroya uğramıyorsun?

— İşlerim var.

— Daha önce hiç bu kadar işin olmamıştı. O akşam olanlar yüzünden mi... hani Major seni özür dilemeğe zorlamıştı?

— Sadece o değil, gerçekten çok işim var.

— Defalarca telefon ettim sana. Bıraktığım mesajları aldın mı?

— Evet. Seni evden aramak istemedim April;

babanın benim hakkımda neler düşündüğünü biliyorsun. Üstelik sen Roy'la evleniyordun... Düğününü daha önce haber vermeliydin bana, hiç olmazsa bir armağan alırdım.

— Seni bu sabah onun için aradım, düğünü haber verecektim.

— İşte bu iyi... —dedi Dolan, kıza biraz daha sarı-larak—. Bazen, keşke bütün bu işler başka türlü ol-saydı diyorum.

— Ben de, Mike, ben de keşke başka türlü ol-saydı diyorum!...

— İşte bu iyi... —dedi gene.

Gövdesine iyiden iyiye yaslanmış, kımıl kımıl, yumuşacık vücudun her hareketinde dalga dalga bir sıcaklık yayılıyordu içine.

— O, küçük ırmağımızın kıyısındaki gibi gecelerimiz gene olacak mı Mike? —diye fısıldadı April.

— ...Evet. Tabii...

— İzninizle —dedi Menefee, birdenbire aralarına girerek—, bu dansı ben bitirebilir miyim?

— Tabii, buyrun... —dedi Dolan, kızı bırakarak—. Teşekkür ederim April. İyi geceler...

Dolan, tekrar eski masasına döndüğünde, biraz önce Myra'nın oturduğu iskemlede, şimdi Carlisle'nin oturduğunu gördü.

— Dansı bitirememenize çok üzüldüm... —dedi Carlisle, sırtarak—. Menefee'ye oturduğu yerde oturmasını ve hiç meraklanmamasını söyledim ama dinletemedim.

— Ne kadar iyisin!... –dedi Dolan—. Ne demek istediğini gayet iyi anlıyorum.

— Haline bakılırsa, Menefee'yi benim kıskırttığımı sanıyorsun.

— Önemli değil... –dedi Dolan, garsona gelmesi için işaret ederek.

— Gidiyor musun?

— Evet.

— Seninle konuşmak istiyordum...

— Başka zaman konuşuruz... –dedi Dolan, hesap pusulasına bakıp, garsona bir beş dolarlık verirken.

— Benden niye hiç hoşlanmadın Mike? Halbuki ben seni severim. Sen niye benden hoşlanmıyorsun?

— Sen beni sevmezsin Harry. Beni, küçükken de sevmezdin, şimdi de sevmezsin. Ben de seni sevmem. O zaman da senin fiyakacı bir pezevenk olduğunu düşünürdüm, şimdi de fiyakacı bir pezevenk olduğunu düşünüyorum... Aramızda anlaşılmadık bir şey kalmasın diye söylüyorum bunları.

— Bunun için mi derginde bana çatacaksın, beni sevmediğin için mi?

— Sana çatacağımı da nereden çıkarıyorsun? –dedi Dolan, elinden geldiğince şaşkınlığını gizlemeğe çalışarak.

— Öyle, duydum işte. Şu şehirde uzak durman gereken tek bir kişi varsa o da benim. Sana bunu hatırlatmakta yarar vardır diye düşündüm.

— Beni tehdit etmek için, önce basacağımı

sandığın yazının çıkmasını beklemen gerektiğini hiç düşünmedin mi?

— Sana bir hatırlatayım dedim. *Aramızda an-laşılmadık bir şey kalmasın diye söylüyorum bunları.*

— Teşekkür ederim... –dedi Dolan garsona, bo-zuklukları alıp bir miktar bahşış bırakarak–. Yani... –dedi Carlisle’e dönerek–, abini öne sürüyorsun öyle mi?

— Ağabeyim mi?... Ha... Jack’ı söylüyorsun... –Sanki ilk defa aklına geliyormuş gibi–: Fena fikir değil... –dedi–. Jack’ı düşünmemiştim hiç. Epey nüfuzu vardır. Belki, sana, benden uzak durman gerektiğini anlatmak için ondan yararlanabilirim.

— Evet, yararlanabilirsin belki. Belki de, kürtaj yaparken öldürdüğün üç kızı tekrar canlandırabilir nüfuzunu kullanarak...

Carlisle ayağa fırladı birden.

— Buraya bak Dolan!... –sesindeki tatlılık birden yok olmuştu–, elinde, söylediklerini doğrulayan belgeler olmadan böyle bir şey yazamazsın...

— Doğrulayan belgelerim var. Hepsini milimi milimine yazacağıma iddiaya girebilirsin... –dedi Dolan, buz gibi bir sesle.

Sonra da herifin yüzüne bile bakmadan, yürü-yüp gitti.

Dolan, eve döndüğünde alt katın ışığı yanıyor-du. Büyük pencereden, içerde Elbert’in, Tommy’nin

Ernst'in ve Myra'nın oturduklarını gördü. Durumlarından ateşli bir tartışmaya daldıkları anlaşılıyordu. Dolan, yukarı çıkıp soyunmaya başladı, tam pantolonunu çıkarmıştı ki Myra girdi içeri.

— Kapaıyı vurmak diye bir şey bilmez misin sen?

Myra, sandalyenin üstünde duran bornozu alıp, Dolan'a attı.

— Al –dedi–, bunu giydin mi ahlâka aykırı bir durum kalmaz ortada... –dalga geçtiği anlaşılıyordu halinden.

— Ben ahlâktan söz etmiyorum. Nezaket diye bir şey vardır, hiç duymadın her halde... Allah kah-
retsin, nerede ulan bu benim terliklerim? –dedi Dolan aranarak–. Ulan, bu Allahın cezası Ulysses de ortalıkta ne bulsa alır, odasına götürür...

— Eğer, terlik terlik diye, şu acayip kırmızı mo-
kasenlerini arıyorsan yatağın altında... –dedi Myra işaret ederek–. Saatin kaç olduğundan haberin var mı?...

— Lokantadan çıktıktan sonra şöyle bir dolaştım.

— Epeyce dolaşmış olmalısın... İki saatten beri seni bekliyorum.

— Beklerken pek de canın sıkılmışa benzemi-
yor... –dedi Dolan terliklerini giyerken–. Konu neydi, dâhiliğin ilk şartının ibnelik olduğu mu?

— Bu kez Hitler'den söz ediyorduk.

— Ben de onu söylüyorum ya işte...

— Ernst bu saf ırk hikâyesine çok bozuluyor, öyle değil mi?

— Hem de nasıl. O yüzden zenci karılara bu kadar meraklı ya. Bir akşam Ulysses sevgilisini eve getirmiş. Bir aralık içeri gitmiş. Döndüğünde bir de bakmış ki kız yok olmuş ortalıktan. Sağa sola bakınmış, bir de ne görsün, Ernst, çekmiş karıyı piyanonun arkasına, yatırıp üstüne çıkmış... Ulysses herifi parçalayacaktı ya, Allahtan zamanında yetiştik de, yatıştırdık oğlanı... Şimdi, Miss Barnovbuttinski, lütfen basıp gider misin evine, ben de yatağıma yatayım.

— Sen yatmana bak. Tutan mı var?

— Ne de olsa, şimdi...

— Ben sadece seninle biraz konuşmak istiyorum. Yatakta da konuşabiliriz.

— Ama ben dinlemek istemiyorum. Komplekslerimi, şartlanmalarımı dinlemekten gına geldi artık. Şimdi, edebinle evine git lütfen...

— April'i gördün mü?

— Evet.

— Nasıl karşılıyor?

— Neyi nasıl karşılıyor?

— Kendini feda edişini. Eski sevgilisine hâlâ âşık olduğu halde, bir başkasıyla evleniyor... Bu, kendini feda etmek değildir de, nedir yani?

— Bırak dalga geçmeyi.

— Dans ettiniz mi? —dedi Myra, Dolan'a hiç aldırmadan, o sakın haliyle.

— Bir dansın üçte birini ancak. Sonra kocası engel oldu.

— Engel mi oldu?... Bu acayip bir davranış, öyle değil mi?

— Beni balaylarını geciktirmekle suçluyor. April'i Küçük Tiyatroya benim aldığımı sanıyor. Ama aslında onu, dansımıza engel olması için kıskırtan, o Harry Carlisle denilen it. Biz, April'le dansa başlarken, Harry'nin hemen ona yanaştığını gördüm. Harry, beni kıskanması gerektiğini hatırlattı her halde.

— Menefee'nin böyle bir hatırlatmaya ihtiyacı olduğunu hiç sanmam.

— Her ne halse, artık hepsi bitti. Yeniden masama döndüğümde, Carlisle beni bekliyordu. Güya üstü kapalı bir tarzda, kendisi hakkında bir şey yazmamamın benim için daha iyi olacağını söyledi.

— Ha!... bu Carlisle, şu bizim ünlü Carlisle!

— Ta kendisi. Büyük sosyete doktoru!

— Onun hakkında yazı yazacağını nerden biliyormuş?

— Ben de onu merak ediyorum ya. Bunu, bir sen, bir ben, bir de Bishop biliyorduk.

— Bir de Thomas. Hani kızıp da, herifi etkilemek için, daha neler açıklayacağını anlattığın günü unutun mu?

— Doğru ya! Bir de Thomas biliyordu...

— Bu Thomas'la Carlisle arkadaş mıdır?

— Bilmiyorum. Yalnız abisini tanır, Jack'i. Jack Carlisle şehrin dayısıdır.

— İnşallah herifin tehditleri seni yıldırmamıştır...

— Deli misin!... Büyük bir zevkle yapacağım bir iş bu. O herifi hiç bir zaman sevmemişimdir zaten, bu fırsatı kaçırmıyım!... Şimdi, sayın bayan, lütfen kırırsın burdan...

— Her halde gecenin bu saatinde, tek başıma şehre dönmeme gönlün razı olmaz...

— Peki, peki, Allah kahretsin!... Ulysses, seni benim arabamla götürür şehre.

— Niye rahatsız edelim adamcağızı? Daha kolay bir çözüm yolu varken...

— Sana daha önce de söyledim... —dedi Dolan, ayağa kalkarak—, burada başka yatak yok.

— Biri de yeterlidir...

— O benim yatağım...

— Senin yatağın olduğunu biliyorum. Salaklılığın gereği yok...

— Ben salaklık etmiyorum. Senin ne istediğini de çok iyi biliyorum. Dayanılmaz bir erkek olduğumu da biliyorum. Yeryüzündeki en cazip erkeğin ben olduğumu da biliyorum...

— Çok güzel. İşte şimdi kendin olmaya başladın... —dedi Myra gülümseyerek—. Çok güzel.

— Sen benim yatağımda yatmayacaksın, aklından çıkar bunu. Allahın belâsı, keşke o bir fincan kahveyi içseydin o sabah!...

— Harika. Kızdığın zaman çok hoşuma gidiyorsun... Bir harika oluyorsun o zaman...

— Asıl sen beni, sabahın dördünde, rezil bir kariyı tuttuğum gibi pencereden aşağı attığım zaman gör!... O zaman, harika mıyım, değil miyim, iyice anlarsın. Şimdi edebinle...

O sıra kapı vuruldu.

— Buyrun... —dedi Dolan, her halde oğlanlardan biridir gene diye düşündü.

Kapı açıldı ve... içeriye April Coughlin Menefee girdi.

—Yalnız sanmıştım seni... –dedi April, Myra’ya sıkıntılı sıkıntılı bakarak—. Rahatsız etmiyorum ya?

Myra, şöyle derinden bir nefes alıp, ayağa kalktı.

—Gitmeyin... –dedi April, gülümseyerek elini uzatırken—. Adım April Menefee. Sizi daha önce de görmüştüm...

—Memnun oldum... –dedi Myra, el sıkışırken.

—...Miss Barnovsky... –dedi Dolan, ilk şaşkınlığından sıyrılarak—, sekreterim. Dergide yani. Yazıların hazırlanmasında yardım ediyor bana. Miss Barnovsky.

—Evet biliyorum –dedi April—. Miss Barnovsky.

—Sekreterim... –diye yineledi Dolan, aptal aptal sırıtarak.

—Çok iyi... Çok cazibelisiniz... –dedi April Myra’ya dönerek

—Teşekkür ederim.

—Gittiğiniz için, gerçekten çok üzgünüm. Sizinle daha yakından tanışmak isterdim...

—İyi geceler, Mrs. Menefee... –dedi Myra, kapıya yürürken.

—Dur bir dakika... –dedi Dolan peşi sıra kapıya giderek—. Ulysses’i çağırayım da, seni şehre o götürsün.

—Rahatsız olma... –dedi Myra omzunun üstünden.

Karanlık oturma odasından geçerek merdivenleri inmeğe başladı.

— Nefis bir yaratık, Mike. Resim gibi bir kız. Şimdi iyice anladım, niye bütün işleri boşladığını...

— Yahu, Allahını seversen, sen seksten başka bir şey düşünmez misin? —dedi Dolan kapıyı kaparken.

— Naparsın, bu bende hastalık haline gelmiş.

— Delinin tekisin sen. Nasıl geldin buraya?

— Suratını asma hemen! Arka taraftan, Ulysses' in odasından geldim. Niye sordun?

— Aklımı kaçıracam! —dedi Dolan, başını sallayarak—. Hayatımda gördüğüm en rezil karı sensin. Daha bugün evlendin, bu gece senin zifaf gecen, sen kalkıp buraya geliyorsun. Bir de niye sordun diyorsun.

— Gene soruyorum: Ne var bunda? Nolmuş buraya gelmişsem?

— Ne halt edeceğimi bilemiyorum... —dedi Dolan, yatağa oturarak. Bir yandan da sıkıntıdan saçlarını çekiştiriyordu—. Şehirdeki herkes senin arabayı tanır. Yarın sabah arabayı burada görürlerse, ne derler, hiç düşündün mü? Herkes bilir, benim burada oturduğumu...

— Taksiyle geldim... —dedi April, ceketini çıkarırken.

— Peki Menefee'ye ne oldu?

— Biraz tartıştık, ben de arabadan indim.

— Evlilik için iyi bir başlangıç doğrusu...

— Tartışma... —dedi April, gelip, yatağa Dolan'

in yanına oturarak-, senin yüzünden çıktı. Dansı yarıda kestiği zaman başladık aslında, ondan sonra da devam etti. Roy seni kıskanıyor anlayacağın.

— Yahu, neden kıskansın bu herif beni durup dururken?

— Belki de... -dedi April, gözlerini kocaman kocaman açıp, boynunu bükerek-, ondan daha iyi seviştiğin içindir.

— Ne!... -diye bağırdı Dolan-. Yoksa ona anlattın mı?

— Tabii.

— Aman Yarabbi!! -diye inledi Dolan.

— Gelmemin tek nedeni bu değil. Yani... sadece bunu söylemek için gelmedim... -diyerek çantasını açtı April-. Belki alacaklıların sıkıştırıyordur diye düşündüm... biliyorsun, arabanın taksitleri bitmedi daha... -bir çek koydu yatağın üstüne.

Birden, kapı ardına kadar açıldı ve Myra paldır küldür daldı içeri.

— Şimdi bir araba durdu kapının önünde, içinden de bir adam indi... -dedi heyecanla-. Yanılmıyorsam kocanız. Kırmızı renkte büyük bir araba.

— Yüzde yüz odur... -dedi Dolan ayağa fırlayarak-. Hemen buradan çık April. Arka merdivenlerden inersin.

— Bırak gelsin... -dedi April, hiç istifini bozmadan, sakın bir sesle.

Rahatça uzandı yatağa.

— Çabuk! -dedi Myra.

Dolan, April'in kollarına yapışıp, ayağa kaldırmağa uğraştı. Baktı ki olmuyor, kızı bırakıp, bir adım geri çekildi. Sonra, yaradana sığınıp, bütün gücüyle bir yumruk patlattı çenesine. April, gık bile diyemeden kendinden geçip, boylu boyunca serildi yatağa. Dolan eğilip, kızı omuzladı.

— Ört şunun ceketini üzerine.

— Çabuk! –dedi Myra, ceketini alıp, kızın üstüne örterken.

Dolan, hemencecik kapıdan çıkıp, arka merdivenlere doğruldu. Kocaman oturma odasında ışık yoktu. Yalnızca, sokak lambasının, içeri yansıyan soluk ışığı, önünü görmesine yardımcı oluyordu. Oturma odasından, arkadaki sofaya geçerek Ulysses'in kapısına dikildi. Bütün gücüyle tekmelemeğe başladı kapıyı.

— Ne var, ne oluyor, Mr. Mike? –dedi kapıyı açan Ulysses.

— Neler olmuyor ki... –dedi Mike, April'i divanın üzerine uzatırken—. Başım belâda, hem de senin yüzünden. Ulan, kara piç, hep senin yüzünden oluyor bunlar. Kaç kez söyledim sana, April'i arka kapıdan içeri alma diye...

— Noldu buna Mr. Mike?

— Ben vurdum. Kocasını yukarda...

— Eğer evli olduğunu bilseydim, içeri almazdım.

— Sen beş kâğıt için ananı bile satarsın. İyi dinle beni, şimdi ben yukarı çıkıp, sanki herifi gördüğüme çok şaşırımsım gibi yapacağım. Kızın üstü-

nü iyice ört, kocası gitmeden de ses çıkarmamasına dikkat et. Eğer kendine gelir de, gürültü çıkarmağa kalkarsa bir tane patlatırsın. Ben, herif gider gitmez gelirim.

— Tamam, Mr. Mike... –dedi Ulysses, April'in üstüne bir battaniye atarak—. Mr. Mike... başınızı derde sokmak istemezdim...

— Neyse, neyse!... Senin kadar ben de suçluyum her halde.

Kendi kapısının önünde durup, bir sigara yaktıktan sonra içeri girdi Dolan. Myra yatağa yatmış, yorgani da çenesine kadar çekmişti. Sadece başı görünüyordu. Roy Menefee çalışma masasının hemen yanında, ayakta duruyordu. Yakışıklı yüzü iyice asılmıştı.

— Ooo!... Merhaba! –dedi Dolan, şaşırmış gibi, merakla bir Roy'a, bir Myra'ya bakıyordu—. Seni bu saatte, burada göreceğim hiç aklıma gelmezdi. April nerde?

— Ben de bunu merak ediyorum ya...

— Onun burada olduğunu sanıyor... –dedi Myra.

— Burada mı? Bu saatte, burada ne işi var April'in? Dalga geçmiyorsun ya Roy? Noldu yahu, anlatsana.

— Eve giderken aramızda ufak bir tartışma çıktı. April de benimle aynı arabada olmaktansa, eve yürüyerek gitmeyi yeğlediğini söyledi. Blöf yapıyor sandım, durup arabadan inmesine izin verdim. Ona iyi bir ders vereceğimi düşünüyordum. Bir blok öteden döner, alırım dedim. Geri döndüğümde gitmişti...

— Sen April'i iyi tanı mıyorsun. Pek blöf yapacak bir tip değildir.

— Ben de anladım ama biraz geç oldu. Tabii hemen buraya geldim...

— Onun burada olacağını da nereden çıkardın?

— Şey... bilmem. Hep senden söz ederdi de...

— Peki, niye önce bir telefon edip sormadın?

— Onu *flagrante delicto* yakalamak istedim, değildi mi? —dedi Myra. Sonra Dolan'a dönüp açıkladı—: Latince suçüstü demektir.

— Seni düş kırıklığına uğrattığım için çok üzgünüm Roy... ama April burada yok.

— Olmadığını görüyorum... —dedi Menefee—. Çok özür dilerim Dolan.

— Boşver. Her halde bir taksiye atlayıp eve gitmiştir. Niye gidip eve bak mıyorsun?

— Gidip bakacağım. Şey... size engel olduğum için tekrar özür dilerim... —dedi Menefee, yavaşça kapıya yürürken—. Seninle bir dakika konuşabilir miyim Dolan?

— Tabii.

Birlikte oturma odasına geçtiler, Dolan ışıkları yaktı.

— Bu olaydan söz etmemeni rica edecektim. Derginde yani...

— Tabii Roy, söz veriyorum. Sen de April'le benim aramda bir şeyler olduğunu çıkar artık aklından. Ondan bir zamanlar hoşlanırdım, ama geçti artık. Babası engel oldu.

— Sana inanıyorum.

— Bir de, Harry Carlisle'i dinlemezsen iyi edersin. Aslı astarı olmayan bir sürü hikâyeyle aklını karıştırmaya çalışıyor.

— Bundan böyle inanmam zaten. İyi geceler... —dedi Menefee, el sıkışırken—. Rahatsız ettiğim için tekrar özür dilerim.

— Aldırma... —dedi Dolan herifi kapıya kadar geçirerek—. İyi geceler.

— İyi geceler... —diyip çıktı Menefee.

Dolan, Roy arabasına binip gidene kadar bekledi. Sonra hemen Ulysses'in odasına doğruldu.

— Hâlâ kendine gelemedi... —dedi Ulysses—. Fena vurmuş olacaksınız.

— Biraz su getir. Sonra da bunu burdan çıkaralım. Bir kova dolusu getir suyu.

Dolan battaniyeyi kaldırıp, kızın bileklerini ovmaya başladı. April'de hâlâ bir hayat işareti yoktu. Öylecene ölü gibi serilmiş yatıyordu. Ulysses'in gece lambasının loş ışığında, balmumundan yapılmış küçük bir heykelciği anımsatıyordu yüzü.

— Buyrun, Mr. Mike... —dedi Ulysses, su dolu bir kovayla içeri girerken—. Herifi rahat atlattınız mı?

— Evet. Hatta giderken özür bile diledi. Ayağa kaldır şunu, döşemeye yatıralım.

April'i yere yatırdılar. Dolan, bir kova suyu kızın kafasından aşağı boca etti. Buz gibi suyu suratına yiyince, şöyle bir irkildi April. Dolan, kızı kaldırıp oturttu ve sarsmağa başladı. Bu sırada, April'in dudakları kıpırdandı hafifçe. Suratını, ekşi bir limon yalıyormuşçasına buruşturdu. Sonunda da gözlerini kırpıştırarak yavaşça açtı.

— April, hey April!

April gülümseyerek çevresine bakındı.

— Bağırıp durma kulağımın dibinde, sağır değilim. Biliyor musun Mike, sen orospu çocuğunun tekisin!... —dedi gülümseyerek—. Boş bulunduğum sırada vurdun...

— Ne kız!... —dedi Dolan Ulysses'e, elinde olmadan sırtarak—. Hadi April, hemen buradan gitmen gerek. Roy şimdi gitti... Ulysses, hemen giyin ve Miss April'i arka kapıdan çıkarıp bir taksi bul.

— Baş üstüne efendim... —dedi Ulysses.

Mr. Mike'ın karışık işlerinde önemli bir rol oynamaktan bayağı keyiflenmişti.

— Arka kapıdan falan çıkmam... —dedi April—. Çıkarsam, adam gibi ön kapıdan çıkarım.

— Arka kapıdan çıkacaksın. Menefee'nin pek uzağa gittiğine inanmıyorum. Gerçi attığım palavraya inandığını sanıyorum ama, gene de belli olmaz. Herifin içine işlemiş bir kere kıskançlık. Kıskanan bir adam da her boku yer. Belki de arabasını biraz ötede park etmiş, senin çıkmanı bekliyordur.

— Üşüyorum... –dedi April–. Bak, saçlarımı ne hale koydun...

— Ya sen benim hayatımı ne hale koydun! –dedi Dolan–. Hadi bakalım... –kızın kalkmasına yardım etti–. Ulyssesle gidersin. Köşede bir taksi bulabilirsiniz. Hiç paran var mı?

— Benim her zaman param vardır, Mr. Dolan.

— Bilmiyordum. Bütün parayı, Ulysses'e rüşvet yedirerek tükettiğini sanıyordum da. Hadi bakalım, şimdi...

— Şimdi gidiyorum ama gene geleceğim...

— Gel de bak, ne yapıyorum! Hazır mısın Ulysses?

— Evet efendim.

— Hadi bakalım öyleyse...

Ulysses'le April arka kapıdan çıktılar. Dolan kapıyı arkalarından kapayıp yukarı çıktı. Koridorun lambasını söndürüp, perdenin aralığından sokağa baktı. Araba falan gözükmüyordu. Keyifle gülümseyip, odasına girdi.

— Ee... –dedi, Myra'nın özenle katlanıp, sandalyenin üstüne yerleştirilmiş elbiselerine bakarak–, görüşmeyeli sen nasılsın?

— Gitti mi? –dedi Myra, dirseğine dayanıp doğrularak.

— Evet. Keşke sen de gitmiş olsaydın.

— Artık imkânsız. Ha, aklıma gelmişken, senin manyak, sana bir hatıra bırakmış... –dedi, April'in yazdığı çeki uzatarak.

— Teşekkürler... –dedi Dolan, çeki bornozunun cebine koyarken.

Dolan'ın kayıtsızlığına şaşan Myra:

— Kadınlardan para almağa hiç utanmıyor musun? –dedi.

— Hak edilmişse hayır... –dedi Dolan kabaca.

— Anlıyorum... Söylesene, bütün gecelerin böyle hareketli mi geçer?

— Hareketli mi? –dedi Dolan, soğuk soğuk gülererek. Bornoğunu çıkartıp, yatağın kenarına oturdu—. Sen buna hareketli mi diyorsun? Bu, bomboş, cansıkıcı bir geceydi!...

— Sende şeytan tüyü var... –dedi Myra, başını yastığın üstüne bırakarak—. Cazibenin, kişiliğin ve serseriliğin rezalet bir karışımısın sen...

— Saçmalama! –dedi Dolan ışığı söndürürken.

Birkaç gün sonra, Lawrence ön taraftaki yazıhanesine çağırdı Dolan'ı.

— Durum çok ciddi... –dedi—. Sen anlat, daha iyi Eckman.

— Valla, meselenin aslı şu... –dedi Eckman—: artık *Kosmopolit* için reklam alamıyoruz. Öbürsü gün beşinci sayı çıkacak, içinde ne kadar reklam vardır dersin?

— Bilmem ki... –dedi Dolan—, yedi sekiz sayfa vardır her halde.

— Beş buçuk sayfa... –dedi Eckman—. Sadece iki sayfasının parası verildi. Sayfa başına iki yüzer dolardan o da.

— Halbuki, her sayı bize bin dolara patlıyor...
—dedi Lawrence—. Nerde yaya kaldığımızı görüyorsun değil mi?

— Eğer —dedi Dolan—, geriye kalan üç buçuk sayfalık reklamı neden beleş bastığınızı anlıyorsam arap olayım. Bunları basmak için para almamız gerekmez mi?

— Bunları armağan olarak basıyoruz. Bunu böyle yapmak zorundayız —dedi Eckman—. *Courier* ile *Times-Gazette*'e ayırdığımız yarım sayfaya karşılık onlar da bizim iki üç sütunluk reklamlarımızı basıyorlar. Geriye kalan iki buçuk sayfayı da büyük kuruluşlara ayırıyoruz. Bize reklam vermenin, onlara satış sağlayacağını kanıtlamak için.

— Peki, satışlarının artmasını sağlayamadık mı?

— Dediklerine bakılırsa, sağlayamamışız... —dedi Eckman—. Görüyorsun ya onlardan reklam koparmak ne kadar zor benim için.

— Son dört haftada, Myra, dört yüze yakın yıllık abone kaydetti. Bu da iki bin dolar eder?. Bu para da mı bitti?

— Evet... —dedi Lawrence—. İstersen defterleri göstereyim.

— İstemez, sana inanırım. Yalnız bu beni biraz şaşırttı da. İşlerin iyi gittiğini sanıyordum.

— Aslında, satış açısından bakarsan, işler iyi gidiyor... —dedi Eckman—. Dergi gerçekten iyi çıkıyor. Yalnız sosyete haberleri hariç tabii. Sosyete haberlerine daha fazla ağırlık vermek gerek.

— Bu çözümlenmeyecek bir sorun değil... —dedi

Dolan-. Biraz isimlerinden söz edip, birkaç da resimlerini bastın mı, tamam, herifler hemen mayışır-lar. Onları iyi tanırım.

— Seninle tartışmak istediğimiz bu değil... -dedi Lawrence-. Bu ufacak bir ayrıntı. Dergiden memnunum aslında, halk da memnun. Hele o futbol skandalını açığa çıkardıktan sonra iyice girdik halkın gözüne. Ama giderleri karşılayacak kadar reklam alamadıktan sonra bunların ne yararı var?

— Valla, ne söyleyeceğimi ben de bilmiyorum... -dedi Dolan, başını sallayarak-. Benim bütün yapabileceğim, elimden geldiğince iyi bir dergi çıkartmak.

— Bundan böyle çıkmayacak her halde.

— Ne?... Bundan böyle çıkmayacak mı?

— Haftada bin dolardan çok giderle bu işi daha fazla sürdüremeyeceğim...

— Birkaç hafta daha dişinizi sıkamaz mısınız Mr. Lawrence? Bundan vazgeçemeyiz. Tam başarıırken... Beni bu halde bırakmayın... Gelecek hafta yılın bombasını patlatacağız. Bishop bu işin üstünde çalışıyor.

— Özür dilerim Dolan, daha fazla dayanamayacağım...

— Gelecek hafta açıklayacağımız hikâyenin muhakkak basılması gerektiğini söylememin bir yararı olmayacak her halde...

— Benim için, hiç bir haber bin dolara değmez... -dedi Lawrence-. şahsen hiç bir hikâye bu kadar önemli değildir benim gözümde.

— Evet ama benim için bin dolara değer bu hikâye. Peki, gelecek birkaç sayıyı basmak için gereken parayı bulursam... hani ilk sayıda olduğu gibi?

— O zaman olur. Parasını sen ödedikten sonra.

— Sen gene benim için reklam toplamaya çalışır mısın Eckman? Bir gün gelecek bu dergi seni kalkındıracak.

— Tabii çalışırım. Senin için daha da fazla çalışırım, eğer mümkün olursa. Şehirdeki bütün reklamları senin için toplamak isterdim aslında. Ben senden yanayım Dolan. Senin gücüne hayranım. Senin gerçek bir ülkücü olduğuna inanıyorum.

— Sağol. Parayı öğleden sonra bulmaya çalışırım. Ama siz baskıyı durdurmayın. Para, bugün yahut yarın elinizdedir –diyerek çıktı.

Merdivenleri tırmanıp, kendi ofisine girdi. Myra, bir yandan telefonla konuşurken, bir yandan da elindeki abone listesini inceliyordu. Bishop'sa daktilosunu takırdatmakla meşguldü.

— Lilian nerede? –dedi Dolan.

— Şehir kulübüne gitti, kadınlararası golf turnuvasını izlemek için... –dedi Myra, telefonu kapatarak-. Lawrence'i gördün mü? Haldır haldır seni arıyordu.

— Gördüm. Bu Allahın cezası Lilian, haberi neden telefonla almadı? Gazetelerden de öğrenebilirdi...

— Lilian'a göre değil o iş... –dedi Myra-. Kâğıtlarıyla kalemini aldığı gibi dışarı fırlıyor. Hakkı da yok değil hani, hep burada oturursa, *Kosmopo-*

lit'in dedikodu yazarı oluşuyla nasıl övünecek bu kızcağız?

— Nasıl gidiyor Ed? —dedi Dolan, Bishop'un yanında durarak.

— İyidir. Ama Allahını seversen tepeme dikilip durma. Buna nasıl sinir olduğumu bilirsin. Sen Thomas'tan da betersin be...

— Özür dilerim. Dün gece birkaç kez aradım seni...

— Dışardaydım. Sen şu McAlister denilen kadının nerede oturduğunu biliyor musun! Ta cehennemnin bir bucağında oturuyor.

— Gördün mü kadını?

— Evet. Uzun uzadıya konuştuk. Kızının akut hazımsızlıktan öldüğünü söylüyor. Mrs. Griffith de aynı şeyleri söyledi. Anlaşılan o ihtiyar doktor Estill, raporunu nasıl yazacağını iyi biliyormuş.

— Senin neyin peşinde olduğunu anlamadılar ya?...

— Hayır. Çok temkinli davrandım. İşimize yarayacak başka bir şey daha buldum. Bu kadınlardan hiç biri daha önce Estill'in adını duymamışlar. Onu, Elsie Griffith ağır şekilde zehirlendiği zaman salık vermişler annesine. Mrs. McAlister ise ancak defin ruhsatını imzalattığı zaman duymuş herifin adını. Fay McAlister ameliyat masasında ölmüş. O Allahın belâsı Carlisle, rezil katil...

— Şu kadınları bir araya toplayıp, bir birlik haline getirsek.

— Bir araya toplayabiliriz. Ama bir şey ispat edemezsin. Bu işin tek bir parçasını bile ispatlaya-

mazsın. Carlisle'e gidip kürtaj yaptırn kızları da konuşturamazsın. Belki bir soruşturma atırabilirsin, ama sonrası ne olur? Carlisle alnının akıyle çıkar bu işin iindn. McAlister'le Griffith'i mezardan ıkarttırıp, otopsi yaptırabilirsin ama, o da bir işe yaramaz. oktan iskelet haline gelmişlerdir çünkü...

— Sen sadece hikâyeyi yaz Ed. Gerisini ben hallederim.

— Peki. İnşallah ne yaptığının farkındasıdır. Büyük Jüri seni ağırđıđı zaman onlara gösterecek belgelerin olmalı.

— Meraklanma, olacak... Myra, Mrs. Marsden'i ara.

— Numarası kaç? —dedi Myra, gözlerini kısıp, dudaklarını ısırarakn.

— Rehber e bakıver... —dedi Dolan, gözlerini dalgın dalgın duvara dikerek.

— Tamam, Emery... —dedi Mrs. Marsden, uşak tepsiyi, Rönesans tarzı çay masasının üstüne yerleştirirken—. Çayını nasıl içersin Mike? Sade mi, krema-lı mı, şekerli mi, yoksa limonlu mu?

— Krema, şeker ve limonla.

— n de mi koyayım!

— Eee... şey, lütfen... —dedi Dolan. Kadının halinden, yanlış bir şey söylediğini anlamıştı—. y-

le birlikte içilmez mi? Daha önce hiç çay içmedim de, bilmiyorum.

— Bugüne dek gördüğüm en şaşırtıcı insansın...

—dedi Mrs. Marsden gülümseyerek—. Çok safsın. En iyisi kremayla şeker koyalım.

— Olur.

— İki şeker yeter mi?

— Evet, teşekkür ederim... —dedi Dolan, çayını alarak—. Zahmet oldu.

— Yok canım.

— Mary Margaret'ten bir haber var mı?

— Dün bir mektup aldım. Mexico City'yi çok sevmiş.

— Hakkı da var. Ben de yabancı şehirleri severim. Bir gün Mexico City'ye, oradan da Güney Denizleri'ne gideceğim.

— Hiç gittin mi Güney Denizleri'ne?

— Sadece sinemada seyrettim. Pek bir şey anladığımı da söyleyemem.

— Sonbaharda bir geziye çıkıyorum. Adalarda şöyle biraz dolaşacağım...

— Ne kadar iyi. Mary Margaret de bayılacaktır bu işe. Seyahat etmeyi oldum olası sever zaten.

— Onu götürmüyorum. Onunla birlikte gezmek pek zevkli olmuyor benim için. Sen de gelmek istemez miydin?

— Ben mi? İsterdim ama, gelemem.

— Niye gelmiyorsun? Sen tesadüfen Los Angeles'te olurdun, ben de sana orada rastlardım...

— Çok iyi olurdu ama...

— Niye gelmiyorsun? Biraz daha çay alır mısın?

— Hayır teŖekkr ederim. Valla, elimde değil, biliyorsun dergi var.

— O zamana kadar bu iŖe devam edeceksin yani?

— İnŖallah. Gerçi pek devam edilebilecek gibi bir durum yok ama... Ben de bunun için sana geldim zaten. BaŖka gidecek kimsem yok... Biraz Ŗeye ihtiyacım var.

— Paraya?

— Evet. Ödünç tabi. Dergi daha tam yerine oturmadı. Ama oturur oturmaz, büyük Ŗirketler bize reklam verecekler, o zaman da bütün dertlerimiz bitecek. Bize bu g durumumuzda güvenen kiŖilere de, borçlarımızı fazlasıyla ödeyeceğiz...

— Ne kadar para gerekli sana?

— Valla, haftada bin dolar gidiyor...

— Senin bu iŖi baŖarman için kaç hafta gerekli?

— İki, bilemedin üç hafta.

— Altı hafta süremez mi?

— Sürebilir.

— Yani altı bin dolar borç istiyorsun?

— Evet, ama... tabi geri ödeyeceğim.

— Tabi, tabi, biliyorum... –Mrs. Marsden, bilmiŖ bilmiŖ gülümseyerek ayağa kalktı–. Sana bir ek yazacağım Michael. Yalnız anlayamadığım bir Ŗey var: Niye o dergiye boŖverip, bu parayla Ŗyle bir geziye çıkıp, keyfine bakmıyorsun? O zaman, bu parayı sana vermemin de bir anlamı olurdu hiç olmazsa...

— Bu dergi benim her şeyim. Şehirdekilerin böyle bir dergiye ihtiyaçları var. Bu dergiyle neler yapmak istediğimi biliyorsun...

— Gene de, bu parayı alıp, neden bir geziye çıkmadığını anlamıyorum. Los Angeles’a gidebilirsin örneğin... sonbaharda...

— Gidemem.

— Peki öyleyse. Sen bugüne dek, bir hayalin peşinde koştuğunu hâlâ anlamadıysan, ben sana bunu, hemen ayaküstü, iki dakikada anlatamam zaten. Nasıl büyük bir yükün altına girdiğinin farkındasın değil mi?

— Tabii.

— ...çek defterim yukarda, yatak odasında. En iyisi yukarı gel de, çeki kimin adına yazacağımı söyle... —dedi Mrs. Marsden, ayağa kalkarak...

Bir seksen beşlik boyu, doksan kiloluk vücudu ve pos bıyıklarıyla, McGonagill neye benzemesi gerekiyorsa ona benziyordu; yani bir şerife. Colton şehrinin şerifiydi kendisi.

— En iyisi kalkıp kendim geleyim dedim... —Hem konuşuyor, hem de Dolan’ın odasını inceliyordu—. İyi bir yer bulmuşsun.

— Öyle, rahat bir yer. Mesele nedir Bud?

— Bir mesele yok Mike. Seninle kendi ofisimde

buluşmak istemedim. Boşuboşuna bir riske girmeyelim. O yüzden, gelmek için geceyi bekledim.

— Haklısın. Otur bakalım, Bud. Kıyıda köşede mikrofon falan yoktur meraklanma. Görüşmeyeli nasılsın?

— İyiyim. Hemen hemen bir aydır görüşmüyoruz.

— Dergiyle uğraşıyordum.

— İyi bir dergi Mike. Seviyorum bu dergiyi. Herhalde bir gazetede çalışmaktan çok daha rahattır.

— Hem de nasıl. Düşünsene bir, eğer yakalamam gereken kişileri yakalayabilseydin, nasıl rahatlardı için. Bu da aynı şey işte.

— Ben o günleri hiç göremeyeceğim Mike. Her zaman bu rezil heriflerin sırtlarını dayayacakları bir dayıları bulunuyor. Bu da benim elimi kolumu bağlıyor tabii. Üstelik senin yaptığını da yapamıyorum. Biliyorsun, okula devam eden üç çocuğum var.

— Nasıl çocuklar? Terry nasıl?

— İyiler. Terry, senden mektup aldığını yazdı.

— Gazeteden ayrılmadan önce yazmıştım. Terry iyi bir çocuk, büyük futbolcu. Gelecek sezon büyük bir kulübe geçecek Bud...

— Valla bilmem ki. Sen gazeteden ayrıldıktan sonra gene olur mu bilemiyorum. Terry için çok şeyler yaptın. Okulda burs buldun, büyük gazetelerde adından söz ettirdin....

— Terry'nin bana ihtiyacı yok Bud. All-American'a transferi yüzde yüz. Aslında geçen yıl transfer edeceklerdi ya, biraz daha tanınsın diye beklediler.

Bilmez değilsin ya bu işlerin nasıl yürüdüğünü. Kabul edilmeden önce bir yıl denenmesi gerek.

— İnşallah transfer ederler. Sigara içmemde bir sakınca yok ya?

— Keyfine bak. Hadi Bud, çıkar artık dilinin altındaki baklayı. Çok kötü bir aktörsün, biliyor musun?

— Senin hakkında bazı şeyler duydum, Mike...
—dedi McGonagill yavaşça.

— Nasıl şeyler?

— Çocuklar senin hakkında, dergi hakkında bir sürü şeyler duymuşlar çevrede. Sen şehri temizleyecek miymişsin neymiş.

— Er veya geç, yapacağım bu işi, ama sen meraklanma Bud. Senin bir takıntın yok nasıl olsa.

— Yok canım, ben soruşturmadan falan korkmam. Oldukça iyi bir şerif olduğumu sanıyorum. Benim meraklanmam kendim için değil, senin için.

— Benim için mi?

— Evet. Seninle bunun için konuşmak istedim. Sen, neye karşı çıktığını biliyor musun acaba diye merak ettim.

— Biliyorum. Dergiyi çıkardığımdan beri hep bu lafları duyuyorum zaten: Neyle uğraşıyorum ve başıma neler gelebilir. Ama bu beni durduramayacak Bud. Ben kalın kafalı herifin biriyimdir, bilirsin. Ben bu yola baş koydum bir kere. Şimdilik dergiyi çıkartacak kadar param da var. Herifler ister reklam versinler, ister vermesinler, şeyimde bile değil.

— Mike seni severim. Bana çok yardımın dokundu. Terry için burs buldun, daha başka birsü-

rü şey yaptın benim için. Ama sen, kıcı kırık bir eşekle, Arap atını geçmeğe çalışıyorsun. Ben uzun zamandan beri bu rezil şehirde çalışırım... neyin ne olduğunu çok iyi bilirim.

Dolan ayağa kalkıp, şerifin yanına geldi.

— Buraya gelmene çok sevindim Bud, uyarıların için de çok teşekkür ederim. Ama bu işe sonuna kadar devam edeceğim. Bütün bu üçkâğıtçılıklardan, aldatmacalardan, cinayetlerden nefret ediyorum. Eğer bu işten vazgeçersem, bir daha nasıl rahat uyku uyurum, bir düşünsene...

— Böyle düşündüğün için, inan ki, çok sevindim... —dedi McGonagill, elini kaldırarak—. Ben sendenim. Jack Carlisle'e senin...

— Seni buraya Jack Carlisle mi gönderdi?

— Sana bir uğramamı rica etti. Arkadaş olduğumuzu biliyor. Sana, onu kızdıracak yazılar yazmamanı, söylememi istedi.

— Sen de onun için geldin buraya, öyle mi?

— Hayır. Bunları telefonda da söyleyebilirdim. Ben, asıl şunları vermek için geldim... —Elini cebine atıp, bir kâğıtla, bir şerif rozeti çıkardı—. Bu kâğıt, şerif yardımcılığına atandığını gösteren belge, bu da rozetin. Eğer bunlara sahip olursan, daha rahat olursun gibime geldi de...

— ...teşekkür ederim Bud —dedi Dolan, bir hıçkırık düğümlenmişti gırtlığına.

— Bir şey değil canım. Al, buyur... —dedi, bu kez de arka cebinden kılıflı bir tabanca çıkarmıştı—. Bunlar olmadan o elindekiler pek işe yaramaz. 38.

lik bir otomatiktir. Percy Yard'ın tabancası. Hatırlar-sın Percy'yi...

— Nasıl hatırlamam... Bud, çok iyisin.

— Atanma kâğıdına altı ay öncesinin tarihini attım. Onun için kimse bir şey diyemez. Bu iyi bir tabancadır Mike. İnşallah kullanmağa mecbur kal-mazsın, ama mecbur kalırsan, hiç olmazsa haklı olarak kullanmış olursun.

— Ne diyeceğimi bilemiyorum, Bud. İnşallah kullanmak zorunda kalmam. Eğer başım derde girer-se, şaşkınlıktan kendimi vurabilirim çünkü. Buna ih-tiyacım olacağını sanmıyorum...

— Sen gene de yanında taşı, nolur olmaz. Ta-şıma hakkına sahipsin nasıl olsa. Jack Carlisle, bütün avenesine silâh taşıma ruhsatı alıyor, ben bir eski dostuma alsam çok mu yani! Aklıma gelmişken, ne-dir Jack'ın kardeşi için yazacağın hikâye yahu? Şu kürtaj meselesi mi?

— Onun hakkında bir şeyler biliyor musun? -dedi Dolan heyecanla.

— Biraz biliyorum. Eskiden onun yanında çalış-mış bir kız tanıyorum.

— Adı ne kızın?

— Şu anda aklımdan çıktı, ama bulabilirim.

— Bunu yapar mısın Bud, bulur musun? Belki de bize yardım edebilir...

— Tabii. Ben sana telefon ederim. Nerede bula-bilirim seni?

— Lawrence Basımevinde. İstersen ben seni arayayım.

— Hatırlarım, hatırlarım, merak etme. Ee... Mike, eğer yapabileceğim bir şey olursa, sen bana elaltından bir haber uçuruverirsin. Durumumu biliyorsun...

— Biliyorum Bud, sen meraklanma, kimseye açık etmem vaziyeti. Her şey için tekrar teşekkür ederim... —dedi Dolan birlikte kapıya yürürlerken.

— Hak bildiğin yoldan şaşma Mike...

Dolan, Bishop'un yazısını okuduktan sonra kafasını kaldırıp Myra'ya baktı.

— Sen ne düşünüyorsun?

— İyi... —dedi Myra—. Sen de iyisin. İlk defa seni smokinle görüyorum. Nereye gidiyorsun?

— Ben yazıdan söz ediyorum.

— Her şeyi yazdım —dedi Bishop—, gene de sadece bu yazıyla Carlisle'i mat edebileceğimizi sanmıyorum. Ama hiç olmazsa bir soruşturma açtırabiliriz.

— Ayrıntılar için meraklanmamanızı söylemiştim...

— Ben sadece, Büyük Jüri'nin bizi fenersiz yakalamasından korkuyorum, o kadar.

— Yakalanmayız...

— Bundan sonra kimin peşine düşeceğiz?

— Eski dostun Nestor'un. Bakalım bir polis komseri Weston Park'ta o koca villayı nasıl yaptırmış? Hangi maaşla almış o koca arabayı?...

— İşte bu iyi... –dedi Bishop–. Bu işi keyifle yaparım. Tabii... –diye ekledi–, o zamana kadar elektrikli sandalyeye oturtmazlar ya da kafamı uçurmazlarsa...

— Yok canım, o kadar da değil... –dedi Dolan, kravatıyla uğraşırken.

— Öyle mi dersin? İnşallah dediğin gibi olur.

— Vay vay –dedi Myra–, ne kadar şıksın böyle. Kravatını bağlamana yardım etmemi ister miydin?

— Teşekkür ederim, kendim beceririm. Hem senin o rezil alaylarından da hoşlanmıyorum.

— Bak şimdi... ben alay mı ediyorum? –Myra Bishop’a döndü–: Allah için söyle, alay mı ediyorum?... Ben senin ne kadar zarif ve yakışıklı olduğunu söylüyorum, sense beni köpek gibi dalıyorsun. Meselenin aslını anlayalım, çektiğin vicdan azabı yüzünden mi böyle davranıyorsun?

— Niye vicdan azabı çekecek mişim ki?

— Ooo... bir sürü nedeni var bunun. Bu akşam Lilian’la gezmeğe gidiyor olabilirsin ya da...

— Lilian’la mı? Bunu da nerden çıkarttın?

— Ben iyi bir mantıkçıyım, biliyorsun. Gayet güzel bir kız, kaymak sosyeteden, babasının da tonla parası var. Üstelik, hani amiyane bir tabirle, altına yatmak için can atıyor. Bu niteliklere sahip her kız, seni çekerti eskiden, doğal olarak şimdi de çekeceğini kabul etmek gerekiyor.

— Bak, bu elbiseyi giydim, çünkü aylardan beri giymiyordum... –dedi Dolan sabırla–. Özellikle gideceğim bir yer yok. Şöyle bir Küçük Tiyatroya uğrayacağım. Yeni başlayan piyesin nasıl bir şey

olduğuna bakıp, David'e, halen kendisine on beş bin dolar borçlu bulunduğum kişiye yani, bir merhaba diyeceğim. Hâlâ arkadaş olduğumuz birkaç eski dostla da, bir iki çift laf edeceğim bu arada...O Allahın belâsı merakını yendin mi şimdi?

— Fena değil, fena değil... –dedi Myra–. Bayağı inandırıcı konuşuyorsun. Senin aktörlüğü bırakman çok yazık olmuş doğrusu.

— Allahını seversen Ed, ben boğazlamadan, şu kariyı dışarı at...

— Sana yardımcı olmak isterdim, ne yazık ki eve gitmem gerek. Oğlanlardan biri gripten yatıyor. Bana söyleyeceğiniz bir şey var mı?

— Hayır. Carlisle hikâyesi çok iyiydi, teşekkürler.

— İyi öyleyse. Hadi eyvallah... –diyip çıktı Bishop.

— Sen ne diye evine gitmiyorsun? –dedi Dolan, ceketini giyerken.

— Canım istemiyor. Burada kalmak daha çok hoşuma gidiyor, rahat ediyorum.

— Anlıyorum. Eve kız getireceğimi sanıyorsun, değil mi?

— Allah Allah, bunu da nerden bulup çıkarttın bilmem ki... –dedi Myra–. Sana inanıyorum Michael, tamamıyla inanıyorum. İki elim arkamda bağlıyken, şu kütüphaneyi havaya fırlatabileceğime nasıl inanırıysam, sana da öyle inanıyorum...

— Allahım, sen bana sabır ver, yarabbi...

— Eğer senin yerinde olsaydım, eve hiç kadın falan getirmeğe kalkmazdım. Çünkü bu küçücük

yatakta üç kişi yatmak, pek rahat olmaz... Bir şey unutmadin mı? –dedi Myra, tam Dolan kapıdan çıkarken-. Yeni tabancanı istemiyor musun?

— Sende kalsın. Bana bir iyilik et, namluyu ağzına sokup, tetiğı çekiver. Yalnız bu işi yatağın üstünde yapma, çarşaf lar yeni serildi çünkü!...

Dolan, kulişe girdiğinde piyes bitmek üzereydi. *Anna Christie*'nin dördüncü perdesi oynanıyordu. Sahnede, Burke, Anna'ya ilânı aşk etmekle meşguldü. Dolan, Burke rolünü kimin oynadığını merak etmişti. Birkaç dakika, kenardan seyrettikten sonra aşağı indi. Aşağıda Johnny London, David ve April hasır koltuklara kurulmuş, laflıyorlardı.

— Merhaba April.

— Merhaba Mike... –deyip ayağa kalktı April.

— Saçların kurumuş bakıyorum...

— Hayatımın sonuna kadar ıslak saçlarla dolaşacak değildim ya... –diyerek, çıkıp gitti.

— Nesi var bunun? –dedi Dolan şaşırarak.

— Belki seni birdenbire tiyatroda görünce şaşır mıştır... –dedi David-. Sen niye böyle giyinmişsin yahu?

— Bir partiden geliyorum da... Nasılsın Johnny?

— İyiyim. Bu ne şık smokin böyle.

— İki taksidini daha ödedim mi, tamamıyla benim olacak. Burke rolünü kim oynuyor? Pat Mitchell'in oynadığını sanıyordum...

— Pat kabakulak oldu Bu herifin adı Wycoff...
—dedi David—. Rolünü sekiz saatte ezberledi. Nasıl buldun?

— Sadece birkaç dakika seyrettim. İyiye benziyor.

— İyi olması normal. Yılların aktörü herif.

— April n'arıyor burda? Piyeste rolü var mıydı onun?

— Hayır... Sen söyle ona Johnny.

— Beni ilgilendirmez, sen söyle.

— April, Emil'e fena halde çarpıldı... —dedi David sırtarak.

— Emil dediğin, hani şu bizim elektrikçi mi?

— Evet, o işte.

— Ne zaman başladı bu iş?

— Üç dört gün önce. Ama bu kez iyice ipin ucunu kaçırdı April. Emil'siz yaşayamayacağını söylüyor. Sen geldiğinde, bize, oğlanın ne kadar şair ruhlu olduğunu anlatıyordu.

— Desene, onun için, öyle alelacele gitti. Roy Menefee ne diyor bu işe?

— Herif kederinden geberiyor ama, ne halt etsin? Zavallı herif, aslında acıyorum ona. Eğer April benim karım olsaydı, gözünün üstüne patlatırdım...

— Allah biliyor ya, onun da istediği bu zaten...
—dedi Dolan—. Major nerede?

— Sahnenin oradadır her halde.

— Ben yavaştan yavaştan kirişi kırayım. Seni bugünlerde görmeğe geleceğim David. Oturur uzun uzun konuşuruz, hem de raporumu veririm.

— Acelesi yok Mike.

— Eyvallah... -dedi Dolan çıkarken.

Merdivenlerde Timothy Adamson'la karşılaştı.

— Seninle bir dakika konuşabilir miyim Mike?

— Tabii Tim, gel yukarı çıkalım.

— Buraya geldiğine sevindim. Sen gelmeseydin, yarın ben seni görmeğe gelecektim.

— Hayrola Tim, nedir derdin?

— Benim bu tiyatroda ne kadar zamandan beri çalıştığımı biliyorsun değil mi Mike?

— Biliyorum. İki yıl kadar oluyor her halde.

— Üç yıla yaklaşıyor. Bu üç yıl boyunca doğru dürüst tek rol oynamadım. Her zaman bir kenara atıldım. Bundan yakınmıyorum, bugüne dek kendimi gösterecek bir şans çıkmamıştı çünkü. *Lilium*'u bırakıp gittiğin geceyi hatırlıyor musun? Rolünü David'e verdiler. Şimdi de Pat Mitchel hastalandı. Onun yerine, profesyonellerden, yeni bir herif bulup getirdiler, Burke rolü için. Bu tamamıyla haksızlık.

— Bence de haksızlık etmişler, Tim. Niye Major'la konuşmadın bunu?

— Konuştum. Bana böyle büyük bir rolde güvenemeyeceğini, çünkü tecrübem olmadığını söyledi. Eğer bana güvenip rol vermezse, ben nasıl tecrübe sahibi olurum? Bir rol almak için, sağ kolumu vermeye razıyım, Mike. Tiyatroda bir yerim olsun istiyorum. Burke rolünü bu yeni gelen herife vermenin hiç bir anlamı yoktu, ben bu rolü çok iyi biliyordum. Söylesene Mike, hiç bir piyeste oynamadan, nasıl iyi bir oyuncu olabilirim?

— Haklısın Tim, tamamıyla haklısın... Peki, benim ne yapmamı istiyorsun?

— Bu konuyu Major'la bir konuşsan...

— Bunun bir işe yarayacağını sanmam. Bilirsin beni pek sevmez.

— Senin dergini gördüm. Yapmaya çalıştığın şeylerin iyi olduğuna inanıyorum. Tiyatrodaki bu durumu anlatan bir yazı yazamaz mısın? Allah kahretsin, burada, insanı köpek yerine koyuyorlar. Senden böyle bir şey istemezdim ama, burası Küçük Tiyatro, genç kabiliyetlere şans tanınması gereken bir yer yani. Bunun anlaşılması gerekir. Yoksa Broadway'dekilerden ne farkımız kalır?

— Tamamıyla haklısın Tim.

— Derginde bundan söz edecek misin? Bu işi düzeltebilecek tek kişi sensin şehirde.

— Tabii yazarım... Yazacağım bunu.

— Senden böyle bir şey rica ettim diye kızmadın ya?

— Sana kızmak mı? Delimisin? Beni bundan daha mutlu kılan bir ricayla karşılaşmamıştım bugüne dek. Bana yapılan en güzel kompliman bu...

— Teşekkür ederim Mike.

— Ben teşekkür ederim Tim. Major'u gördün mü?

— Şuralardaydı... Elektrik tablosunun oralar da.

Dolan, başını sallayıp yürüdü. Koridor boyunca gidip soyunma odalarından geçerek, sahnenin öbür yanına vardı. Köşede birileri vardı. Gözleri karanlığa

alışınca bunların April'le Emil olduğunu anladı. Ağız ağıza vermiş, fısıll fısıll bir şeyler konuşuyorlardı karanlıkta.

— Bu April, saman kafalı orospunun teki... —diye söylendi kendi kendine.

Bir yandan da Major'a bakınıyordu. Sonunda gördü onu. Yanına gidip omzuna dokundu. Koridora gelmesini işaret etti. Ayaklarının ucuna basarak koridora yürüdüler.

— Nasıl gidiyor diye bakıyordum —dedi Major—, ilk gecesi biliyorsun.

— Suflörlük mü yapıyorsun?

— Yok canım, sadece bakıyorum. Ee, Dolan, nasılsın bakalım?

— İyiyim.

— Çok şıksın. Senin aslında ne yapman gerekirdi biliyor musun?

— Ne?

— Çıkıp, Burke'yi oynaman gerekirdi.

— Bu oğlan da iyi oynuyor. Kim bu?

— Adı Wycoff. Rolünü, sekiz saatte ezberledi.

— Benim sorduğum... nereden buldun bunu? Daha önce hiç görmemiştim buralarda.

— Ben buldum onu... Dergin için tebrikler. Her yerde ondan söz edildiğini duyuyorum.

— Daha çok duyacaksın inşallah... Duyduğuma göre, Pat kabakulak olmuş ha?

— Öyle, çok kötü oldu.

— Major, bu rolü neden Timothy'ye vermedin?

— Böyle söyleme Dolan. Ben en iyisi neyse

onu yapmak zorundayım. Gişeyi de düşünmem gerek. Timothy'yle mi konuştun sen?

— Bir aydan beri görmedim onu. Yalnız, onun üç yıldan beri, kendine bir şans tanınsın diye beklediğini biliyordum. Sahnede yeni bir oyuncu görünce merak ettim, hepsi bu.

— Timothy'ye de şans tanınacak... Senden söz edelim biraz da.

— Kendimden söz etmek istemiyorum. Ben senin, burayı, genç kabiliyetlere şans tanıyan, onların gelişmesine yardımcı olan, o eski Küçük Tiyatro haline getirmek için neler yapacağını öğrenmek istiyorum.

— Ben de bundan söz etmek istemiyorum... —dedi Major sertçe—. Bu tiyatro benim sorumluluğum altındadır, ben de burayı dilediğim gibi yönetirim...

— Yalnız buranın bir vakıf olduğunu unutuyorsun. Bu vakfı denetleyenlerin de söyleyecek sözleri olabilir...

— Bunu yazacak mısın derginde? —diye sordu Major birdenbire.

— Yazabilirim...

— O zaman, sana söyleyecek sözüm yok.

— Öyle olsun, ama ben gene de sana son bir şans tanıyorum. David'e benim basabileceğim, buranın amaçlarını anlatan bir yazı yazdırmak ister misin? Gönlüm, senin kötü durumda kalmanı istemiyor.

— Ben bu konuda hiç bir şey yapmak istemem. Sen, buraya, özellikle belâ çıkartmaya gelmişsin...

— Ben böyle bir şey düşünmemiştim bile. Çoktandır görmediğim birkaç eski dosta merhaba demeye geldim. Sahnede yeni bir oyuncu görünce de, bu rolün neden Timothy'ye verilmediğini merak ettim...

— Beni korkutamazsın...

— Öyle bir niyetim yok zaten.

O sıra, sahneye çıkan kapı açıldı, seyircilerin alkışları duyuldu.

— İzninizle... –deyip sahneye yürüdü Major.

Dolan, arka kapıdan avluya, oradan da arabasını bıraktığı arka sokağa çıktı. Arabaya girdi ve bir sigara yakıp beklemeye koyuldu.

— Nereye gidelim? –dedi Dolan, anacaddeye çıkınca..

— Hot Spot'a gidelim –dedi Lilian–, karnım acıktı.

— Oraya gitmek istemiyorum.

— Niye?

— Hayatımda ilk defa aklımı kullandığım için. Koca şehirde, adı benimle çıkmamış tek kız sensin. Hot Spot'a seninle birlikte gidip de, milletin ağzına sakız olmak istemiyorum. Eğer ailen benimle birlikte olduğunu duyacak olursa, senin için hiç de iyi olmaz.

- Ailem umurumda bile değil. Yirmi yaşındayım ben...
- Olsun, gene de gitmeyeceğiz oraya.
- Myra'dan mı korkuyorsun yoksa?
- Myra'dan mı!... Niye korkayım ondan? Benle bir ilişkisi yok ki.
- O hiç de öyle düşünmüyor ama. İkide birde seni rahat bırakmamı söylüyor bana.
- Ne zaman söyledi bunu?
- Her zaman söylüyor. Sırf ona inat olsun diye senle çıkmayı kabul ettim zaten.
- Çok cesursun doğrusu!... –dedi Dolan kızarak.
- Canım, öyle söylemek istemedim... –dedi kız, Dolan'a biraz daha sokularak-. Sana karşı neler hissettiğimi biliyorsun Mike...
- Peki, peki... –dedi Dolan, kızgınlığı hâlâ geçmemişti-. Muradına erdin işte.
- Birkaç sokak bir şey konuşulmadı.
- Myra benim için tam olarak ne söyledi? –dedi sonunda Dolan.
- Tam olarak hatırlamıyorum. Yalnız, hep seni rahat bırakmamın, benim için daha iyi olacağını söylerdi.
- Bütün hatırlayabildiğin bu kadarcık mı?
- Ne bileyim... senin bir çocuk olduğunu, zengin sosyete kızlarına, sırf zengin ve sosyeteden oldukları için, dayanamadığını falan söylerdi işte... Bir sürü saçma sapan laf, dikkat bile etmedim.
- Böyle söylerdi demek... –dedi Dolan dişlerini sıkarak.

Birkaç sokak daha konuşulmadan geçildi.

— Lilian... evlenmek ister miydin?

— İsterdim...

— Benimle evlenmek ister miydin demek istedim...

— Ben de onu söylüyorum ya... -dedi Lilian gayet sakin bir sesle.

— Peki öyleyse... Akşam yemeğini nikâhtan sonraya erteleyebiliriz.

— Gecenin bu saatinde evlenemezsin!

— Niye evlenemeyecek mişim? Zabıt kâtibini kaldırırız, sonra da hâkim Palmer'i uyandırırız. O sulh hâkimidir, bizi evlendirir.

— Ama Mike... -dedi Lilian yavaştan yavaştan telâşlanmaya başlamıştı-, yüzükler ne olacak?

— Ödünç alırsınız. Herkesi o evlendirdiğine göre, yedekte birkaç yüzüğü vardır her halde. Yalnız para meselesi nolanacak?... Hiç paran var mı?

— Biraz var, on beş dolar kadar bir şey...

— Yeter. Gidiyoruz öyleyse...

Yolun ortasından geri döndü.

Sabaha karşı saat ikide, Mr. ve Mrs. Dolan, mahkeme çevresindeki kahvelerden birinin tezgâhında oturuyorlardı. Yemeklerini yemişler, yağmurun dinmesini bekliyorlardı.

— ...Eh -dedi Lilian-, işte böyle...

— Evet, işte böyle... -dedi Dolan gülerek-. O hikâyeyi bilir misin?

— Hangi hikâyeyi?

— Hani canım, «işte böyle» demiş herif...

— Açık saçık bir şey mi?

— Yok canım, öyle bir hikâye değildir. Kısa bir şey. Bir dergide çıkmıştı. Dorothy Palmer yazmıştı. Yeni evlenmiş bir çift...

— Ee?...

— Neyse boşver... —dedi Dolan, pencereye bakarak. Bir zaman, camdan süzülen damlacıkları seyretti—. Yağmuru sever misin?

— Hayır.

— Ben bavılıyorum. Keşke her zaman yağmur yağsa. Bana savaşı hatırlatıyor.

— Böyle kötü bir şekilde yaralandığın savaşı hatırlamaktan hoşlanacağın, hiç aklıma gelmezdi.

— Aslında savaşı demek istemedim. Fransa'yı söylüyorum. Bana Fransa'yı hatırlatıyor.

— Paris'i mi?

— Tours'u, Blois'u. Eski şatoları.

— Bir an önce dinse artık şu yağmur. Mike, nereye gideceğiz?

— Bu gece mi?

— Evet.

— Bilmem. Bence en iyisi, sen evine git. Bu meseleyi yarın sabah yeni baştan konuşuruz.

— Yeni baştan konuşulacak daha neşi kaldı bunun? Artık evlendik, öyle değil mi?

— Öyle ama, üzerinde durulması gereken tonla dert var. Her şeyden önce, sana bir alyans alıp, hâkiminkini geri vermeliyiz. Ondan sonra da babanla

konuşmam gerekecek her halde... er veya geç.

— Babam San Francisco'da.

— Öyle mi? İşte bu iyi. Bazı şeyleri düzeltmek için epey zaman kalıyor bana. Bak, bundan kimseye söz etme olur mu Lilian? Bir süre için tabii. Bu evliliğe epeyce insan karşı çıkacaktır, o zamana kadar kendimizi hazırlarız.

— Ama Mike... niye bu akşam bir yere gidip orada konuşmuyoruz?

— Burada da konuşabiliriz. Mesele o değil. Benim istediğim biraz zaman. Düşünmem gerek...

— İki saat önce böyle demiyardun ama... —dedi Lilian somurarak.

— Beni yanlış anlama, dönek değilim. Yaptığım hiç bir şey için de pişmanlık duymuyorum. Yalnız sen de şunu kabul etmelisin ki oldukça anı...

— Keşke bir otele gitseydik. Nasıl olsa böyle bir şey yapacağız ama... bu geceden bir şeyler olsaydı.

— Hadi, yağmur biraz hafifledi... —dedi Dolan, tabureden inerken—. Sen şimdi doğru evine gidiyorsun.

Kızı evine bıraktıktan sonra (öpmemişti bile), amaçsızca sürdür arabayı, çiseleyen yağmurun altında. Her zaman olduğu gibi, gene, ıslak ıslak parıldaayan, yağmur kokulu, ıssız sokakların büyüüne kaptırmıştı kendini.

VIZZ

VIZZ

VIZZ

VIZZ

VIZZ

Tekerlekler vızıldıyordu beyinde. Düşüncelerini bir noktada toplamaya çalışıyordu. Gırtlığına kadar sekse batmış, artık bu amaçsız, hayvansı sevişmelerden iyice bezmiş, kusacak hale gelmiş bir erkek olarak, sevimli bir kızla arasında kurulan ciddî ilişkiyi düşünmek istiyordu. İnatla deniyordu bunu ve başaramıyordu. O sıra, gereksiz her şeyi düşünüyordu... ama bunu hayır...

Sonunda düşünmekten vazgeçip, eve döndü.

Alt kattaki pencereden içeri girip, karanlıkta el yordamıyla, Ernst'in odasını buldu. Işığı yaktı. Ernst, kütük gibi, horuldayarak uyuyordu. Dolan yatağın yanına gidip, Ernst'i sarsmağa başladı.

— Ne oluyor yahu? —dedi Ernst gözlerini kırıştırarak.

— Biraz öteye git —diyerek, soyunmaya başladı Dolan.

— Senin yatağına ne oldu?

— Dolu. Myra...

— Gene mi?

— Evet.

— Sen süzme salaksın Mike. Bu kadar güzel bir kadın...

— Biliyorum...

— Yağmur mu yağıyor? —dedi Ernst doğrularak.

Camlara vuran damlaların tıptırtısını yeni fark etmişti.

— Evet.

Ernst yataktan kalkıp, pencereye gitti. Dışarısını seyretmeye başladı. Pijamalarını giymemişti. Birkaç sa-

niye sonra, suratında tatlı bir gülücükle, başını çevirdi.

— Yağmuru severim, bana eski memleketimi hatırlatıyor.

— Almanya'yı mı?

— Evet... —dedi Ernst, tekrar yatağa girerken.

— Bana da Fransa'yı hatırlatıyor.

— Savaşı mı?

— Bir bakıma...

— On dokuz sene önce, bu gece neredeydin?

— St. Mihiel'deydim. Sen neredeydin?

— St. Mihiel'deydim, Mont Sec. tarafında.

— Ne tuhaf! Ben Essey'deydim. On dokuz sene önce, yarın bu yarayı alacağım... —dedi, baldırındaki, Florida haritasını andıran şarapnel yarasını göstere-
rek—. Belki de beni yaralayan senin bataryandı.

— Belki...

Dolan, ışığı söndürüp, yatağa girdi.

— Biraz öteye git... —dedi battaniyeyi üstüne
çekerken.

— Öldürülmediğin için şanslısın...

— Öyle mi dersin!...

Ertesi sabah, basımevine gittiğinde, hâlâ yağmur
yağıyordu.

Odada, Myra tek başına oturmuş, sayfa prova-
larını okuyordu.

— Günaydın... –dedi, tatlı bir gülümseyişle.

— Güzel bir sabah, öyle değil mi? –dedi Dolan, yağmurluğuyla, şapkasını asarken-. Gökyüzü, baştanbaşa güzelim gri bulutlarla kaplı. Yeryüzündeki bütün yağmurlar, sanki bu bulutlarda toplanmış.

— Michael Dolan... –dedi Myra, eskisi kadar tatlı olmayan bir gülümsemeyle-, pek, yağmur altında yürümekten zevk alacak romantik tiplerden değil-sindir sen, bildiğim kadarıyla!... Ne oldu şimdi, birdenbire?

— Garbo, filmlerinde bu işi moda etmeden önce yürürdüm. Sonra vazgeçtim, etki altında kalmış görünmek istemedim... Nasıl bunlar?

— Bunlar mı? Çok iyi. Yeni baştan gözden geçirdim, basılabilir.

— Teşekkür ederim... –dedi Dolan, masasına otururken-. Uykusuzluktan geberiyorum...

— Ernst'le yatmak pek rahat olmuyor demek...

— Nerden biliyorsun, Ernst'in yanında yattığı mı?

— Ben de yağmuru seyrediyordum. Geldiğini, pencereden içeri girdiğini hep gördüm.

— Senin için üzülmem gerek her halde... ama üzülüyorum.

— Üzülmen için de bir sebep yok zaten. Özellikle erken çıktım evden, elbiselerini değiştirmek için odaya geldiğinde, beni görüp de rahatsız olmayasın diye. Mike...

— Ne var? –dedi Dolan başını kaldırmadan.

— Bundan böyle seni rahatsız etmeyeceğim. Bir daha odana gelmeyeceğim.

— İşte bu iyi, Myra.

— Hiç de iyi değil. Tümden yanlış aslında. Biliyorum, ben sana balta oldum. Ama inan bana... –yerinden kalkıp, Dolan'ın masasının yanına giderek gözlerini Dolan'a dikti–, ben sadece sana yardım etmeye çalışıyordum.

— Bana yardım etmeye mi! Bana sen ne diye yardım edeceksin Allahını seversen?

— Boşuna sinirlenip, homurdanma. Senin bu halinden nefret ediyorum.

— Ben de senin kendini beğenmiş davranışlarından, annemmişsin gibi haller takınmandan nefret ediyorum. Hem, sana mı kaldı bana öğüt vermek?

— Birisinin vermesi gerek. Sana sadece biraz öğüt gerek, Mike... –dedi masanın üstüne oturarak–, büyük bir adam, güçlü bir insan olabilirsin: biraz öğüt dinlersen. Sen önder olarak doğmuşsun, ancak arada bir düşüncesizce, salakça işler yapıyorsun, söz dinlemiyorsun.

Dolan, elini masaya vurup ayağa kalktı. Kıza yer gibi bakarak:

— Bilmem ki neden suratının ortalık yerine patlatmıyorum yumruğu!... –dedi.

— Belki de, haklı olduğumu, içten içe anladığındandır... –dedi Myra, kılı bile kıpırdamadan.

Dolan dudaklarını ısırdı. Arkasını dönüp, hızlı hızlı kızın masasına yürüdü. Sayfa provalarını kap-
tığı gibi, makine dairesine indi. Kâğıtları, makine ustası Cully'e verdi.

— Tamam Cully, basabilirsin.

Geri dönüp ön kapıya geldi. Duvara yaslanıp, caddeyi seyretmeye başladı. Birden, yokuşun başından kaptırmış gelen bir kamyonun tekerleklerine takıldı gözleri. Delice bir merakla, koşup kendimi tekerleklerin altına atsam nasıl olur acaba, ne kadar acı verir, ölmek ne kadar sürer diye düşündü.

— *Courier*'den Prescott seni aradı... —dedi Myra, Dolan odaya girerken.

— İyi. Nasılsın Ed? Ne zaman geldin?

— Bir dakika önce. Arka tarafa bıraktım arabayı. Yukarı çıkarken, sana seslendim ama duymadın.

— Bana mı seslendin?...

— Evet. Ön tarafta, duvara yaslanmış, öyle duruyordun.

— Şöyle bir göz attım dışarı. Çocuklar nasıl?

— İyiler. Yalnız bir tanesinin ateşi yükseldi.

Dolan, *Courier* gazetesini arayıp, Prescott'u istedi. Santral kız, Prescott'u, büyük bir ihtimalle Adliyenin Basın Odasında bulabileceğini söyledi. Dolan, Basın Odasını aradı bu kez de.

— Allan Prescott —dedi— ...merhaba, ben Mike Dolan. Evet... Dinle beni Allan bunu basamassın!... Evet... Hemen değil... Bilmiyorum, belki gelecek hafta, belki gelecek ay, belki de hiç. Niye olduğunu anlıyorsun değil mi?... Öyle mi yaptı?... Sen söyle o ihtiyar pezevenge, yazmasın... Oh, tabii, tabii, tabii, keyfin ne istiyorsa onu yaz... —diyerek telefonu kapattı.

Myra'yla Bishop birbirlerine baktılar.

— Nedir mesele? –dedi Bishop

— Hiç bir şey... Önemli bir şey değil.

— Ne oluyor yahu... –dedi Bishop—. Konuştuk-larını ister istemez duydum. Prescott ne istedi? Yazmasına engel olmaya çalıştığın nasıl bir haber var herifin elinde?

— Hiç bir şey!.. Hiç bir şey!..

— Peki, mademki böyle davranmak istiyorsun... öyle olsun. Arkadaş olduğumuzu sanmıştım. Ka-bahat benim.

Dolan cevap vermedi. Öylece durmuş, karşısın-dakileri görmeden bakıyordu.

— Sana ben söyleyeyim... –dedi Myra—. Bu deli pezevenk, dün gece evlenmiş...

— Ne yapmış... ne yapmış?...

— Evlenmiş. Bana öyle yiyecekmiş gibi bak-ma... –dedi Dolan’a dönerek—. Bu sabah Lilian telefon etti, her şeyi anlattı. Bu haberi etrafa yaymak için daha fazla bekleyemezdi zaten. Bir de ballandıra ballandıra anlatışı var ki haspanın, sorma gitsin. Nasıl yüzüğü ödünç almışsınız, nasıl onu doğrudan doğruya evine bırakmışın falan filan, hepsini bili-yorum.

— Allah kahretsin... –dedi Bishop, oturduğu yerden hafifçe doğrularak—. Bu kadar kadının ara-sından, git git de Lilian’ı bul...

— Nesi var kızın? –dedi Myra—. Güzel, kaymak sosyeteden, babası ülkenin en büyük bankalarından birinin idare meclisi başkanı, üstüne üstlük bir de senatör. Bütün bunlar bu salak piçin istediği, deli

olduğu şeyler. Kız, kaltağın biriymiş, onun bunun altına yatmış kalkmış önemli değil. Zengin ya, sosyetededen ya, bunlar yeter...

Dolan birden, yerinden fırlayıp, Myra'nın üstüne yürüdü. Yumruğunu kaldırmıştı. Bishop araya girip, kollarına yapıştı hemen.

— Kendine gel, Mike... Otur şuraya.

Dolan oturdu, tir tir titriyordu bütün vücudu. Myra'ya, öldürmek ister gibi, katı bir nefretle bakıyordu.

— Söylediklerimin hepsi doğru... –dedi Myra, ısırır gibi konuşuyordu—. Sarışın kaltağın teki. Sen, kendini beceresin diye can atıyordu. Ama altına yatacak kadar cesareti yoktu tabii haspanın. Seninle evlenmesi gerekti bunun için! Dün gece kızı becermeliydin, fırsatı kaçırdın; şimdi büyük bir ihtimalle, bu işten paçasını sıyrmanın yollarını arıyordur. Annesi, arkadaşları, hepsi peşinde şimdi... Üstelik, bütün gazeteler hikâyenin üstüne atladılar, hepsi de birinci sayfadan verecekler bunu. Allahım, ben ne diyeyim, sen kafasız piçin tekisin!...

Myra sustu, arkasını dönerek, birdenbire çıktı odadan.

— Otur Mike... –dedi Bishop, Dolan'ın kollarını bırakarak—. Otur...

Dolan gidip, masasına oturdu.

— Durumun bu kadar umutsuz olduğunu sanmam –dedi Bishop, bir sigara yakarak—. Yapabileceğimiz bir şeyler vardır her halde.

— Myra kıskançlığından böyle konuşuyor... kıskançlığından çatlayacak nerdeyse.

— Onu bilmem, ama doğru şeylerdi söyledikleri. Tamamıyla haklı. Paçanı nasıl kaptırıyorsun bu karılara anlamıyorum doğrusu Mike... Bu Lilian buraya geldiğinden beri sana sürtünüp duruyordu. Eğer böyle bir şey önermeseydi şaşardım zaten...

— Ona âşık olabileceğim hiç aklına gelmiyor, değil mi? —dedi Dolan, biraz daha sakinleşmişti.

— Saçmalıyorsun... —dedi Bishop—. Açık yürekliliğimi hoş gör ama, saçmalıyorsun... Ailesinin bu işe ne kadar kızacağını biliyorsun. Şehirdeki herkes, bu kızın anasının soyluluğa ne denli meraklı olduğunu bilir. Geçen yıl bütün şehirde anlatılan hikâyeyi biliyorsun değil mi... üstünde hanedan arması olmayan bir koltuğa bile oturmazmış. Anası, Lilian'ı Avrupa'da şehir şehir dolaştırdı, soylu bir damat bulabilmek için... Weston Park'taki bütün babaların senden nefret ettiğini hâlâ öğrenemedin mi? Babasının bu işe ne diyeceğini sanıyorsun...

— Babası San Francisco'da.

— San Francisco'daydı demek istiyorsun her halde. Şu anda eve dönmek için yolda olduğunu, adımın Ed olduğunu bildiğim gibi biliyorum.

Dolan, Weston Park yakınlarındaki bir kafeteryada, yemeğini yedikten sonra, köşedeki telefona gitti, Lilian'ın evini aramak için. Uşak, ne *Miss Fried*'in ne de *Mrs. Fried*'in henüz dönmediklerini söyledi.

Dolan, ne zaman döneceklerini sordu. Uşak bilmiyordu. Peki, *Miss Fried*'in nerede bulunabileceğini biliyor muydu. Hayır, onu da bilmiyordu. Yalnız, Senatör'ün, San Francisco'dan dönmekte olduğunu, akşam saat yedi sularında evde bulunacağını biliyordu. Dolan kızarak, çattadak kapattı telefonu. Dışarı çıkıp, arabasına bindi. Birkaç saniye hareketsiz oturdu arabanın içinde, içi içini yiyordu. Sonunda, kalkıp Lilian'ın evine gitmeğe karar verdi.

Arabasını evden biraz ötede bıraktı. Caddeyi ve uzun verandayı hızlı hızlı geçip, kapıya vardı. Zili çaldı, beyazlar giyinmiş bir zenci uşak göründü. Kapıyı hafifçe araladı zenci.

— Miss Lilian evde mi? —dedi Dolan.

— Hayır efendim... —dedi uşak heyecanla.

Dolan, eşiğe ayağını koyup, kapıyı omuzlayarak daldı içeri. Zenci engel olmağa çalışmamıştı bile.

— Lilian! —diye bağırdı Dolan—. Lilian!...

Cevap yoktu.

— Küçük hanım evde değiller efendim...

— Nereye gitti?

— Gittiği yeri söylemedi. Sabahleyin erkenden, annesiyle birlikte çıktılar...

— Bıraktığım notu kendisine verdin mi?

— Annesine verdim efendim. Mrs. Fried öyle buyurmuştu...

Dolan, anladım gibilerden kafasını sallayıp, dışarı çıktı.

— Hâlâ yağmur yağıyor, ne güzel! —diye mırıldandı kendi kendine.

Bir iki saat, arabasıyla orada burada dolaştıktan sonra eve döndü. Arabayı garaja bırakıp, yukarı çıktı. Oturma odasında, Ulysses camları siliyordu.

— Beni kimse aradı mı?

— Evet efendim... Miss April'le, Mr. Thomas aradı. Mr. Thomas önemli olduğunu söyledi.

— Hepsi bu kadar mı? Miss Lilian aramadı mı?

— Hayır efendim...

Dolan odasına çıktı. Şapkasıyla, yağmurluğunu masanın üstüne bıraktı. Bir sigara yakıp, yatağın kenarına oturdu. Bir iki dakika sonra Ulysses içeri girdi.

— Gazeteleri gördünüz mü Mr. Mike?

— Benim hakkımda bir şey mi var?

— Evet efendim, evlendiğinizi yazıyorlar.

— Evlendim Ulysses. Dün gece...

— Miss Lilian daha önce hiç buraya gelmiş miydi?

— Hayır, gelmedi sanıyorum. Sarışın, boylu poslu, güzel bir kız.

— Öyle efendim, güzel bir kız. Gazetede de resmi var. Çok güzel. Buradan taşınacak mısınız Mr. Mike?

— Bilmem... Otursana Ulysses.

Ulysses, elindeki ıslak bezi çöp sepetinin üstüne koyup, oturdu.

— Yakında hepimiz buradan taşınmak zorunda kalacağız galiba da, onun için sordum. Belki de evlendiğiniz iyi olmuştur... O adam gene geldi bugün.

— Hangi adam?

— Biliyorsunuz, Mrs. Ratcliff'in adamı. Eğer petrol şirketiyle anlaşılırsa, burayı yıkıp yerine benzin istasyonu yapacaklarmış.

— Kapı dışarı edilmemizin zamanı da gelmişti hani. Ömür boyu, kira vermeden oturamazdık ya burada...

— Ama bu eski ev zaten dökülüyor Mr. Mike. Kimse burayı tutmak istemez ki...

— O yüzden, bunca zamandır bize ses çıkarmadı ya, Mrs. Ratcliff. Öbür çocuklar için kötü olacak asıl.

— Evet öyle. Hepsini silkeleseniz, iki dolar bile düşmez. Eğer onlara bakmasaydınız çoktan açlıktan ölürlerd.

— Belki de onlar için böylesi daha iyi olurdu... Sen bütün gün burada mıydın?

— Evet efendim.

— Miss Lilian'ın aramadığına da eminsin...

— Evet efendim. Size söylediğim iki kişiden, Miss April'le *Times-Gazette*'deki o adamdan başka kimse aramadı.

— İyi... Biliyor musun Ulysses, durup dururken başımı belâya soktum.

— Ben bildim bileli sizin başınız belâdadır zaten Mr. Mike.

— Bu seferki püsküllü belâ ama...

— Kızın ailesi mi?

— Evet. Babası beni vurmağa gelirse hiç şaşmam...

— Nasıl birisi olduğunu söyleyin de, öyle birisi gelirse içeri sokmayım.

— Asıl aklıma takılan bu değil. Benim anlamadığım, kadınlar söz konusu olunca, ben ne diye bu kadar şapşallaşıyorum... Niye böyle aptallıklar yapıyorum, sen biliyor musun Ulysses?

— Bilmiyorum efendin. Zaten bunun nedenini bilsem önce kendi başımın çaresine bakardım.

— Bak, Ulysses, şimdi biraz uyumaya çalışacağım, eğer Miss Lilian ararsa beni hemen uyandır.

— Olur efendim... —Ulysses, çöp sepetinin üzerine bıraktığı bezi alarak ayağa kalktı—. Bir şey ister misiniz, örneğin bir sıcak banyo hazırlayayım mı size?

— İstemem, sağol. Yalnız sana ne yapacağını söyleyeyim: Eğer, kır saçlı, iyi giyimli bir adam, elinde makineli tüfekle kapıya dayanırsa, hemen çılgılığı basıp, tabanları yağlarsın...

Dolan uyandığında, ilk duyduğu şey yağmurun tıptırtısı oldu. Sonra, odadaki lambaların yandığını ve birilerinin kendisini sarstığını fark etti. Gözlerini açınca, üzerine eğilmiş, kendisine bakan Bishop'la burun buruna geldi. Bishop, Dolan'ın uyandığını görünce, yatağın kenarına oturdu.

— Mike... uyanık mısın?

— Uyanığım. Ne var, ne oluyor?

— Derginin başı dertte...

— Dergiye ne oldu? —dedi Dolan, doğrulup, sırtını duvara dayayarak.

— Carlisle dergileri bütün bayilerden toplatmış...

— Carlisle mi?

— Jack Carlisle. Bunu, onun yaptığını sanıyorum. Şehirdeki hiç bir bayide bir tek *Kosmopolit* kalmamış...

— Nasıl? Ne olmuş?

Dolan, debelenerek yorganı üstünden atıp, ayağa kalktı.

— Anladığım kadarıyla tam bir baskın. Üstelik de çok iyi planlanmış bir baskın! Normal dağıtım yapıldıktan bir iki dakika sonra, aynı anda şehirdeki her bayie iki üç kişi gelmiş, dergileri toparlayıp, bir arabaya atarak uzaklaşmışlar.

— Yaralama falan var mı?

— Birkaç bayii dergileri vermemeğe kalkmış, ama herifler, sesini kesmezse sonunun fena olacağını söylemişler. Carlisle'nin her zamanki tekniğine benziyor. Kardeşi hakkındaki yazının yayılmasına engel olmak için yaptı her halde...

— Bunu yapamaz... —diye bağırdı Dolan—. Şu hale bak... işte Amerika Birleşik Devletleri!...

— Yapamazlardı... ama yaptılar.

— Yani, piyasada kalan dergiler, sadece postaya verdiklerimizle, çevredeki bazı gazetecilerin sattıkları, öyle mi?

— Her halde gazetecilerdekileri de toplamışlardır. Baksana saat dokuzu geçiyor. Eğer postadakilere de el koydularsa hiç şaşmam.

— Ah yanılıp da böyle bir şey yapmış olsa... Hükümetle başının derde girdiğini görmek isterim.

— Bunlar tuhaf herifler, kiminle başlarının derde gireceğine aldırıyorlar bile... İki satten beri seni telefonla arıyorum, her seferinde de evde olmadığını söylediler.

— Demek böyle! —dedi Dolan, oturup bir sigara yakarak—. Peki öyleyse, biz de yeni bir baskı yapacağız. Orospu çocuğu! Kendini kim sanıyor bu bok herif? Hitler mi, Mussolini mi?

— Ufak çapta bir Hitler. Allah kahretsin, memleket böyleleriyle dolu!

Dolan sigarasına yapışmış, ha babam çekiştiriyordu. Birden ayağa kalkıp, oturma odasındaki telefona yürüdü. Rehberden, Lawrence'in numarasını bulup, telefonu açtı. Telefona çıkan adam, Lawrence'in evde olmadığını, gece yarısından önce de dönmeyeceğini söyledi. Dolan, tekrar yatak odasına döndü.

— Lawrence evde yokmuş. Eğer onu bulsaydık, işçileri kaldırtır, hemen yeni baskıya geçerdik. Allah kahretsin, onun yüzünden bütün gece boşu boşuna geçecek...

— Bunu sabahleyin de yapabiliriz. Eğer razı olursa...

— Ne demek «eğer razı olursa»?

— Biraz ödlele bir heriftir bilirsin. Daha belâyı uzaktan görür görmez tüyer. Eh, bundan iyi belâ da olmaz... Carlisle'nin bir lafıyla Lawrence balon gibi söner.

— Biz ona dergiyi bastırırız !

— Eğer istemezse, biraz zor bastırtırsın. Alt tarafı herifin kendi basımevi. Biz bu işte yaya kaldık gibime geliyor...

— Öyle mi dersin!...

— Evet. Bak, beni yanlış anlama, ben öyle kolay kolay gürlütye pabuç bırakmam. Ama heriflerin gücünü de yabana atamayız. Carlisle şimdilik bizi pek ciddiye almıyor, yoksa sadece dergileri toplamakla yetinmezdi...

— Sen ne diyorsun yahu ! Herif daha ne yapsın istiyorsun yani !

— O hiç de böyle düşünmüyor. Ufak bir uyarı bu ona göre. Her an yeni şeyler duyabilirsin... belki Hitler'in kendi bile gelir ziyaretine. Gidip de Lawrence'e bu işten çekilmesini söylerse, ne olacağını rahatlıkla kestirebilirsin...

Telefon çaldı birden. Dolan yerinden fırladı.

— Sen bakıver... -dedi-. Ben evde yokum.

Bishop telefona gitti, Dolan onun özür dilediğini duydu. Birkaç dakika sonra da geri döndü Bishop.

— Seni arayanlar çoğalmaya başladı... -dedi-. Bu seferki de meşhur senatör, Mark Fried...

— Aman yarabbi -diye bağırdı Dolan-, evli olduğumu iyiden iyiye unutmuştum.

— Unutulması gereken tek şey de evliliktir zaten... Kayınpederin, kendisini aramanı istiyor. Saat kaçta ararsa arasın önemli değil, dedi. Aklımdayken, bütün akşam gazeteleri bu evlilikten söz ediyor...

— Ben görmedim daha. Baksana Ed, zor bir durumdayız, öyle değil mi?

— Ne yazık ki öyle. Şimdi ne yapacağımız hakkında hiç bir fikrin yok, değil mi?

— Bir fikrim var... Bud McGonagill. Sabahleyin ilk iş olarak, senin şerif yardımcılığına atanmanı sağlayıp, sana bir tabanca alacağız. Dergiyi de yeni baştan basacağız. Gerekirse başında nöbet bekleriz. Olmazsa, dergiyi korumaları için milislerden yardım isteriz.

— İşte bu iyi, atanmayı kabul ediyorum. Bu şehirde göbeğini mermiyle doldurmağa can attığım birsürü orospu çocuğu var çünkü. Yalnız milislerle, polisleri hiç hesaba katma. Onların hepsi Carlisle hesabına çalışır. Dergiyi çıkarırsak, bunu kendi gücümüzle, yardımsız yapacağız. Bana sorarsan pek fazla bir şansımız yok ama...

— Belki Lawrence'e dayanması için gene para veririm. Daha önce de vermiştim biliyorsun...

— Ama o zamanlar, basımevinin önünde bir bomba patlaması ihtimali yoktu. Şimdiyse var... Sen benim sözüme kulak ver, bu herifler daha Carlisle ağzını açar açmaz saldırırlar. Bu işi halletmenin tek yolu Carlisle'i temizlemek...

— Başka bir yol daha var...

— Söyle öyleyse.

— Söyleyeceğim, ama daha sonra... Şimdi ben gidiyorum.

— Nereye?

— Şöyle bir dolaşıp, hava alacağım... —dedi

Dolan, yağmurluğuyla şapkasını alıp çıkarken.

— Hey dur bir dakika! Şunu da alsan iyi eder-
sin... —dedi Bishop tabancayı göstererek.

Dolan şöyle bir düşündü.

— Peki alayım... —deyip, döndü.

Tabancayı alıp, cebine koydu.

— Ne yaptığına dikkat et... —dedi Bishop—. Ben
de senle gelsem daha iyi olurdu...

— Boşver, bana bir şey olmaz... —dedi Dolan
ışığı söndürürken.

Merdivenleri, konuşmadan, sessizce indiler. Bis-
hop'un arabası kaldırımın kenarında duruyordu. Köşe-
deki sokak lambasının ışığında, arabada Myra'nın
oturduğunu gördü Dolan. Bir an, kızla konuşmadan,
doğrudan doğruya garaja gidip arabayı çıkarmayı
geçirdi aklından. Sonra, bu tatsızlığı daha fazla uzat-
manın bir anlamı olmadığını düşündü.

— Niye onun arabada beklediğini söylemedin?
—dedi Bishop'a arabaya yürürken—. Merhaba Myra.

— Merhaba Mike...

— Neden yukarı gelmedin?

— İçeri sadece Ed girebildi... —dedi Myra gülüm-
seyerek—. Senin zenci gerçekten sadık bir bekçi
köpeği, kuş uçurmuyor... Gecenin bu saatinde nereye
gidiyorsun böyle?

— Biraz dolaşacağım...

— Mike —dedi Myra—, bir çılgınlık yapmayacak-
sın ya?

— Yok canım. Sadece şöyle bir dolaşaca-
ğım...

— Nereye gidiyor bu, Ed? –dedi Myra, direksiyona geçen Bishop’a.

— Ben de bilmiyorum.

— Mike, Carlisle’le çatışmaya ya da böyle bir şey yapmaya gitmiyorsun ya?

— Hayır...

— Seninle gelmemin, sence bir sakıncası var mı?

— Bana kızdığını sanıyordum... –dedi Dolan elinde olmadan.

— Çocukluğun sırası değil şimdi... –dedi Myra sertçe-. Seninle geliyorum.

Myra, kapı koluna yapıştığı sırada, Dolan iki eliyle kapıya dayanıp iterek, dışarı çıkmasına engel oldu.

— Hayır, gelmiyorsun... –dedi-. Hey yarabbi, nedir benim senden çektiğim yahu? Senin yüzünden başım yeteri kadar belâya girdi zaten. Eğer sen olmasaydın, Lilianla hiç bir zaman evlenmezdim.

— Biliyorum... Gâvura kızıp orucu bozmak diye buna derler işte.

— Sen Myra’yı evine bırakırsın Ed. İkinizle de yarın sabah erkenden görüşürüz. Saat sekizde falan.

Garaja gidip, arabasına bindi. Tam garajdan çıkarken, birden, Ulysses’in odasından, arabanın önüne fırladı Walter.

— Thomas diye bir herif aradı, kendisine hemen telefon etmeni istiyor. Çok önemliymiş.

— Yüzde yüz öyledir! –dedi Dolan, gaza basarak.

Bomboş sokaklarda, inceden inceye serpiştiren yağmurun altında, amaçsızca dolaşıyordu. Günler boyu yağan yağmurlardan, yolları sel götürüyordu. Yağmurun hafiflemesine kadar kötü, diye geçirdi içinden. Keşke hep yağmur yağsa, dinmemecesine, sağanaklar halinde. Bu yüzden, Güney Denizleri'ndeki adalar bu denli güzel görünüyordu ona; ebedî yağmur. Ancak asıl aklına takılan Carlisle'ydi, bir de *Kosmopolit*. Bu ne garip bir ülkeydi ki, böyle şeylerin olmasına göz yumuluyordu. Milyonlarca kişi nasıl şaşkındılar ki bunlara aldırımıyorlardı. Aslında bu insanlar dünyanın her yerinde böyleydi. Milyonlarca kişi Mussolini'nin, Hitler'in peşine takılıp mezbahaları boylamamış mıydı? Bu iki deli ellerindeki kavalı öttürerek insanları fareli köyün kavalcısı gibi peşlerinden felâkete sürüklüyordu. Hemingway haklı, diye düşündü. Bu adamlar kaval yerine radyoyu kullanıyor. Bu Carlisle, Hitler, Mussolini gibi adamları yaşatmayacaksınız. Kişileri büyülemelerine izin vermeyeceksin... Aslında böyle uçkâğıtçı namussuzlar bizim ülkede barınamaz kolay kolay. Amerika Birleşik Devletleri, her şeyin güzel, her şeyin âlâ, her şeyin dondurma kaymak olduğu bir huriler ülkesidir. Radyonun sansür edilmediği, basın özgürlüğünün kısıtlanmadığı, söz söyleyebilmenin hür olduğu tek ülkedir yeryüzünde. Dileyen dilediğini, isteyen de istediğini her zaman her yerde söyleyebilir. İstersen dene...

Dergini alırlar da elinden, kalakalırsın ortalık yerde...

Allahın

Belâsı

Rezil

Pezevenk

Orospuçocuğu

dedi Carlisle'i kastederek. Aslında Hitler'le Mussolini'yi düşünüyordu.

Büyük taş köprüden geçerken, birdenbire, Weston Park'a, Lilian'ın, yani yeni karısının oturduğu mahalleye geldiğini fark etti. Birden, sanki uzun yıllardan beri evliymiş gibi hissetti kendini ve elini sakalına attı... sakalı olmadığını biliyordu oysa. Yeni karısı: Memnun oldum Mrs. Michael Dolan, çok memnun oldum! Size burada rastlamak ne büyük mutluluk böyle! Kim şu iyi giyimli, yumuk yumuk tatlı ihtiyarcık, hani şu masanın başına oturan canım. Birden adını çıkaramadım da... ha, evet, tabii, tabii hatırladım... Senatör. Washington'daki yararlı çalışmalarını, seçmenleri için gösterdiği o saygıdeğer çabaları hep biliyorum. Vallahi, Senatör, ne kadar genç ve yakışıklısiniz. Evet, Dolan, Michael Dolan, hatırladınız mı, atalarım Amerika'ya *Mayflower*'la gelmişlerdi. Ah, tabii o Dolan'lar, eski İrlanda'nın, eski kralları. Bu soğuk ve rezil hava için ne düşünüyorsunuz Senatör, seni gidi ihtiyar

üçkâğıtçı puşt seni... Sizin hakkınızda çok hoş bir şey anlatıyorlar, güya siz, yeniden seçilebilmek için elli bin dolar harcamışsınız Washington'da. Bakın şu yedikleri naneye, siz hiç böyle bir şey yapar mısınız... sizin gibi dürüst ve erdemli biri! Âh ulan ah, sen yeniden seçilebilmek için kendini düzdürmeğe bile razı olursun... Ooo, merhaba tatlım, gel bakalım, babanla ben eskilerden konuşuyorduk; a, tabii sevgili Senatör, arabayı dikkatli kullanırım, yollar tenha zaten; yalnız hava gerçekten berbat. Bize düğün hediyesi olarak verdiğiniz o güzel ev için çok teşekkür ederim, çok, çok güzel bir ev, yemek de çok, çok güzeldi. Burlington'larla birkaç el briç oynayacağız sadece. Tabii, eğer Kont'u görürsem en içten selâmlarınızı söylerim... iyi geceler, iyi geceler!!!!

Kapıyı zenci uşak açtı.

— Miss Lilian evde mi? —dedi Dolan.

— İçeri buyrun efendim. Buyrun... —dedi uşak nezaketle, kapıyı ardına kadar açarak.

— Bana sabahleyin kapıyı açan da sen miydin? —dedi Dolan içeri girerken.

— Bendim efendim...

Bir yandan cevap verirken bir yandan da Dolan'ın yağmurluğunu çıkarmasına yardım ediyordu.

— Değişmiş görünüyorsun...

— Her halde giydiğim ceket yüzündendir efendim. Sabahleyin beyaz ceketim vardı sırtımda.

— Hayır sadece ceketin değil değişen, davranışların da değişmiş. Bambaşka biri olmuşsun.

— Siz de değişmişsiniz efendim.... –dedi zenci gülümseyerek.

— Evet, anlıyorum... Daha kibarım şimdi. Kibarlaşabilmek için tam iki saattir dolanıp duruyordum... Miss Lilian’a geldiğimi söyler misin lütfen?

— Sizi bekliyorlar efendim... Bu taraftan...

Dolan, uşağın peşi sıra, kabul salonundan geçerek, kütüphaneye yürüdü. Zenci, kapıyı yavaşça tıklattıktan sonra, kafasını içeri uzattı.

— Mr. Dolan geldiler efendim... –sonra bir adım geri çekilerek –: İçeri buyrun Mr. Dolan... –dedi.

Dolan içeri girdi. Arkasından kapandı kapı o girer girmez. Merakla çevresine bakındı. Bir çalışma odasıındaydı.

— Dolan sen misin? –diye bir ses patladı birden odanın içinde.

— Ha... evet. Nasılsınız? Korkuttunuz beni, sizi birden fark edememiştim de...

— Sadece emin olmak istedim. Ben Lilian’ın babasıyım.

— Biliyorum. Daha önce resimlerinizi görmüş-tüm Senatör. Yalnız, yanılmıyorsam, uşak, beni Lilian’ın beklediğini söylemişti.

— Öyle söylemesini ben istemiştim. Seni gelir gelmez görmek istedim de... Otur...

— Lilian burada yok mu?

— Seni görmek istediğini pek sanmıyorum.

— Öyleyse burada kalmamı gerektiren bir neden yok...

Dolan kapıya yöneldi, bu sözleri söyledikten sonra.

— Otur... –dedi Senatör, purosunun ucuyla yer göstererek.

Dolan oturdu.

— Nasıl oldu bu iş... evliliğiniz yani?

— Hiç... bayağı oldu işte.

— Niçin oldu?

— Gayet açık bir neden yüzünden, sevgili Senatör... Birbirimizden çok hoşlanıyorduk.

— Saçma! –diye homurdandı Senatör. Purosunu emerek dolaşmaya başladı odanın içinde—. Seni şaşırtacak bir şey söyleyeceğim sana Dolan. Senden söz edildiğini daha önce de duymuştum. Fred Coughlin, senin hakkında her şeyi anlattı bana. Sen onun kızıyla dolaşırken, peşine birkaç haftalığına özel bir dedektif takmış. Biliyor muydun bunu?

— Birkaç hafta değil, sadece on gün... –dedi Dolan gayet sakin bir sesle—. Saçma sapan bir işti. Bütün arkadaşlarım, bir herifin kendilerine gelip, benim hakkımda tuhaf tuhaf şeyler sorduğunu söylüyorlardı. Ben de üç dört arkadaşıma, birkaç güne kadar kendilerine bir herifin gelip, benim hakkımda sorular soracağını, herifler gelir gelmez bana bir haber uçurmalarını söyledim.

Sonra Emniyet Müdürlüğüne gidip, durumu Komiser Trushka'ya anlattım. Trushka yardım edeceğine söz verdi. Yıllarca önce, polis muhabirliği yapmışım ve birkaç yazı yazmışım Trushka hakkında. Anlayacağınız, Trushka benim sayemde komiser olmuştu...

— Bunlar önemli değil Dolan...

—Kafanızı şişirmek istemem Senatör, ama bu anlattıklarım çok önemli. Trushka, birkaç adamını benim telefonum için hazır bekleteceğini söyledi. Birkaç gün sonra, bir arkadaş, benim hakkımda sorular soran o herifin yazıhanesinde olduğunu haber verdi. Hemen Trushka'ya telefon ettim, o da iki adamını gönderdi. Biz herifi enseleyip Emniyet Müdür-lüğüne götürdük. Özel dedektif olduğunu kabul etti ama başkaca da bir şey söylemedi. Polisler, özel dedektiflerden pek hoşlanmazlar nedense. Herifi alıp, alt katta bir odaya götürdük. Ses geçirmez bir oda, Senatör. İçinde sadece bir iskemle vardı, elektrikli iskemleye benzer bir şey. Ortada da, iskemlede oturanın tam gözlerinin içine dikilmiş büyük bir projektör bulunuyordu. Biz herifi iskemleye bağ-layıp biraz hırpaladık, ama gene bir şey söylemedi. Bunun üzerine biz de herife lastik coplarla giriş-tik... birkaç saat sonra Fred Coughlin hesabına çalıştığını itiraf etti. Ben, şahsen, bunun pek de dü-rüstçe bir davranış olmadığını düşündüm. Çünkü, bildiğiniz gibi, Coughlin'in kendi de melek değildir hani... Bir iki hafta peşinde dolaştım, onu iş üstün-de kıstırmak için. Ah, yalnız size bir merakımdan söz etmeyi unuttum, ben küçük fotoğraf makinelerine bayılırım, bilirsiniz canım hani şu ufacık makineler... Bir akşam adamlarım, Coughlin'in, bir otel odasında, genç bir kızla olduğunu haber verdiler. Genç kız'lar-dan çok hoşlanır kendisi, şu bildiğimiz liseli kızlar-dan. Ben de otele gittim. Koridordaki tuvalete sak-lanıp beklemeye başladım. Belki, odadan kızla bir-

likte çıkacak kadar enayi olduğuna inanmayacaksınız ama; kızı odada bırakacağına, kızla birlikte çıktı dışarı. Ben de güzelce bir resimlerini çektim bunların. Negatifini, bir bankadaki kasama koydum. Eğer isterseniz bir gün sizin için de basarım bu resimden. Coughlin'e bu resimden bir tane gönderdim... o günden sonra da ortada sorun kalmadı. Gerçi basit bir soruya, uzunca bir cevap oldu bu ama, aklınıza takılan özel dedektif hikâyesini açıklığa kavuşturmakta epeyce yararlı olmuştur sanırım.

— Çok ilginç! —dedi Senatör—. Coughlin'in kızına âşık mıydın?

— Bırakın bunları, sevgili Senatör... Geçmiş karıştırmayalım şimdi. Bizi ilgilendiren, içinde bulunduğumuz durumdur.

— Bırak numara yapmayı Dolan... Lilian için ne yapmayı düşünüyorsun, onu söyle bana.

— Bu meseleyi önce Lilian'la konuşmalıyım... Sigara içebilir miyim?

— İç, iç... Tabii bu evliliğin imkânsız olduğunu biliyorsun... Sen bu işi kendin düzeltecek misin, yoksa ben düzelteyim mi?

— Ne yapabileceğinizi sanıyorsunuz, Senatör? —Ağır ağır, sigarasını çıkartıp yaktı—. Alt tarafı Lilian benim karım...

— Hayır, karın değil. Ben bu evliliği bozdurabilirim.

— Neye dayanarak?

— Tam anlamıyla karın değil. Sen... ee... şey... onunla hiç yatmadın.

— Aptallık etmeyin Senatör. Evliliğin bozulabilmesi için, benim bu işi hiç yapamamam, yani iktidarsız olmam gerek. Bunu bir neden olarak gösteremezsiniz mahkemeye. Üstelik, bu meselenin mahkemede tartışılması da oldukça tatsız olur.

— Lilian’a bir an bile âşık olmadın, değil mi?

— Bunu bilmiyorum işte. Çok güzel ve tatlı bir kız... Ben de ondan çok hoşlanıyorum. Ama aşka gelince... bunu bilemem.

— Aslında, bu işi ben kendim halledebilirdim... ama o zaman işler biraz karışır. Halbuki, ben şiddetten nefret ederim oldum olası.

— Bırakın rol kesmeyi Senatör. Yapabilirdiniz... ama yapmayacaksınız.

Senatör, alnını kırıstırarak düşünceye daldı.

— Buraya bak... -dedi sonunda-, bu evliliği bozmak ve Lilian’ı birkaç yıllığına Avrupa’ya göndermek istiyorum... Onu skandala meydan vermeden boşaman için centilmenliğine güveniyorum.

— Beni en hassas yerimden yakaladınız Senatör. Ben her zaman iyi bir centilmen olmuşumdur, ama artık dünyamızda böyle bir sözcüğün yeri olmadığını anladım. Biraz kabaca olacak ama, bu dünya, bir kemik için dişe diş dövüşen köpeklerin dünyası. Bunu siz benden daha iyi bilirsiniz ya...

— Lilian’ı boşamak için ne istiyorsun?

— Anladığım kadarıyla, siz aslı faslı olmayan bir sürü şeyi doğru olarak kabullenmişsiniz. Lilian’a âşık olmadığımı kabul ediyorum... ama ondan

çok hoşlanıyorum. Onun bana âşık olmadığını nereden biliyorsunuz?

Senatör cevap vermedi. Hızla yürüyüp, zile bastı. Kapıya dönüp, sanki beklediği fırsatı sonunda yakalamış gibi, keyifle sırtarak bekledi.

İçeri zenci uşak girdi.

— Miss Lilian’a içeri girmesini söyle.

Zenci, suratında belli belirsiz bir gülümsemeyle, bir adım geri çekildi ve Lilian girdi içeri. Hemen yan taraftaki kütüphanede beklediği belliydi. Dolan şaşırmıştı. Acaba konuşmanın ne kadarını duydu ki, diye meraklandı. Sigarasını bırakıp ayağa kalktı.

— Merhaba Lilian.

— Merhaba... evet babacığım...

— Eğer bana bu gece söylediklerini, Mr. Dolan’a da tekrarlarsan, işleri yoluna koyabiliriz diye düşündüm.

— Neyi tekrarlayayım baba?

— Onu sevmediğini...

— Ha! evet... —Dolan’a döndü—, babamın söyledikleri doğru, seni sevmiyorum...

— Beni sevmediğine kim karar verdi, sen mi, o mu?

— Ben karar verdim. Beni hiç önemsemedin, değil mi? —diye sordu saf saf.

— Bir an için önemsemiştim... —dedi Dolan gülerek—. Gerçekten, bir an beni şaşırttın.

— Sırf eğlence olsun diye evlendim seninle. Senin bunu önemseyeceğini düşünmemiştim bile...

— Bu kadar yeter... —dedi Senatör—. Gidebilirsin.

— İyî geceler —dedi Lilian çıkarken.

— İyî geceler... —dedi Dolan—. Harika bir espri doğrusu... —dedi Senatöre, Lilian çıktıktan sonra.

— Haklı olduğumu anladın mı?

— Evet, haklıymışsınız. Beni sevdiğini sanmıyorum...

— Tabîi sevmiyor. Sen de, seni sevmeyen bir kadınla evli kalmak istemezsin her halde? Tabîi istemezsin canım, niye isteyessin!... Şimdi, boşanmanın en iyi yol olduğuna aklın yattı mı?

— Tamamıyla! —dedi Dolan—. Tamamıyla!...

— İyî! —Senatör keyifle ellerini oğuşturuyordu—. Bankalar caddesindeki Oppenheimer'î tanır mısınız?

— Evet...

— Benim avukatımdır. Yarın sabah, saat onda orada buluşalım, o kâğıtları hazırlar.

— Orada olurum... —dedi Dolan—. Şey...

— Evlâdım... —dedi Senatör, Dolan'ın elini sıkarak—, çok anlayışlısın... Gel seni kapıya kadar uğurlayayım.

— Teşekkür ederim Senatör... —Dolan hiç de gitmeğe niyetli gözüküyordu—. Yalnız küçük bir mesele var...

Senatörün aniden kaşları çatılıverdi.

— Bende sizin istediğiniz bir şey var... sizde de benim istediğim bir şey. Bir anlaşmaya varmak için iyi bir giriş değil mi?

— Ne istediğini pek anlayamadım...

— Aslını ararsanız, Senatör, fena halde paraya ihtiyacım var...

Birden bütün vücudu kasıldı Mark Fried'in, kalın kaşlarının altından Dolan'a yiyecek gibi baktı.

— Bu para içinde bulunduğum bir işi yürütebilmem için gerekli... siz bu konuda bana yardım edebilirsiniz diye düşündüm...

— Para sızdırmak ha! Bütün bunları, benden para sızdırmak için daha önceden planlayıp yaptın zaten.

— Bunu daha önce hiç düşünmemiştim. Bu fikir demincek geldi aklıma, Lilian beni sevmediğini rahatlıkla söylediği anda. Hatırlarsınız, hani benimle sırf zevk olsun diye evlendiğini söylemişti ya, işte o zaman. Ben buraya bu soruna bir çözüm yolu bulmaya, üzüntülerinize son vermeye gelmişim, ama gördüm ki Lilian'ın keyfi yerinde. Bu da size biraz tuzluya oturacak tabii...

— Sana bir kuruş bile vermem.

— Para yoksa... —dedi Dolan sakın bir sesle—, boşanma da yok...

— Ben sana dünyanın kaç buçak olduğunu gösteririm. Seni şikâyet edeceğim? Seni rezil şantajcı piç seni...

— Şantaj değil Senatör... iş. Benim paraya ihtiyacım var, sizin de tonla paranız olduğuna göre... Elli bin dolar istiyorum.

— Elli bi...

— Tartışacak değilim. Elli bin.

— Bak şuna, bak şuna! —Senatör tükürükler saçarak homurdanıyordu—. Yirmi beş bin veririm...

— Otuz yedi bin beş yüz.

— Otuz beş bin. Evet mi, hayır mı?

— ...Evet. Yarın saat onda Oppenheimer'ın yazıhanesinde görüşürüz... Rahatsız olmayın Senatör, kapıyı kendim bulabilirim...

Makine dairesi şefi Cully, *Kosmopolit*'i yeni baştan başıp basmamakta kararsızdı. Evet, dün gece olanları duymuştu, bunun rezilce bir davranış olduğunu da kabul ediyordu ama, onun da uyması gereken bir programı vardı. Bugün, bir sigorta şirketinin aylık dergisini basması gerekti, bu da günün büyük bir kısmını alırdı. Eğer başka bir iş yaparsa, bu iş geri kalırdı, bunu tamamlamak için de işçilere fazla mesai yaptırmak gerekirdi o zaman. Buysa Lawrence'ı tam anlamıyla çileden çıkartırdı.

— Bütün sorumluluğu ben üstüme alıyorum...
—dedi Dolan.

— Biliyorum Mike... Ama gene de bu işi yapmak için Mr. Lawrence'ın iznini almayı yeğlerim.

— Sana Lawrence'ın evde olmadığını söyledim. Basımevine gelmek için evden çıkmış, dediklerine göre.

— Şimdiye kadar gelmesi gerekirdi.

— Gerekirdi ama gelmedi işte... Daha da gecikebilir üstelik. Bense bir dakika bile kaybetmek istemiyorum. Bak Cully, çünkü provaları daha dağıtmadınız, öyle değil mi?

— Dağıtmadık. Hepsi bağlı duruyor.

- Öyleyse daha ne düşünüyorsun? Koy makineye, bas gitsin. Dün kaç basmıştık?
- Yirmi iki bin kadar.
- Bugün otuz beş bin bas.
- Bu benim bütün programımı altüst edecek.
- Eğer öbür iş için fazla mesai gerekirse, parasını ben öderim. Şimdi, bas sen bunları, tamam mı?
- Tamam Mike. Ama bak, Mr. Lawrence bir şey derse...
- Onu ben hallederim. Sen basmana bak.
- Selâm Cully.
- Merhaba Ed.
- Ne oluyor? —dedi Bishop, Dolan’a.
- İyidir. Hadi biz gidelim de Cully rahat rahat çalışsın... —Makine dairesinden birlikte çıktılar—. Bud’u gördün mü?
- Evet. Bak... —Bishop şerif yıldızını gösterdi—. Ucuz bir madenden yapılmış. Bud’da bir tane var, ortasına elmas yerleştirilmiş, ona da Elks mi vermiş, yoksa Moore mu vermiş ne. On dakika onu anlattı, yıldızı vermeden önce.
- Tabanca verdi mi?
- Verdi ama ödünç. 38’lik Polis tabancası. Bunu *İyi Çocuk Floyd*’dan aldığını söyledi... ama bana kalırsa büyük bir palavracı.
- Bud’ın eski huyudur o. İnsanları, tanıdığı büyük katilleri anlatarak etkilemeğe çalışır.
- Biliyorum. Ama iyi adam Allah için... Birlikte yazıhaneye girdiler.
- Aldın mı? —dedi Myra.

Bishop, evet der gibilerden başını salladı. Ceke-
tinin eteğini kaldırarak, arka cebindeki tabancayı
gösterdi.

— Yıldız, kılıf, tabanca, her şey var canım her
şey... Şeriflik yeminini nerede ettim, bil bakalım...

— Nerede?

— Ana caddedeki berber dükkânının kenefinde.
Bud dikkatli davranmak zorunda olduğunu söyle-
di. Düşün bir, altı üstü bir teneke parçası...

— Cully'den ne haber? –dedi Myra, Dolan'a
dönerek.

O sıra, çalışmaya başlayan makinelerin sağır gü-
rültüsü yankılandı odada.

— *Kosmopolit* mi basılıyor? –dedi Myra.

— Evet.

— İyi. Çok iyi. O pezevenge dünyanın kaç bucak
olduğunu göstereceğiz.

— Bayilerden ne haber? –dedi Bishop—. Car-
lisle bir kere bastı, gene basar.

— Sen öyle san! –Dolan arka pencereye gidip,
Bishop'a yanına gelmesi için işaret etti—. Şunlara
bir bak bakalım.

Basımevinin arka tarafında, Lawrence'in kam-
yonlarını park ettiği gölgeliğin altında, yedi sekiz
adam duruyordu.

— Goriller... –dedi Dolan—. Carlisle'nin anladığı
dilden konuşur bunlar da. Nereden buldum bunları
biliyor musun?... Emniyet Müdürlüğü'nün özel kıs-
mından. Emmett topladı bunları, bana yardım etsin-
ler diye.

— Emmett'i ne zaman gördün sen? —dedi Bishop, iyiden iyiye şaşırmişti.

— Bu sabah, saat altıda. Evine gittim. Olanları anlattım, yardıma ihtiyacım olduğunu söyledim... sonuç olarak, herifler burada işte. Bu bebeklere çatacak adamın alnını karışlarım ben...

— Kırk yıl düşünsem, polis müdüründen yardım istemek gelmezdi aklıma... —Keyifle Dolan'ın sırtını sıvazladı Bishop—. Ne zaman aklına geldi bu?

— Dün gece, arabayla dolaşırken. Yaptıklarım sadece bu kadar da değil.

— Ne? —dediler Myra'yla Bishop aynı anda.

— Daha tam sonuçlanmadı, ama eğer istediğim gibi olursa, o zaman bütün dertlerimiz sona erdi demektir.

— Para hikâyesi mi? —dedi Bishop—. Yüzde yüz paradır. Kimden buldun?

— Fried'den...

— Ha, demek oraya gittin dün gece... —dedi Myra—. Ne oldu?

— Bana bağırırmaktan vazgeç... —dedi Dolan sinirlenerek. Sonra dönüp Bishop'a anlatmaya başladı—: Dün akşam dolaşıyordum. Bir sürü şey düşünüyordum, bir yandan da bu Lilian meselesine canım sıkılıyordu. Niye yaptığımı bilmiyorum ama evlerine gittim. Aslında oraya gitmeyi aklımdan bile geçirmemişim... ama bir de baktım ki ordayım.

— Her halde hemen kollarına atılmıştır o salak kız... —dedi Myra.

— Kes sesini! —dedi Dolan omzunun üzerin-

den-. En sonunda, kız benimle sırf zevk olsun diye evlendiğini, beni hiç mi hiç sevmediğini söyledi...

— Böyle söylemesi için babası zorlamıştır.

— Tabii babası zorlamış. Bütün bunlar konuşulurken babası da oradaydı. Kızı içeri, boşanmamız gerektiğini kanıtlamak için çağırdı zaten. Aptal kız bunun çok güzel bir şaka olduğunu sanıyordu.

— Amma da matrak ha! –dedi Bishop-. Neyse sen devam et.

— Hepsi bu kadar. Peki, dedim, boşanınız. Yalnız, boşanmak için elli bin dolar isterim dedim.

— Aman yarabbi! –dedi Bishop-, elli bin dolar. Aldın mı?

— Otuz beş bin dolara fit olduk sonunda. Saat onda Fried’le buluşacağız avukatının yazıhanesinde, kâğıtları imzalamak için.

— Ulan şeytan gibi herifsin be! –dedi Bishop, başını sallayarak-. Bu parayla bir sürü dergi çıkartabiliriz. Ben de biraz avans çekebilirim her halde, biliyorsun oğlanlardan biri hasta.

— Tabii Ed. Yalnız meraklandığım tek şey...

— Boşver Allahını seversen. Dertlerimiz sona erdi, meraklanacak bir şey kalmadı artık.

— Fried parayı vereceğine söz verdi. Ama bu parayı almak biraz tuhafıma gidiyor...

— Şunun dediğine bak hele! –dedi Bishop, Myra’ya-. Buraya bak Mike, bu para senin hakkın. Şunu kafana yerleştir bir kere, artık günümüzde vicdanlarının sesini dinleyenler sadece kazığı yiyenler. Sömürgecilerin böyle bir şeye aldırıldığı bile yok.

Hem biz bu parayı yararlı bir iş için kullanacağız...

— Dergi için demek istiyorsun di mi? Ben de onu düşündüm zaten parayı isterken. Böyle bir şey önermemin tek nedeni dergiydi. Sen ne düşünüyorsun Myra?

Myra masasına dayanmış, ha babam ağzındaki kalemi çiğniyordu. Dolan, kızın yanına gitti.

— Bence, herif senin kafanı kırmadığı için çok şanslısın...

— Yani benim alçakça bir şey yaptığımı düşünüyorsun... —dedi Dolan yavaşça—. Aslında, senin suratının ortalık yerine yumruğu geçirip, benim aklıma takılacak sözler söylemeni engellemem gerek ya...

— Birdenbire niye kızdığını biliyorsun değil mi?... Kesinlikle biliyorsun, öyle değil mi?

— Sana bir tane patlatırsam, görürsün benimle dalga geçmeyi...

— Kendinize gelin... —diye bağırdı Bishop, aralarına girerek—. Hiç böyle şey görmedim yahu, durmadan kedi köpek gibi dalaşıyorsunuz birbirinizle. Bir gün, ben yokken kapışacaksınız... o zaman da Allah bilir neler olacak. Kendinize gelin bel!

Dolan, kendi kendine anlaşılmaz bir şeyler homurdandı. Bishop da aralarından çekilip pencerenin yanına gitti.

— Mike... —dedi Bishop yavaşça

Dolan, Bishop'un sesinin tonundan, tatsız bir iş olduğunu anlamıştı. Hemen yanına seğırtip, omzunun üstünden dışarı baktı.

Bir adam, basımevinden çıkmış, karşıya geçiyor-

du. Ufak tefek bir herifti. Arkadan bakılınca iyice çelimsiz görünüyordu. Karşıya geçip, bir araba beklemek için durduğunu gördüler. Adam başını bina-
dan yana çevirir çevirmez, görünmemek için hemen kenara çekildiler.

— Bizimle konuşmak için yukarı çıkmaması tuhaf değil mi? –dedi Dolan.

— Hiç de tuhaf değil. Herif bize önem vermiyor ki...

— Kim bu? –dedi Myra.

— Jack Carlisle... –dedi Dolan, dudaklarını ısırarak.

Myra hemen pencereye koştu, adamı görmek için.

— Dikkat et, seni görmesin... –dedi Dolan.

— Merak etme... –Myra kenara çekilip herifi incelemeğe başladı—. Hiç de umduğum gibi biri değilmiş... demek şehrin diktatörü bu ha! İyi... –dedi pencereden ayrılarak—, görünüşü aklımı kuralayan bir sürü soruyu cevaplıyor böylece.

Makinelerin sağır gürültüsü yavaşlayıp, durdu.

Dolan’la Bishop bakiştılar.

— Gel... –dedi Dolan.

Dolan, Bishop’la birlikte aşağı koşup, kapıyı vurmada Lawrence’in odasına daldı. Lawrence yağmurluğunu çıkartıyordu, girdikleri sırada.

— Makineleri sen mi durdurdun? –dedi Dolan.

— Evet... eğer benden habersiz baskıya geçerse gene durdururum... –dedi Lawrence masasına otururken—. Hem siz kim oluyorsunuz da burada buyruklar vermeğe kalkıyorsunuz?

— Seni aradım ama bulamadım... Dergiyi de hemen çıkartmak istiyordum... –dedi Dolan–. Ne var bunda?

— Bugün sigorta şirketinin dergisini basmamız gerektiğini biliyorsun. Onlarla anlaşmamız var. Sırf senin keyfin olacak diye anlaşmayı bozamam ya...

— Asıl neden bu değil... –dedi Bishop.

— Bir dakika Ed... –dedi Dolan–. Makineleri durdurmanın, Jack Carlisle'nin ziyaretiyle bir ilişkisi yok, öyle değil mi?

— Carlisle mi?...

— Bırak numarayı, buradan çıkarken gördük herifi...

— Mr. Carlisle biraz önce buradaydı... –Lawrence açıklamak zorunda kalmıştı–. Önerdiğine göre...

— Hiç bir şey önermedi, sadece emretti. Peki ne olacak şimdi? Seni korkutmasına izin verecek misin?

— Bunun korkutmayla falan bir ilişkisi yok. Yalnız uygunsuz bir duruma düşmek istemem. Yazıyı okuduğum zaman da söylemiştim...

— Sen benim soruma cevap ver. Bu dergiyi basacak mısın, yoksa basmayacak mısın?

— Valla Dolan, durum...

— Bunun, satılmış herifin teki olduğunu söylemiştim... –dedi Bishop–. Ödlek puştun teki bu herif...

— Peki... –dedi Dolan–. Başka bir yerde basarım. Basılan dergilerle kalıpları alır bir başka basımevine giderim. Buna bir diyeceğin yok ya?

— Tabî yok... –dedi Lawrence, rahatlayarak.

— Ülkenin bu hale düşmesinin nedeni... –dedi Bishop, masaya yaslanarak–, her tarafın senin gibi ödlekle dolması. Sen puştun te...

— Hadi Ed... – dedi Dolan.

Birlikte makine dairesine gittiler. Kesme makinesinin yanında bir yığın gazete kâğıdı duruyordu. Öbür tarafta da kızlar, basılmış dergileri katlayıp, paketliyorlardı. Cully yanlarına geldi, kederli kederli başını salladı.

— Ne oldu? –dedi.

— Taşınıyoruz... –dedi Dolan–. Biraz sonra, bir kamyon gönderip, basılan dergilerle kalıpları aldıracağım.

— Çok üzgünüm Mike... –dedi Cully–. Jack Carlisle'e karşı çıkmak zor iş.

— Öyle görünüyor... –dedi Dolan–. Sen dergilerle kalıpları hazırlatıver. Sonra da, arka tarafta bekleyenlere haber verirsin. Tanıyorsun onları değil mi?

— Tabî.

— Her şey için teşekkürler Cully.

Tekrar yukarı çıktılar. Myra çekmeceleri boşaltıyor, çıkardıklarını masanın üstüne yığıyordu, onlar içeri girdiğinde.

— Taşınıyoruz... –dedi Bishop.

— Makineler durunca, anlamıştım zaten.

— Ed... –dedi Dolan, ceketini giyerken–, ben gelene kadar buradan bir yere ayrılmayın. Şimdi gidip avukatı görmem gerekiyor, sonra da bir kamyon gönderirim.

— Nereye taşınıyoruz?

— Parayı alamazsam bir yere taşınmıyoruz. Bu iş burada biter... Eğer alırsam... Neyse siz beni burada bekleyin. Ben arkadaki heriflerle bir konuşayım. Onları yukarı göndereyim mi?

— Ne diye yukarı göndereceksin ki?

— Hani bir şey olursa diye...

— Bırak onları, durdukları yerde dursunlar. Myra, ben, bir de *İyi Çocuk Floyd* buradaki işlerin üstesinden geliriz evvel Allah... –dedi arka cebine vurarak.

— Yalnız, Thomas seni gene aradı... –dedi Myra.

— O da can sıkmaya başladı artık.

— Mike!... –diye bağırdı Myra, tam Dolan dışarı çıkarken–, dikkatli ol.

— Olurum...

Avukat Oppenheimer, elleri cebinde, halının üstünde bir aşağı bir yukarı dolaşıp duruyordu. Kafasını kaldırıp, dışarı bakarak:

— Yağmur dindi gibi... –dedi–. Bulutlar kuzeye gidiyor. Bu akşam iyi bir rüzgâr çıkar da, yerler kuruysa, yarın golf oynanabilir. Sen golf oynar mısın Dolan?

— Hayır. Şimdiye kadar hiç oynamadım.

— Golf büyük oyundur.

— Öyle derler...

Oppenheimer durup, Dolan'a baktı.

— Bence, pek akıllıca davranmadın Dolan... Senatör'ü kırmamalıydın. Onu iyi tanırım, çok fena bozuldu...

— Ben de çok fena bozuldum...

— Çeki kabul etmeliydin. Reddetmekle resmen hakaret etmiş oldun adama.

— Bakın Mr. Oppenheimer, ben buraya boşanma kâğıtlarını imzalamağa geldim. Senatör paraları getirir getirmez de imzalayacağım. Çeki kabul etmedim, çünkü arkamdan telefon edip, ödemeyi durdurması olanağını ortadan kaldırmak istedim.

— O da buna alındı ya. Çeki kabul etmemek, ona güvenmediğini söylemekle bir. Senatör şerefli bir insandır...

— Bilirim, bilirim! Senatör hakkındaki her şeyi iyice bilirim. Benim yıllarca gazetecilik ettiğimi unutuyorsunuz galiba.

O sırada kapı açıldı.

— Buyrun Senatör, buyrun... –dedi Oppenheimer.

— Al!... –Senatör, paket edilmiş bir tomar parayı Dolan'a verdi-. Yetmiş tane beş yüz dolar. Şimdi, şu kâğıtları edebinle hemen imzala, yoksa seni tuttuğum gibi atacağım pencereden dışarı...

— Teşekkür ederim... –Dolan ayağa kalkıp, masanın yanına gitti-. Nereyi imzalayacağım Mr. Oppenheimer?

— İşte şurayı, bir de şurayı...

Dolan adını yazıp imzaladı.

— Teşekkür ederim... –dedi tekrar.
Sonra paraları cebine yerleştirip, çıktı.

Sekreter kız başını içeri uzatıp:

— Rahatsız ettiğim için özür dilerim, Mr. Baumgarten... –dedi–, ama, on birde Pasifik Haber Ajansı ile randevunuz var, saat de on buçuk...

— Peki –dedi Mr. Baumgarten–, orada olurum...
Sekreter çekilip, kapıyı kapattı.

— Onarılması gereken bir rotatifleri varmış da...
–dedi Mr. Baumgarten, Dolan’a dönerek–. Siz ne diyordunuz?

— Ben bir dergi çıkartıyorum... –diyerek albaştan yaptı Dolan sabırla.

— Onu biliyorum canım, *Kosmopolit*. Siz baskı hakkında ne söylüyordunuz?

— Makinelerini, Lawrence’e siz sattınız, öyle değil mi?

— Evet.

— Ben de bunu bilmek istiyordum. Artık dergiyi orada basmıyorum. Şehirde onun makinelerinin aynına sahip bir başka basımevi var mı, onu öğrenmek istiyorum.

— Dergiyi başka bir yerde mi bastırmak istiyorsun?

— Evet ama, derginin boyutları değişsin istemiyorum.

— Lawrence’inkine benzeyen birkaç basımevi var şehirde. Örneğin Green’in basımevi...

— Onu saymayın. Amcası *Courier*'in sahibi... er geç... Hayır, o işimize yaramaz.

— Grissom'un bir basımevi var, tam bu sokağın köşesinde. Eskiden birçok şirketin dergilerini o basardı... Birkaç ay önce ona yeni makineler sattım.

— *Kosmopolit*'i basmayı kabul eder mi sizce?

— Neden etmesin? Sizin dergi için en uygunudur. Gerçi onunla çalışmak sizi halkın gözünde güç durumda bırakabilir ama...

— Seçecek halim yok, nereyi bulursam orada basacağım dergiyi. Hem neden güç durumda bırak-sın beni onunla çalışmak?

— Komünist broşürler basardı eskiden. Zaten o yüzden, o kadar çok şirketin dergisini Lawrence basıyor ya bugün.

— Onunla çalışmak, sizi halkın gözünde güç durumda bırakmamış ama. Ben sizin Amerikan Lejyonu'nda aktif bir üye olduğunuzu sanıyordum...

— İş iştir... —dedi Baumgarten—. Ben sadece geceleri Lejyon'a aidim.

— Grissom demiştiniz değil mi?

— Bizim sokağın köşesinde. Sizi oraya kadar ben götürürdüm ama hiç vaktim yok.

— Ben bulurum. Çok mersi Henry.

— Bir şey değil Mike. Bana bir haber veriver sonra.

Grissom, elli yaşlarında, kır saçlı, mavi gözlü,

sakin görünümlü bir adamdı. Dolan'ın önerisini sevinçle kabul etti. Dolan, *Kosmopolit*'in başına gelenleri anlatırken, gülümseyerek başını sallıyordu. Hele, birkaç saat önce Lawrence'in kendilerini nasıl sepetlediğini anlatınca kahkahalarla gülmeğe başladı.

— Bakın Mr. Dolan... —dedi—, burada böyle bir şey olmayacağına emin olabilirsiniz. Jack Carlisle bana vız gelir.

— Burada ofis olarak kullanabileceğimiz bir yer var mı acaba?

— Şurası var... İşinizi görür mü? —Makinelerin arka tarafındaki, birkaç basamakla çıkılan küçük bir bölmeyi gösteriyordu—. Düzeltmenlerim orada çalışırdı... düzeltmenlerimin olduğu zamanlarda yani. Kadronuz ne kadar? Daha doğrusu kadronuz var mı?

— Üç kişiyiz. İki yardımcım, bir de ben.

— Öyleyse o bölmeye rahatlıkla sığabilirsiniz.

— Zaten o kadar önemli bir sorun değil bu. Önemli olan, derginin basımını ne zaman bitirebileceğiniz...

— Ne zaman isterseniz. Kalıplar burda olsaydı hemen baskıya geçerdik. Her halde, sayfaları katlayıp, paketlemeleri için birkaç kız bulmam gerekecek.

— Mecbur kalırsak, o işi biz kendimiz de yapabiliriz. Buyrun... —Dolan iç cebinden bir miktar para çıkardı—, burada beş yüz dolar var. Paranın her zaman düzenli ödeneceğini kanıtlamak için...

— Yok canım, hiç gereği yok...

— Alın...

— Peki, öyleyse...

Grissom parayı aldı, böyle bir şey beklemediğinden şaşırılmıştı.

— Ben şimdi gerekli malzemeyi bir kamyonla yükler getiririm. Bir saate kadar burada oluruz. Mümkünse öğleden önce baskıya geçmek istiyorum.

— Ben, şimdi işçileri toplar, makineleri baskı için hazırlatırım.

Dolan, yarım saat sonra, koca bir kamyonla, Lawrence'in basımevine vardığında, bütün basılmış dergiler, kâğıt balyaları, kalıplar, dışarı çıkarılıp, arka tarafa düzgün bir biçimde istif edilmişti. Emniyet müdürünün bulduğu goriller de bunların başında nöbet bekliyordu.

— Hadi arkadaşlar, şunları kamyonla yükleyiverelim... ondan sonra da iyi bir yemek yeriz... İyi bir basımevi buldum, her halde bu akşam üstü bütün dergiler basılıp dağılmış olur.

Binanın ön tarafına dolanıp, yukarı çıktı.

— Eee?... —dediler Myra'yla Bishop bir ağızdan. Dolan paraları cebinden çıkarıp, masanın üstüne attı.

— Otuz dört bin beş yüz dolar...

— Yaşasın!... —diye bağırdı Bishop, bir yandan

da keyifle paraları karıştırıyordu-. Bu kadar çok parayı bir arada ilk defa görüyorum.

— Dergi ne olacak?... Nereye taşınacağız?...

—dedi Myra-. Kocaman bir kamyonla geldiğini gördüm.

— Terminalin orda, Altıncı Avenue’de bir yer buldum. Grissom diye bir adam...

— Grissom mu? —dedi Bishop birden.

— Tanıyor musun?

— Kim olduğunu biliyorum. Radikaldir. Polisler birkaç kez basmışlardı dükkânını...

— Bana zararsız bir insan gibi göründü. Çok tatlı, çok kibar bir adam. Hem radikal olup olmaması beni hiç mi hiç ilgilendirmez. Dergiyi basacak makineleri var mı, yok mu... ben ona bakarım.

— ...Peki —dedi Bishop-. Yalnız, bundan böyle olabilecekleri kestirmek için falcı olmaya gerek yok...

— İlk iş olarak, Myra’yla ben bankaya gideceğiz. Sen kamyonla basımevine gidersin. Biz de işimizi bitirince oraya geliriz.

— Bütün bu parayı benim adıma yatıracağını söylemek istemiyorsun her halde? —dedi Myra.

— Bu parayı kendi adıma yatıramam... hakkımda bu kadar haciz kararı varken... —dedi Dolan-. Onların arayıp da bulamadıkları şey bu... benim bankada param olması. Paraya hemen el koyarlar.

— Grissom’un orada görüşürüz... —dedi Bishop.

— Tamam. Hadi gel Myra...

— Thomas’ı arasan iyi edersin... —dedi Myra şapkasını giyerken-. İki defa seni aradı...

— Bu herif de bana âşık mı oldu nedir!... –dedi Dolan gülerek—. Hadi gidelim de, birisine çarptırmadan, şu parayı bankaya yatıralım.

Kosmopolit'in beşinci sayısı yeniden bayilere dağıtıldığında saat beşti. İşyerlerinin dağıldığı, yolların, tıklım tıklım insanla dolduğu saate yetiştirmişlerdi. Her yerde kocaman kocaman afişler göze çarpıyordu:

TOPLATTIRILMAĞA ÇALIŞILAN DERGİ
KOSMOPOLİT
BURADA SATILIR

Bu sayıda:

DR. HARRY CARLİSLE'NİN İÇYÜZÜ

Kosmopolit

(Gerçek, Bütün Gerçek ve Sadece Gerçek)

Trafiğin en yoğun olduğu yerlerde bulunan yedi gazete bayiiinin her birinde, dergi yığınlarının yanında bir goril duruyordu. Her adam, Dolan'ın kendilerine dağıttığı bir kauçuk cop ve bir demir muştayla silâhlanmıştı. Çıkacak bir belâ için hazır bekliyorlardı. Bu işin kurdu olmuşlardı artık, herhangi bir saldırı olursa ne yapacaklarını çok iyi biliyorlardı.

Dolan, Bishop ve Myra yedi bayii de teker teker dolaşıp duruma bakmışlar, her adama on dolar vererek, saat dokuza kadar beklemeğe devam ederlerse bir on dolar daha vereceklerini söylemişlerdi.

— Çok iyi... Millet kapışıyor dergiyi... –dedi Dolan, son bayiyi de kontrol ettikten sonra-. Sevgili Carlisle'mizin de hiç sesi soluğu çıkmıyor.

— Dur bakalım, hemen karar verme... –dedi Bishop-. Harekete geçmek için daha tonla zamanı var.

— Bu fedailer ne yapacaklarını iyi bilirler. Herifler seviyorlar yaptıkları işi.

— Mike... –dedi Myra-, şu eskiden Carlisle'nin yanında çalışan kız için McGonagill'i bir arasan. O kıza ihtiyacımız olacak her halde. Büyük Jüri de, Tıp Birliği de bu konuda bir soruşturma açacaklardır yüzde yüz...

— Bu akşam telefon edeceğim. Yazdıklarımı kanıtlayacağım, sen meraklanma.

O sırada kırmızı ışık yandığı için durdular.

— Bak –dedi Bishop yavaşça-, solundaki arabada...

Dolan baktı. Sol taraflarında, kocaman pahalı bir araba duruyordu. Bir kadın oturuyordu, arabayı kullanan adamın yanında. Kadın yüksek sesle *Kosmopolit*'i okuyordu. Adam da kadına doğru eğilmiş, bir elini de kulağının arkasına koymuş, kadının okuduklarını dinliyordu.

— Gördün mü? –dedi Bishop.

— Geceye kalmadan bütün şehir duyacak bu haberi.

— Şimdiden duyular bile

Yeşil ışık yandı ve Dolan hareket etti. Güneye, denize doğru gidiyordu.

— Nerede yemek yiyeceğiz? –dedi Myra.

— Aman Yarabbi!... –dedi Bishop—. Gene acık-
madın inşallah!

— Kocaman bir sığırı tek başıma yiyebilirim...

— Sahile gidelim mi? –dedi Dolan—. İstakoz sa-
latası sever misiniz?

— İyi bir istakoz salatasına bayılırım ama bugüne
değin hiç sahilde yememiştim. Denize çok yakın...

— İstakoz da denizden çıkar akıllım... –dedi Dolan.

— Onu ben de biliyorum. Benim dediğim...

— Hamburger olmasın da ne olursa olsun... –dedi
Bishop—. Şimdi paralı olduğumuza göre, bundan
böyle hamburgerin adını bile duymak istemiyorum.

— Myra... –dedi Dolan—, hatırlat da bu akşam
Mrs. Marsden’le, David’e birer çek yazayım.

— Acelen ne yahu? –dedi Bishop—. Paraya ih-
tiyacımız olabilir. Parayı hemen ödemek zorunda
değilsin ki...

— Param varken ödeyeyim, daha iyi. Daha bir-
takım borçlarımı da ödeyeceğim. Hele aklıma bir şey
geliyor ki... –dedi Dolan, kahkahalarla gülerek.

Köküne kadar bastı gaza, bir an önce sahile varıp,
yemek yiyerek, eve dönmek için sabırsızlanıyordu.

Telefon çaldı, birkaç dakika sonra da Ulysses
odaya girdi.

— Mr. McGonagill aradı. Niçin aradığını biliyor-muşsunuz, öyle dedi.

Dolan yataktan kalkıp, telefona yürüdü.

— Telefonu kapattım... -dedi Ulysses, yolunu keserek.

— Niye bana haber vermedin? -Dolan sinirlen-mişti-. Onunla konuşmak istediğimi biliyordun.

— Hayır efendim, bilmiyordum. Hiç kimseyle konuşmak istemediğinizi söylemişsiniz. Öyle söyle-memiş miydi miss Myra?

— Öyle söylemişti Ulysses... Onun suçu yok Mike... -dedi Myra-. Sekizden beri telefonlara cevap vermekten başka bir şey yaptığı yok zaten.

— Özür dilerim Ulysses... -dedi Dolan-. Ben onu evinden ararım.

Oturma odasına geçip, McGonagill'in evini ara-dı.

— Bud?... Ben Mike Dolan. Beni aramışsın... Çok iyi. Nedir?... Dur bir dakika da, bir kalemle kâğıt alıp yazayım... Tamam. Jean Christie. Nerede otu-ruyor?... Dolly Madison Yurdunda. İyi... Ciddî mi? Çok iyi Bud... Çok sağolasın... Carlisle hakkında bir şey duydun mu?... Duymadın ha! Dergiyi bu akşam üstü çıkardık... Gördün mü? Yazı için ne di-yorsun... İyice karışacak işler... Teşekkür ederim Bud... Çok teşekkür ederim...

Yatak odasına geri döndü.

— McGonagill kızı ayarlamış. Adı Jean Christie, Dolly Madison Yurdunda kalıyormuş. Dahası var, kızla konuşmuş, kız, eğer kendisini tanıklık için ça-

ğırırlarsa, bu işi büyük bir zevkle yapacağını söylüyormuş.

— İşte bu harika... –dedi Bishop.

— Kıza bir elli dolarlık verirsek iyi olacağını da söyledi. Hani bize ayırdığı zaman için. Bu iş tamam...

Myra yatağa uzanmıştı, suratı sapsarı kesilmişti. Bir kitapla yelpazelenmeğe çalışıyordu.

— Neyin var? –dedi Dolan, hafiften telâşlanarak.

— Istakoz... sanki midemi tırmalıyor. Biliyordum zaten böyle olacağını. Allah kahretsin biliyordum.

— Bir şey istiyor musun?

— Hayır. Şimdi düzelirim... –dedi Myra inleyerek.

— Ed –dedi Dolan–, ben gidip şu kızla bir konuşsam iyi olacak.

— İstersen git ama, hemen gitmen gerekli de değil. McGonagill kızla konuştuğuna göre meraklanman için bir neden kalmıyor.

— Kendim konuşursam daha iyi, içim rahat eder hiç olmazsa... Bir şey istemediğine emin misin Myra? Gidip ilâç falan alayım mı?

— İyiyim... –dedi Myra–. Yalnız çok geç kalma. Ed, sen de birlikte gitsen daha iyi olmaz mı?

— Sen burada kal Ed... –dedi Dolan–. Ben çok geç kalmam...

— Özür dilerim, sizi yukarıya, odama alamıyo-

rum... –dedi Jean Christie–, ama biliyorsunuz burası kadınlar yurdu, yönetmenler de biraz geri kafalı.

— Oturma salonunda da konuşabiliriz... –dedi Dolan–. Aşağı geldiğiniz için teşekkür ederim.

— Sizi bekliyordum zaten... Mr. McGonagill beni arayabileceğinizi söylemişti.

— Anladığıma göre, ne istediğimi size söylemiş.

— Söyledi. Dergide çıkan Harry Carlisle hikâyesi hakkında daha fazla şeyler öğrenmek istiyormuşsunuz.

— Dergiyi okudunuz mu?

— Sadece o bölümünü okudum. Her şeyi açık açık yazmışsınız.

— Böyle bir hikâye ancak o şekilde yazılabilir-di... bütün açıklığıyla. Griffith ya da McAlister adlı kızları hatırlıyor musunuz?

— İkisini de hatırlıyorum. İki ameliyatta da ben yardımcılık ettim. McAlister adlı kız kollarımda öldü.

— Öyle mi?... –diye bağırdı Dolan, şaşkınlıkla–. Carlisle hakkındaki belgeleri bu denli çabuk elde edeceğimi rüyamda görsem inanmazdım... Miss Christie, korkarım, bu hikâye hakkında bir soruşturma açılacak, benim ricam, yani...

— Bildiklerimi Büyük Jüri'ye anlatmamı istiyorsunuz, öyle değil mi?

— Yapar mısınız bunu?... böyle bir şey rica etmek istemezdim ama elimizde belgeler olmazsa hiç bir şey yapamayız.

— Anlatırım. Anlatacağıma tamamıyla emin o-

labilirsiniz... -dedi kız nefretle-. Hem anlatacaklarım bu kadarla kalmayacak... Bana da kürtaj yaptı. Önce hamile bıraktı, sonra da ameliyat etti... bir ay sonra da sepetledi.

— Ona kızmanızı anlıyorum... -dedi Dolan-. Kızmakta yerden göğse kadar haklısınız. Carlisle'nin, sizin gibi her şeyi bilen birini kızdırmayacak kadar akıllı olduğunu sanırdım.

— Öyle sanırdınız değil mi?... Belki de bu benim hatam, her halde yanlış davrandım ona karşı. Yalvardım, tehdit ettim. Bu davranışlarsa, bir erkeğin karşısındaki kadını hakir görmesine neden olur her zaman. Aslında abisine güveniyor. Başım derde girerse abim beni nasıl olsa kurtarır diyor. Blöf yaptığımı sandı. İnanın Mr. Dolan, böyle bir olanak elde etmek için hep dua ettim...

— İşte o olanak ayağınıza geldi. Bence şimdi hemen bir notere gidip, bütün bunları tek tek anlatan bir tutanak tutturup, onaylatalım. Bize yardım edebilecek bir noter tanıyorum. Sizce bir sakıncası var mı bunun?

— Siz ne isterseniz yaparım. Yalnız saat on birden önce burada olmalıyım.

— Olursunuz... Bunun bir zararı olmaz size. Elimde böyle bir belge olursa içim rahat edecek.

— Tamam öyleyse. Ben gidip hazırlanayım.

— Buyrun... -dedi Dolan, kız ayağa kalktığı anda, içinde elli dolar olan bir zarf uzatarak.

— Nedir bu? -dedi kız kızarak.

Ne olduğunu biliyordu aslında.

— Bir not. Yukarda açarsınız. Ben sizi burada bekliyorum.

Kız Dolan'a gülümseyip, asansöre yürüdü.

Ellerinde kalın coplar olan üç herif tavana yapışmış aşağıya bakıyorlardı. Başlarına beyaz keten kukuletalar geçirmişlerdi. Kırmızı lastik eldivenler vardı ellerinde. Ve gözlerini ayırmadan Dolan'a bakıyorlar, kendi aralarında fısıldaşıyorlardı. Bir anda coplarla kafasına vurmağa başladılar. Hiç de kızgın görünmüyorlardı, aksine, neşeli bir oyun oynayan çocuklar gibi kahkahalar atıyorlardı. Dolan, darbelerden sakınıp, ayağa kalkmağa çabaladı ama, ancak ağır çekilmiş filmlerde olduğu gibi, yavaş yavaş kımıldayabiliyordu. Coplar kafasına kafasına inmeğe başladı. Allahım, diye düşündü Dolan, neden kımıldayamıyorum? Sonunda yataktan düşüp debelenmeğe başladı, tam arkasında durup kafasına vuran heriflere karşı koymaya çabalıyordu. Ayağa kalkmayı başardı sonunda, ama bacakları da, öyle ağır çekilmiş filmlerde olduğu gibi çıldırtıcı bir yavaşlıkla hareket ediyordu. Öne doğru eğilip, iki kat oldu, ellerini yere dayadı. Emekliyordu, hızlanmak için uğraştı. O üç herif hâlâ kafasına vurmağa devam ediyorlardı... ve bağırarak doğrulup, gözlerini açtı.

— Sakin ol, sakin ol! Bırak debelenmeyi...
—dedi Bishop.

Dolan, bir an, delirdiğini sandı. Pencerede güneş

parlıyordu. Bir dakika önce her taraf karanlıktı, şimdiyse aydınlık.

—Yat... —dedi Bishop.

Yavaşça, incitmeden yatağa doğru itti Dolan'ı.

dövüş

dövüş

dövüş

Dolan ne olduğunu anlamağa çalışıyordu. Başını yastığa kor komaz acıyla inledi. Sanki bir kova kaynar su tepesinden aşağı boşanmıştı. Şimdi güneş tam yatağın üstüne vuruyordu. Işığa alıştığından, kendi odasında olduğunu fark etti. Başucunda Bishop'la Myra durmuş, suratlarında bitkin bir ifadeyle kendisine bakıyorlardı. Aman Allahım, ben yaralandım galiba diye aklından geçirdi belli belirsiz. Sonra birden BANG! kafasının içi aydınlandı, her şeyi hatırladı: Jean Christie'den imzalı belgeyi aldıktan sonra, kızı yurduna bırakıp geri dönmüştü. Garajda, tam arabadan iniyordu ki üç herif...

—Çok mu fena yaralandım? —dedi Dolan.

—Çok daha fena yaralanabilirdin... —dedi Bishop, yatağın kenarına oturarak. Gülümsüyordu—. Şanslıymışsın Mike... Sende de amma sağlam kafa varmış hal...

—Çok ağrıyor... —Eliyle kafasındaki sargıları yokladı—. Anlayamadım bile. Herifler ben daha dönmeyen vurdular.

—Niye bağırmadın, anlayamıyorum... —dedi Myra—. Ne olup bittiğini anlayamadık bile. Kavga

gürültülerini duyunca hemen koştuk ama, biz geldiğimizde herifler kaçıyorlardı...

— Altı el ateş ettim arkalarından... —dedi Bishop—. O kadar heyecanlanmışım ki hepsi karavana gitti.

— Carlisle, ha? —dedi Dolan, dudaklarını ısırarak .

— Başka kim olabilir ki... Nasıl oldu? Biraz konuşabilecek halde misin?

— İyiyim. Kafama ne oldu?

— Bir şeyi yok kafanın. Bir iki yerden yarılmış sadece. Birkaç dikiş attılar. Christie'yle işler nasıl gitti?

— Harika. Harry Carlisle ona da kürtaj yapmış. Sadece o kızın şahitliği, herifi ömür boyu hapiste yatırmaya yeter. İmzalı bir belge aldım elinden...

— Ciddi mi? Nerede peki?

— Arabanın arka koltuğunun altında. Kap da gel kâğıdı...

— Hemen gidiyorum.

Koşarak çıktı Bishop.

— Nasıl oldu da cebine koymadın kâğıdı? —dedi Myra.

— Ne bileyim, içimden öyle geldi işte...

— İyi olmuş. Orospu çocukları, üstünde ne var ne yok hepsini almışlar. Belli ki bu işin ustasıymış herifler. Ne olduğunu anlar anlamaz koştuk, sen yerde yatıyordun, bütün ceplerin de boşaltılmıştı. Acaba Carlisle o kızla buluştuğunu biliyor muydu?...

— Sanmam. Belli bir şey bulmak için aramamış-

lardır her halde ceplerimi. Sadece emin olmak için... Çok mu fena yarılmış kafam? Versene şurdan aynayı...

— Birkaç dikiş canım, hepsi o kadar.

— Düşünebildiğime, her şeyi hatırladığıma bakılırsa, çok fena yaralanmış olamam. Allah kahretsin, çok fena ağrıyor.

— Ağırması normal, o kadar darbeden sonra... Sakin ol Mike...

— İyiyim. Niye konuşmayacak mıyım? İyiyim diyorum.

— Bırak numarayı, yat yerine.

— Numara yapmıyorum. Allah kahretsin, sen ne diye hep benim numara yaptığımı sanırsın bilmem ki? Allahın cezası... -yatakta oturup, ayaklarını yere bastı, sonra ayağa kalktı-. Gördün mü ukalâ? Sallanmıyorum bile.

— Devam et. Devam et de, düşüp o kopasica kafanı kır. Bak bakalım aldırıyor muyum...

Dolan homurdanarak, masanın üstünde duran aynaya yürüdü. Yüzünde uzun bir yara izi vardı, kafasında da kocaman bir sargı. Bir bu yandan, bir de öbür yandan bakıp, gülümseyerek geri döndü.

— Bu koça sarıkla bile, bu şehrin en yakışıklı herifiyim. Ne dersin buna?

— Kafadaki o koca hengâmeyle, pek de yakışıklı bir halin yok derim... Mike, gelip yatağa yatar mısın lütfen?

Dolan, başını eğip kendine şöyle bir baktı. Pijama ceketinin üstünde olduğunu ama altının çıplak olduğunu gördü.

— Kim soydu beni?

— Ed’le ben.

— Her zamanki gibi gene ters yapmışsın işleri. Ben pijamamın altını giyip yatarım, ceketini giymem. Bunu ilerde hatırla. Şu bornozu at bana.

Myra bornozu attı, o da alıp üstüne geçirdi.

— Sen hiç bir işi doğru dürüst yapamaz mısın? —dedi Myra’ya.

— Allahını seversen, yat şu yatağa... —dedi Bishop, nefes nefese odaya girerken.

— Buldun mu? —dedi Dolan.

— Buldum da, yukarı gelirken okudum bile. Erotik koleksiyonuna yeni bir parça eklemişsin.

— Her kelimesi doğrudur...

— Bu erotik olmasına engel değil. Dinle şunu Myra...

— Okumana gerek yok, nasıl bir şey olduğunu kestiriyorum... —dedi Myra—. Bu belgeyi emin bir yere koymamız gerektiğini düşünmüyor musun? —dedi Dolan’a—. En iyisi bunu senin bankadaki kasana koyalım.

— İyi olur. Kafamda bu kocaman sargıyla de, şehre gitmek hiç hoşuma gitmiyor ya, neyse. Şimdi bir sürü salakça soruyu cevaplamam gerekecek.

— Sen şehre gitmiyorsun. Burada kalacaksın... —dedi Bishop.

— Yok canım! Sen öyle san... Şuradan elbiselerimi ver bana.

Bishop Myra’ya baktı.

— Tartışmanın bir yararı yok. Bu fırsatı hayatta kaçırmaz. Süpermen olmaya bayılır biliyorsun...

— Noldu sana böyle? –dedi Grissom, üçü birlikte basımevine girdiklerinde.

— Üç herif saldırdı...

— Tabancasıyla, şerif yıldızını bile almışlar...
–dedi Myra.

— Carlisle mi? –dedi Grissom, Myra'ya aldır-
madan.

— Tabii... –dedi Bishop–, başka kim olabilir ki...

— Nerede oldu bu iş? –dedi Grissom.

— Benim garajda. Tam arabadan inerken, arkadan saldırdılar.

— Evde yatıp, dinlenmen daha doğru olmaz mıydı?

— O orospu çocuklarına bu zevki tattırmak istemedim.

— Bizim kahramanı pek iyi tanımadığınız belli oluyor... –dedi Myra.

Dolan bir tekme salladı, ama kız kıl payıyla sıyrıldı tekmeden.

— Burada yeni bir şeyler var mı?

— Pek yok, yalnız altı yedi yerden yeniden dergi istediler.

— Nereden istediler?

— Weston Park'ın oradaki gazeteciler.

— Tam da doktorun oturduğu yerden... –dedi Dolan—. Hemen gönderelim.

— Ben çoktan gönderdim bile. Bizim çırak götürdü.

— Bunu yapmamalıydın... –dedi Dolan—. Bizi bekleseydin keşke. Oğlanın başına bir şey gelmesini istemem.

— Merak etme bir şey olmaz... –dedi Grissom.

— Neyse... –dedi Dolan.

Arka tarafa geçip yazıhaneye girdiler.

— Şu kızın ifadesini bankadaki kasaya koyduğumuz iyi oldu... –dedi Myra—. Hiç olmazsa emniyette olduğunu biliyoruz şimdi.

— Gelecek haftaya ne yapacağız?

— Yapacağımız ilk iş, Küçük Tiyatro hakkında bir yazı yazmak olacak. Tiyatronun amatör bir yanı kalmadı. Profesyonel oyuncular kullanıyorlar, gençlere hiç şans tanımıyorlar.

— Onun hakkında yazılacak daha başka şeyler de var... –dedi Myra oturduğu yerden—. Homoseksüellerle, sevicilerin buluşma yeri haline geldi. Bir sürü yuvanın yıkılmasına neden oluyor. İnsanların hayatlarını alt üst ediyor...

— Orda dur bakalım... bu konuda seninle aynı fikirde değilim... –dedi Dolan—. Birçok insana da yardım etmiştir. Major geldiğinden beri tiyatronun kalitesi çok yükseldi.

— Bakıyorum sevgili Küçük Tiyatro'n söz konusu olunca hemen vücudunu siper ediyorsun önüne...

— Orada neler olup bittiğini bana anlatmağa kalkma lütfen. Tiyatronun kurucularından biri, de bendim. Kurulduğundan bu yana, yani yedi sekiz yıl orada çalıştım.

— Ben de onu söylüyorum ya! Küçük Tiyatroyla aradaki bağlar fazlaca kuvvetli. Onun için onu korumaya çalışıyorsun... Küçük Tiyatro hakkındaki yazıyı ben yazacağım...

— Yaz bakalım öyleyse, çok biliyorsun çünkü!...

— Yahu buna kimse aldırılmaz bile... -dedi Bishop-. Gelecek haftaki asıl bombamız kim olacak? Carson mu?

— Carson ufak bir mesele...

— Öyle mi dersin! Sadece belediyeye alınacak kamyonların ihalelerinden, elli bin dolar vuruyor yılda.

— Bu hikâyeye de kimse aldırılmaz. Şehirdeki büyük memurların yolsuzluklarını yazmamızı bekliyor millet. Eğer bunlardan söz etmezsek hayal kırıklığına uğrarlar. Hayır... Carson şimdilik işimize yaramaz.

— Peki, Nestor?

— Bilmiyorum. O, Carson'dan daha büyük bir üçkâğıtçı. Şehirdeki bütün kanunsuz işlerden pay alıyor. Haline tavrına bakan da dünyanın en namuslu adamı sanır. Tam anasının gözü bir herif... Benim asıl düşündüğüm, en alttan başlayıp, yavaş yavaş, Mussohitler Carlisle'e mi gelemim, yoksa doğrudan doğruya Carlisle'den mi başlayalım...

— Esas bomba Carlisle tabii. Eğer onun maskesini düşürebilsek, Pulitzer'in *En Değerli Halk Hizmeti* ödülü çantada keklik sayılır.

— Yalnız, onlar dergiye ödöl vermezler... Acaba hemen Carlisle'den mi başlasak? Tek sakıncası, haftalık dergi oluşumuz, haftaya dergiyi çıkarmak zorundayız. Aylık dergi olsaydık işler kolaydı o zaman. Belgeleri toplamak için yeterli zamanımız olurdu. Ama bir haftada Carlisle hakkında yeterli bilgi toplayabileceğimizi hiç sanmıyorum.

— Ben de sanmıyorum... -dedi Bishop-. Bence en iyisi Nestor'u ele alalım gelecek hafta. O herif hakkında her şeyi biliyorum. Onun yolsuzluklarını yazmak için araştırma yapmama bile gerek yok, oturduğum yerde yazabilirim hepsini.

— Tam bayıldığın cinsten bir hikâye bu, öyle değil mi? -dedi Myra.

— Buraya bak -dedi Bishop- senin derdin bu herifle, benle değil. Benim yakamı rahat bırak.

— Gene en iyisi Nestor galiba... -Dolan kapıdan başını uzatarak-: Bir dakika bakar mısınız Mr. Grissom? -dedi.

Grissom merdivenlerin altına gelip, Dolan'a baktı.

— Bizim dergi için reklam toplayacak birini tanıyor musunuz?

— Hiç kimseyi tanımıyorum... -dedi Grissom-. Neden *Crouier*'de çalışan Jerges'i aramıyorsun? Belki o böyle birini tanıyordur.

— İyi hatırlattınız, ona sormalı en iyisi... -merdivenleri inip telefona yürüdü-. Acaba bu telefonda bir paralel çektirebilir miyiz bizim odaya? Telefonu çok kullanıyoruz biliyorsunuz...

— Olur, ben o işi hallederim. *Courier*'in numarası şurada yazılı.

Dolan *Courier*'i arayıp, Jerges'i buldu. Ne istediğini anlattı. Jerges, her halde birini bulabileceğini, ancak bulacağı kimsenin bir miktar maaşla, her bulunduğu reklamdan bir yüzde isteyeceğini söyledi... Dolan, tamam dedi, sen adamı gönder. Grissom'un adresini verdi.

— Kendi adamlarından birini de gönder. Size yarım sayfalık bir ilân vermek istiyorum. Kişisel bir ilân...

Jerges, öğleden sonra birilerini gönderebileceğini söyledi. Teşekkür edip, telefonu kapattı Dolan. Geri dönüp, merdivenlerin altından:

— Hey Ed! —diye bağırdı—. Benimle şöyle bir gazete bayiiilerini dolaşmak ister misin?

— Tabii...

— Siz de bayiiileri dolaşmaktan bıkmadınız... —dedi Myra.

— Biz bir saate kadar döneriz... —dedi Bishop.

— Biz yokken, reklam ajanı gelirse beklemesini söyle... —dedi Dolan.

— Çok dolaşma... —dedi Myra—. Belki yaran sandığından daha ağırdır...

Dolan cevap vermedi. Bishop'la birlikte kapıya doğruldular.

— Önce şu karşıdan bir telefon edeyim... —dedi Dolan.

— Buradan etsene...

— Myra'nın duymasını istemiyorum. Bana yeni

bir tabancayla, şerif rozeti vermesi için McGonagill'i arayacağım. Gelecek sefer o kadar dikkatsiz davranmam...

**DR. HARRY CARLISLE ÖLÜ BULUNDU
SOSYETE DOKTORUNUN ÖLÜSÜ BANYODA BULUNDU
TABANCASI ELİNİN YANINDAYDI**

gazetelerin manşetleri böyleydi.

— «Tabancası elinin yanındaydı» –dedi Dolan—. Ah bu rezil gazeteler! İntihar ettiğini bile yazacak kadar cesaretleri yok...

— «Dr. Harry Carlisle, sosyetenin tanınmış kişilerinden, otuz beş yaşındaki operatör, Weston Park' taki evinin banyosunda, bu sabah saat on birde ölü bulundu...» –Bishop gazeteyi okumaya devam etti—: «Tek bir mermi sağ şakağını parçalamıştı. Tabancası, yana doğru uzanmış sağ elinin hemen yanında duruyordu. Dr. Carlisle, dün, Colton'da çıkan yeni bir derginin kızgın hücumlarına maruz kalmıştı. Yakın arkadaşlarının hepsi de, bu yazıları okuyup okumadığını, bilmediklerini söylediler. Politik çevrelerce iyi tanınan kardeşi Jack Carlisle çok üzüntülü olduğu için gazetecilerle konuşmamıştır...»

— Hepsi bu kadar mı? –dedi Dolan.

— Hayır birkaç paragraf daha var. Buna benzer şeyler.

— Çok kötü yazılmış bir yazı...

Bir zaman konuşmadılar. Bishop elindeki gazetenin başlıklarına göz atıyordu. Dolan'sa dikkatle

arabayı sürüyor, sağından solundan geçen arabaları kolluyordu.

— Basımevine dönsek iyi olacak... —dedi Dolan.

— Öyle...

Arabayı köşedeki otoparka bırakıp, basımevine döndüler. Myra'yla Grissom, Grissom'un ön taraftaki odasında oturmuşlar, gazeteyi okuyorlardı. Başlarını kaldırıp baktıklarında, Bishop'un elinde de aynı gazetenin olduğunu gördüler.

— Kötü!... —dedi Grissom.

— Böyle bir şey yapacağı hiç aklıma gelmemişti... —dedi Dolan.

— Ne yapmasını bekliyordun yani!... —dedi Myra.

— Sakın, böyle bir şey yapacağını daha önceden kestirdiğini söylemeye kalkma... —dedi Dolan kabaca.

— Böyle bir şey yapacağını kestiremedim... hayır —dedi Myra—. Ama, biraz düşünseydik bunun böyle olacağını kestirebilirdik. Onun için başka hiç bir çıkış yolu yoktu. Büyük Jüri karşısında hesap vermekten kurtulmanın tek yolu buydu onun için...

— Tut ki onun böyle bir şey yapacağını biliyorduk... Ne yapacaktık yani? Bu yazıyı yazmaktan vaz mı geçecektik?

— Her halde vazgeçmeyecektik...

— Allah kahretsin!... hiç de üzülmedim. İki yüzlülük edecek değilim ya. Kendimi bildim bileli düşmanımdı o benim. Ben onun hallerinden nefret ederdim, o da benim hallerimden... Bundan öte, bir toplum düşmanıydı o... Şehrin ondan kurtulması

iyi oldu... Böyle şeylere aldırmam bile. Tek merak ettiğim, bu olayın bizim derginin satışlarını etkileyip etkilemeyeceği...

— Bu beyi tanımazdım —dedi Grissom—, ama bana sorarsanız, bu intihar, dergi için bulabileceğiniz en büyük reklamdır. Halk bunun korkunç bir şey olduğunu düşünür ya da düşünmez, o ayrı. Ama ya onun kardeşinin avenesinin dün gece size yaptıkları?... O da korkunç bir şey. Sizi öldürebilirlerdi.

— Tanrı biliyor ya, onların istediği de buydu... —dedi Dolan—. Öldüremediler, çünkü İrlandalıları iyi tanımıyorlardı. Eğer bir İrlandalıyı öldürmek istiyorsan sakın bunu kafasına vurarak yapmaya kalkma. Yeryüzünde bir İrlandalının kafasından daha sert hiç bir şey yoktur çünkü!...

— Bence —dedi Bishop—, Jack Carlisle'nin ziyaretine hazır olmalıyız.

— Onun buraya geleceğini düşünmüyorsun ya... —dedi Dolan.

Bunu söyleyiş tarzı, böyle bir şeyin olmayacağından emin olduğunu gösteriyordu.

— Gelmemesi için bir neden görmüyorum...

— Bunu yapacağını sanmam... yani şimdilik... Hatta bu sıralarda ondan söz edildiğini bile duymayacağız gibime geliyor...

— Ben de senin gibi düşünebilsem, içim rahat ederdi.

İki adam girdi içeri o sırada, iki genç adam.

— Mr. Dolan'ı arıyorduk... —dedi bir tanesi.

— Dolan benim. Nedir?

— Benim adım Cook –dedi adam–, *Courier*’den geliyorum. Bu da Mr. Gage. Jerges sizin bir ilân vermek istediğinizi söyledi de...

— Evet.

— Gage, sizinle reklam ajanlığı için konuşmaya geldi. Galiba Jerges’e böyle birini aradığınızdan da söz etmişsiniz. Gage, Jerges hesabına çalışırdı eskiden.

— Yukarı buyrun beyler... –dedi Dolan, önlerine düşüp yol göstererek.

— Oldukça kötü yaralanmışsınız... –dedi Cook merdivenleri çıkarken–. Trafik kazası mı?

— Öyle sayılır. Görüldüğü kadar kötü değil. Oturun...

— Bugünlerde arabalar birer ölüm tuzağı haline geldi... –dedi Cook.

— Öyle... –dedi Dolan–. Yarınki *Courier*’de yarım sayfalık bir ilân çıksın istiyorum. Şöyle herkesin görebileceği bir yerde olsun yalnız.

— İlk sayfalardaki her yer iyidir Mr. Dolan. Yalnız şu anda hangi sayfaya koyacağımızı kesinlikle söyleyemem, çünkü daha önce gelmiş reklamlar da var elimizde. Ama size ilk sayfalarda bir yer bulmaya çalışırım.

— Kaça çıkar bu iş?

— Klişesini siz mi vereceksiniz, yoksa biz mi hazırlatacağız?

— Siz hazırlatacaksınız...

— İki yüz dolar. Eğer yarın çıksın dersiniz, saat üçten önce ilânın kopyası elimizde olmalı. Yazdınız mı?

— Şimdi hemen yazarım. Saat üçten önce elinizde olur. Bir makbuz verebilir misiniz? —dedi Dolan, cebinden bir deste para çıkartıp, aralarından iki yüz dolar ayırarak.

Cook makbuzu yazıp, parayı aldı.

Makbuzun üst kısmında:

«Bu makbuz hiç bir surette *Courier*'i aşağıda yazılı ilânı basmaya zorunlu kılmaz.» yazılıydı. Makbuzun alt kısmına da: «*Courier* geleneksel politika ve inançlarıyla uyuşmayan her ilânı reddetme hakkını mahfuz tutmaktadır.» yazılmıştı.

Dolan'ın makbuzu okuduğunu gören Cook:

— Sadece formalite icabı... —dedi.

— Allahtan ki kişisel bir ilân... —dedi Dolan—. Yoksa, buradan anlaşıldığına göre, bizim derginin ilânını bastırmak biraz güç olacaktı...

— Derginiz için ilân vermeğe gerek yok zaten —dedi Cook—. Bu sabah gittiğim her yerde duyduğum tek sözcük *Kosmopolit* oldu.

— Ciddî mi? Söz ediş tarzları nasıl, iyi mi yoksa kötü mü?

— Yarı yarıya. Söz ettikleri sürece bunun iyi ya da kötü olmasının bir önemi yok... Gene görüşürüz Gage. Teşekkür ederim Mr. Dolan.

Cook gittikten sonra, Dolan Gage'e döndü.

— Reklam ajanlığında tecrüben var mı?

— Kolejden çıktığımdan beri bu işle uğraşıyorum, dört yıldır yani. Eskiden Jerges'in yanında çalışıyordum.

— Ne oldu peki, neden çıktın?

— Hiç bir şey olmadı. İşler bozuldu, ben de altı ay önce açıkta kaldım. Bonservislerimi getirdim...
—dedi, elini cebine atarak.

— Önemli değil. Tabii biliyorsun, ben *Courier*'in verdiği kadar veremem. Ne kadar alıyordun orada?

— Haftada yirmi dolar.

— Yirmi dolar ha!... Oradakilerin haftada altmış yetmiş dolar aldığını sanırdım.

— Bazıları alır, ama ben almazdım.

— Benle çalışmak için ne kadar istiyorsun?

— Bilmem Mr. Dolan. Geçinebileceğim kadar bir para, bir de bulduklarımdan ufak bir yüzde.

— Hey Mike! —diye seslendi Bishop aşağıdan—, biz gidip biraz sandviç alacağız, sana da bir tane alalım mı?

— Bana iki tane alın... —dedi merdivenlerin başına çıkarak.

— Neli olsun?

— Neli olursa olsun... —tekrar içeri girdi—. Peki, Gage, *Kosmopolit* için ilân bulabileceğine inanıyor musun?

— Bulmağa çalışırım... —dedi Gage gülümseyerek.

— Pek ümitli görünmüyorsun...

— Ben o acemi çaylaklardan değilim Mr. Dolan. Biraz tatlı dille bu işlerin yürüyeceğine inanmam, piyasanın ne durumda olduğunu biliyorum. Aldığım paranın karşılığını, elimden geldiğince, ödemeye çalışırım, o kadar...

— Ödeyeceğine inanıyorum... Yemek yedin mi?

— Hayır efendim...

— Burada bu kadar resmî olmana gerek yok. Bana Mike diyebilirsin. Senin adın ne?

— Cecil.

— Peki, Cecil, önce git yemeğini ye. Bu işleri, ne kadar yüzde alacağını, ondan sonra konuşuruz. Şimdi konuşamayız, çünkü ben bu işlerden pek anlamam. İşin bu yönüyle hiç uğraşmadım daha önce... Dur bir dakika yahu, daha senin aylığının ne kadar olacağına karar vermedik... *Courier*'den haftada yirmi dolar alıyordun, peki benden ne kadar istiyorsun?

— Siz ne kadar dersiniz, benim kabulüm.

— Haftada on beş dolara ne dersin?

— İyidir... İnşallah size yararlı olurum...

— İnşallah. Yoksa burada bir haftadan fazla barınamazsın, onu söyleyeyim. Al, avans olarak bir beş dolar...

— Teşekkür ederim... —Gage parayı alıp, ayağa kalktı—. Yarım saate kadar burada olurum.

O akşam, beyninde ardı arkası kesilmeden patlayan çekiç darbelerine engel olabilmek için kırk beş dakikada beş *Anacin* yuttu Dolan.

— Halletmeğe gücünün yetmeyeceği işlere kafanı takıp da, böyle bir aşağı bir yukarı dolaşmaktan vazgeçersen, başın da bu denli ağrımaz... —dedi Myra—. Carlisle öldüyse öldü, elden ne gelir!...

— Benim düşündüğüm o değil.

— Peki nedir öyleyse düşündüğün?

— Hiç bir şey düşündüğüm falan yok.

— *New Masses*'de çıkan haberin seni bu denli sarsacağını bilseydim, sana göstermezdim gazetesini... O haberi sana, pislikle, üzüntüyle dolu olan tek şehrin burası olmadığını kanıtlamak için gösterdim sadece...

— Beni sandığın kadar sarsmadı o haber...
— dedi Dolan—. Üzüldüm sadece. Zaten her geçen gün, üzülmenecek daha fazla dertlerle karşılaşıyorum. İşte bu yüzdendir ya, daha büyük, ülke çapında bir dergi çıkarmak istiyorum. Belki o zaman böyle olaylar için bir şeyler yapabilirim... Bence Dorothy Sherwood iki yaşındaki oğlunu öldürmekte yerden göğe kadar haklıydı. Oğlunun bu toplumda doğru dürüst bir yer sahibi olmasının, mutluluğa erişmesinin, hatta yiyecek bir şeyler bulmasının olanaksız olduğunu biliyordu zavallı kadıncağız. Evlâdının ömür boyu kendini, onu doğurdu diye, lanetle anmasını istemiyordu. Bugün ben de anamı lanetlemiyor muyum beni doğurdu diye!... Babama sövmüyor muyum... Beni bu rezil, bu bataklık dünyaya getirmeye ne hakları vardı? Bana bakacak güçleri yoktu. Ben dünyayı, kenar mahallelerin karanlık sokaklarında öğrendim. Allah kahretsin ikisini de...

— Mike!... —dedi Myra sertçe, yerinden kalkıp yanına gelerek.

— Sen, şimdi benim sinir krizi falan geçirdiğimi sanıyorsun, öyle değil mi? Yanılmaktasınız hanımefen-

di, hem de fena yanılmaktasınız. Ben ne dediğimi gayet iyi biliyorum. Biliyorum o zavallı Dorothy Shervood'un neler hissettiğini, neler çektiğini!... Bu ülke oğluna ne verdi? Gine bu ülke hangi çocuğa ne verebilir ki? Bir lokma ekmek mi, yoksa mide dolusu şarapnel mi? Çocuğunu öldürdüyse suç o zavallı kadında mı? Jüri, ülkeyi bu hale getiren adamı mahkûm etseydi, işte o zaman hak yerini bulurdu.

— Allahım, senin sahip olduğun bu güç, bu hırs!... –dedi Myra yumuşacık bir sesle, gözlerini Dolan'a dikerek-. Michael Dolan, bir gün gelecek, sen çok büyük bir adam olacaksın. Çok, çok büyük bir adam...

Kapı vuruldu o sıra.

— Buyrun... –dedi Dolan, başını çevirmeden.

Gelen Ulysses'di.

— Aşağıda sizinle görüşmek isteyen bir adam var... –dedi.

— Ne hakkında?

Ulysses cevap vermekte gecikince Michael Dolan,

— Ne hakkında? –diye tekrarladı merak ederek.

— Bilmiyorum Mr. Mike. Sordum ama kişisel bir mesele olduğunu söyledi.

— Nasıl bir herif?

— Tuhaf bir görünüşü var. Ufak tefek, bıyıklı bir adam. Ecnebiye benziyor.

— Ne hakkında olduğunu söylemedi mi?

— Hayır efendim. Sizin, evde olup olmadığınızı bilmediğimi söyledim. İsterseniz evde olmadığınızı söyleyeyim...

— Yukarı al adamı Ulysses.

— Dur bir dakika Ulysses! –dedi Myra–. Buraya bak Mike, böyle şeyler yapmaman gerektiğini biliyorsun. Tehlikeli bir işin içine girdiğimizi anlamam gerek artık.

— Git getir adamı Ulysses...

Ulysses başını sallayarak, isteksiz isteksiz adamı çağırmaya gitti.

— Günün birinde, keşke şu Myra'yı dinleseydim diyeceksin ama iş işten geçmiş olacak.

Dolan kıza gülümseyip, kravatını yatağın üstüne attı. Ceketini de çıkarıp iskemlenin arkasına astı. Masaya gidip oturdu. Arka cebinden tabancasını çıkartıp (bu yeni bir tabancaydı, McGonagill'in verdiği ikinci tabanca), masanın üzerine koyarak, bir gazeteyle üstünü örttü. İskemlesini de öyle bir ayarladı ki, eğer mecbur kalırsa, hiç zorluk çekmeden tabancayı alabilecekti... Ulysses yabancıyla birlikte içeri girdiğinde, Mike'ın suratında gayet sakin bir ifade vardı.

Adamın ecnebi olduğu belliydi. Ufak tefek, kılıksızca biriydi. İtalyan bu herif her halde, diye düşündü Mike. Adam şaşkın şaşkın çevresine bakınıyordu, ancak Dolan herkesten kuşkulandır bir hale geldiğinden, bu şaşkınlığın da numara olup olmadığını merak etti.

— İşte Mr. Dolan karşınızda... –dedi Ulysses buz gibi bir sesle.

Sonra yavaşça kapıya doğru yürüdü, çıkıp çıkmamakta kararsız gibiydi. Dolan, başıyla gitmesini işaret etti. Yabancı, konuşmak için Ulysses çıkana dek bekledi.

— Mr. Dolan... –dedi sonra–, yardımınıza ihtiyacım var.

Dolan, adamın İngilizceyi bu denli güzel konuşmasına şaşmıştı. Suratına bakan da, bu herifin ağzını açar açmaz rezalet bir aksanla konuşacağını sanırdı.

— Oturun... –dedi Dolan, bir yandan da adamı dikkatle inceliyordu.

— Adım Bagriola... –adam oturmamıştı, elindeki şapkasıyla oynayarak, sıkıntılı sıkıntılı Myra'ya bakıyordu–, berberim...

— Bu hanım, sekreterim Miss Barnovsky'dir. Buyrun oturun.

Bagriola, Myra'yı başıyla selâmlayıp, sandalyenin bir kenarına ilişti. Myra adamın biraz arkasında bulunan kütüphanenin yanına gidip, dirseğini raflardan birine dayayarak, yüzünde apaçık bir hoşnutsuzluk ifadesiyle, adamın hareketlerini gözlemeye koyuldu. Bagriola durumun farkındaydı, ikide bir dönüp, korku dolu gözlerle Myra'ya bakıyordu.

— Sakin olun, Mr. Bagriola... –dedi Dolan–. Size kimsenin zararı dokunmaz burda. Benimle ne hakkında görüşmek istemiştiniz?

— Söyleyeceğim... –dedi Bagriola. Yavaş ya-

vaş kendini topluyordu. Doğrudan doğruya Dolan'a hitap ederek—: Daha önce polise ve gazetelere git-tim ama hepsi de ellerinden bir şey gelmeyeceğini söylediler. Bugün bir müşteriyi tıraş ediyordum. A-dam yanındakine, sizin derginizden ve sizin hak bildiğiniz yolda nasıl cesurca mücadele ettiğiniz-den söz ediyordu...

— Polisin size yardım etmeyeceğini söylemekle, ne demek istiyorsunuz yani?

— Bundan önce iki kez bazı adamlar beni nehrin kenarına götürüp kırbaçladılar. Son seferinde ise beni bir ağaca bağlı bıraktılar...

— Anlamadım!... —dedi Dolan—. Hangi adam-lar?

— Kim olduklarını ben de bilmiyorum. Cüppeler giyinip, kukuletalar takınıyorlar. İnsanları katrana ve tüye buluyorlar.

— Aman Yarabbi!! —diye bir çığlık attı Dolan—. Haçlılar!

Bagriola başını sallayıp, hafifçe gülümsedi. Ayağa kalkarak, ceketini çıkarıp, gömleğinin düğ-melerini çözmeğe koyuldu.

— Göstereyim... —dedi, gömleğini çıkararak—. Bakın.

— Aman yarabbi! —dedi Dolan, içi burkularak—. Myra, gel de bak...

Bagriola'nın sırtı, kamçı yaralarıyla, kesiklerle parça parça olmuştu.

— Yahu, sende sırt diye bir şey kalmamış... —dedi Dolan—. Bugüne dek böyle korkunç bir şey

görmedim. Hâlâ sağ olman bir mucize... Hayatımda böyle şey görmedim!

— Belli ki bu yüce, bu özgür ülkede neler olup bittiğinin pek farkında değilsin... —dedi Myra yavaşça.

— Hemen bir doktora göstermelisin sırtını... —dedi Dolan—. Mikrop kapabilir...

— Doktora gösterdim, bu tedavi edilmiş hali. Bandajları bugün özellikle açtırdım, size göstermek için... —dedi Bagriola sakın bir sesle, gömleğini giyerken.

— Aman yarabbi! —dedi Dolan gene—. Peki polis ne dedi bu işe?

— Hiç bir şey demediler. Ben bu adamları tanıyamadığım sürece ellerinden bir şey gelmeyeceğini söylediler. Tabii ben de adamları tanıyamıyorum. Maskelerle, hem de çeteler halinde dolaşıyorlar. Doğrusu çok cesur herifler! —dedi Bagriola omuzlarını silkerek.

— Bir içki ister misin? —dedi Dolan.

— Teşekkür ederim, istemem... —dedi Bagriola gülümseyerek—. Benim istediğim tek şey adalet.

— Allah kahretsin! —dedi Dolan, dişlerinin arasından, gördüklerinin etkisinden hâlâ kurtulamamıştı.

— O kadar üzülme... —dedi Bagriola içtenlikle—. Ben, bu hale konanlardan sadece biriyim. Daha başkaları da var.

— Yani bu tür olayların her zaman olduğunu mu söylemek istiyorsun?

— Evet her zaman. Düzinelerle böyle olay oldu.

Kimse bu olaylardan haberdar değil, çünkü bunun hakkında tek satır yazılmadı bugüne dek. Her halde poliste ve gazetelerde de elleri var bunların diyorum. Yoksa, gerçekler neden saklansın halkın gözünden?

— Bir yabancı için oldukça güzel İngilizce konuşuyorsunuz... –dedi Myra.

— Siz de öyle... –dedi Bagriola yumuşak yumuşak gülümseyerek.

— Ben yabancı değilim...

— Ben de değilim. Doğma büyüme buralıyım. Bazen, o da heyecanlandığım zamanlar, biraz dilim çalar ama, genellikle çok düzgün konuşurum. Bakın, ben gerçek bir Amerikalıyım... –dedi eketinin yakasını kaldırarak. Yakanın altında, *Kahramanlık Madalyası*’nın kırmızı, beyaz ve mavi şeritleri vardı—. Argonne’da Birinci Ordudaydım.

— Evet... –dedi Dolan—, sen Amerikalısın, tamam. Ama ben bu hikâyeyi yazarsam kimse inanmaz. Hele bu madalya meselesini sırf alay olsun diye yazdığımı sanırlar.

— Ama bu oldu. Kendin de gözlerinle gördün –dedi Myra.

— Tabii olmuş, ama bu eski bir mesele, şimdi kimse inanmaz demek istedim ben... Sözüünüzü kestiğim için özür dilerim Mr. Bagriola. Siz devam edin. Neden kırbaladılar sizi?

— Ahlâksız olduğumdan. Dediklerine göre... –durup, sıkılarak Myra’ya baktı—, dediklerine göre, ben kız kardeşimle, baldızımla ve kızlarımla yatıyormuşum.

— Nerden çıkarıyorlar bunu?

— Bu tabîî bir sonuç Mr. Dolan. Biz gayet kalabalık bir aileyiz ve çok küçük bir evde yaşıyoruz. Eğer zengin olsaydım, o zaman herkesin ayrı odası olacağı geniş bir ev tutardım...

— Ama böyle ahlâksızca davranışlarınız yok, öyle değil mi?

— Hayır efendim... —dedi Bagriola—, ahlâksız değilim. Buna inanın.

— İnanıyoruz... —dedi Myra—. Peki bu adamlar sizi nasıl buldular?

— Valla onu ben de bilmiyorum. Çocuklarımı okula gönderirim, iyi bir berberim, dindarım, borçlarımı öderim... yani hepsini değil ama her ay biraz öderim. Beni nerden bulup çıkardılar, bilemiyorum. Komşular bir şeyler söylediler her halde...

— Birisi sizden intikam almak istemesin?

— Neyin intikamını? Benim kimseye zararım dokunmaz ki...

— Bu heriflerin birisini kırbaçlamak için inceden inceye bir neden aradıkları yok zaten... —dedi Myra—. Öyle götürüp kırbaçlıyorlar işte...

— Kırbaçlanan bir sürü adam var. Hatta aralarından bazıları sakat kaldı. Örneğin boynundan asılan bir adam biliyorum...

— Ne?... —dedi Dolan, bir an soluğu kesilmişti.

— Ölmedi... —dedi Bagriola—. Ona bir ders vermek istiyorlardı sadece. Yaşıyor ama bundan böyle hep kötürüm kalacak. Bazı sinirleri zedelenmiş...

— Buraya bak... beni bu adama götürebilir misin?

— Tabii. Ne zaman isterseniz.

— Hemen şimdi... Hemen şimdi gitmek istiyorum.

— Dur bir dakika Mike. Hemen şimdi koşturmanın bir âlemi yok. Bunun yarını da var.

— Bu, hayatımda duyduğum en rezilane iş... –dedi Dolan, dudakları bembeyazdı—. O adam ne yapmış olursa olsun, o satılmış puştların onu sakat bırakmağa hakları yoktu. Onu asanlar da aynı çeteden mi Bagriola?

— Siyah cüppelerle, siyah kukuletalar giyiyorlardı. Belki ayrı ayrı birçok grup var, ama hepsi aynı örgüte bağlı...

— Duyduğum en rezilane iş... –diye yineledi Dolan, kravatını bağlarken.

— Bu denli heyecanlanman için aptal olman gerek... –dedi Myra, Dolan'ın yanına giderek—. Dinle Mike, zamanında çok şeyler gördüm, inan bana, bu da sadece o eski tip Amerikanizmin yeni bir modeli. Bu ülke bu türden olaylarla doludur. Bütün düzene karşı tek başına dövüşemezsin. Heyecanlanmadan, salim kafayla düşünerek bu işin üstesinden gelebilirsin ancak. Seni üzen her olay için ayrı ayrı uğraşamazsın. Aklını başına topla... –Bagriola'ya döndü, sesi soğuktu, o güvensiz ifade gelip gene yerleşmişti yüzüne—. Söylediklerinizin doğru olduğunu kabul ediyorum... –dedi.

— Doğru söylüyorum. Doğru söylediğimi siz de biliyorsunuz...

— Ben sana inanıyorum... –dedi Dolan, ceketini

giyerken-. Bu heriflerden söz edildiğini daha önce de duymuştum, ama yaptıkları işkencelerin somut bir örneğini ilk kez görüyorum.

Myra masaya gidip tabancayı örten gazeteyi kaldırdı. Bagriola, Myra'nın hareketlerini dikkatle izledi, ama sapsarı yüzünde tek bir kımltı bile olmadı. Myra tabancayı alıp tekrar Dolan'ın yanına döndü. Tabancayı Dolan'ın arka cebine yerleştirip, emniyet başını açtı, zorda kalırsa hemen çekebilirsin diye.

— Mister Bagriola... -dedi Myra, adama dönüp-, size ben de inanmak isterim. Ama tehlikelerle dolu bir işte çalışıyoruz, onun için çok dikkatli olmak zorundayız. Eğer Dolan'ı tuzağa düşürmeğe çalıştığınızı gösteren en ufak bir hareketiniz olursa, önce sizi vuracaktır... Bunu unutmayın...

— Sen ona bakma... -dedi Dolan-. Hadi gidelim.

— Gitmeden önce... -dedi Myra, Bagriola'ya-, bana berber dükkânınızla, evinizin adresini bırakın lütfen.

— Dükkânım North Las Cruces'de 1048 numara. Evim de hemen yanında 1050 numara.

— Teşekkür ederim... -dedi Myra, adresleri yazarken-. Senden iki saate kadar bir haber alamazsam, hemen McGonagill'i çağırıp, bu adreslere gideceğim. Onun eve sağ salim dönmesine bakın Mr. Bagriola, yoksa...

— Buraya bak, sakın Ed'e telefon edip, oğlanı rahatsız etmeğe kalkma... -dedi Dolan-. Biliyorsun çocuğu hâlâ hasta. Lütfen rahatsız etme oğlanı bu saatte.

— Benim yapacağım da bu işte... –dedi Myra şiddetle—. Hemen ona telefon edip çağıracağım, sonra da aşağı inip, Ernst'in Luger'ini alıp hazır bekleyeceğim. Bu iş hiç hoşuma gitmedi. Bana sorarsan, sen keçi kafalı salağın tekisin...

— Hadi gel Bagriola... –dedi Dolan, kapıdan çıkarken—. Dramatik sahnelere bayılır bu hanım...

Dolan bir buçuk saat sonra eve döndüğünde Myra'yla Bishop'u, evde oturmuş kendini bekler buldu.

— Bu salak karının, gecenin bu saatinde seni rahatsız etmesine üzüldüm Ed –dedi Dolan—. Gördün mü ukalâ... –dedi Myra'ya dönerek—, sapasağlam geri geldim. Hiç bir şey de olmadı. Bir şey olmayacağını biliyordum zaten.

— Geldiğin iyi oldu... –dedi Myra—. Ben de McGonagill'i bulup, peşinden gelmek üzereydim...

— Her halde Myra sana Bagriola'nın hikâyesini anlatmıştır –dedi Dolan.

— Başından sonuna kadar. Kötürüm kalan adamı gördün mü?

— Gördüm. Bagriola, bana bir de feci şekilde kırbaçlanmış bir zenci gösterdi. Bunlar, hep o Haçlıların marifetleri. Ben bu hikâyeyi basması için

Thomas'ı kandırmağa çalışmıştım gazetedeysen. Eğer o zaman yazılıysaydı, bütün bunlar önlenebilirdi.

— Bu Bagriola, bütün işkence edilenlerin temsilcisi olarak gelmiş, anladığıma göre...

— Belki sana tuhaf gelecek ama Ed, keşke gördüklerimi sen de görseydin diyorum. Bir felâket...

— Ondan şüphem yok... —dedi Bishop—. Birçok şey var felâket olan. Sen savaşı gördün. Savaş bir felâketti. Her şey felâket... Ama sen özellikle bu hikâyede neden bu denli heyecanlanıp kendinden geçiyorsun? Niye daha dikkatli, daha düşünceli davranmıyorsun?

— Her şeyi gördüm... —dedi Dolan—. Bu son işaret, bilmek istediğim her şeyi aydınlığa çıkardı... Bu karı, bütün yaptıklarımın yanlış olduğuna inanıyor...

— Hiç de öyle bir şeye inandığı yok... —dedi Bishop.

— Her zaman hırlayıp, kavga çıkarıyor...

— Ulan salak piç, öyle yapıyor, çünkü sana âşık.

— Ed!... —diyerek ığılığı bastı Myra.

— Napalım böyle bu... —dedi Bishop hiç istifini bozmadan—. Artık birisinin çıkıp, bunu, bu dangalağa söylemesinin sırası gelmişti.

— Her ne halse... —dedi Dolan sonunda—. Ben göreceğimi gördüm bu akşam. Yeryüzündeki hiç bir kuvvet beni bu işle uğraşmaktan alakoyamaz. Öleceğimi bilsem de uğraşırım bununla...

— İyi... –dedi Bishop—. Seni, kimsenin bir şey

yapmaktan alakoymağa çalıştığı da yok zaten. Biz sadece sana yardım etmeye çalışıyoruz, biz de bu konuda bir şeyler yapmak istiyoruz. Ama böyle meseleleri, işin içine paldır küldür, düşüncesizce dalıp, «Ben adalet istiyorum» diye naralanarak halledemezsin. Bir gecede bütün dünyayı düzeltemezsin.

— Öyle mi? Ben paldır küldür gireceğim bu işin içine...

— Peki, Nestor ne olacak? Carlisle ne olacak? Önce onların üstüne gideceğimizi sanıyordum.

— Onlarla uğraşmak için tonla zamanımız olacak ilerde. Asıl benim gördüğüm mesele çok önemli. Bugüne değin duyduğum en aşağılık iş bu. Ku Klux Klan'ı hatırlarsın, değil mi?

— Çok iyi hatırlarım hem de... Otur, şapkanı çıkar.

— Açık söyleyeyim... -diye devam etti. Hâlâ ayakta duruyordu, şapkasını da çıkarmamıştı kafasından-, bunun Klan olup olmadığını bilmiyorum. Bu herifler kendilerine Haçlılar diyorlar. Heriflerin ne dediği önemli değil. Bu, Klan'dan esinlenilerek kurulmuş bir örgüt. Allah bilir kaç üyesi vardır, belki de binlerce. Bütün yapılanlar büyük bir gizlilikle yapılıyor. Gazetelerde de bugüne değin tek satır çıkmadı bunlar hakkında. Gece yarısı, adamları evlerinden toparlayıp götürüyorlar. Kamçılıyorlar, katranla tüye buluyorlar; aynen Klan'ın yaptığı gibi. Sonra da bayrağı öptürüyorlar. Zavallı Bagriola'ya bile, kamçılıdıktan sonra, bayrağı öptürmüşler. Üstelik adamın savaş madalyası var, hem de bütün o

puştlardan daha iyi bir Amerikalı. Ve o zavallı Trowbridge öylece yatıyor yatağında, bir daha hiç kalkamayacak, hiç yürüyemeyecek. Bütün bunları ıska geçemem. Düşündükçe beynim karıncalanıyor, kanım kulaklarımdan fışkıracak gibi oluyor...

— Tamam... —dedi Bishop—. Ben seni sabırla sonuna dek dinledim, şimdi de sen beni dinle. Sana uzun zamandan beri anlatmak istediğim bir şeyi anlatacağım şimdi. Kızgınlığını, nefretini anlıyorum. Sana hak veriyorum böyle düşündüğün için. Myra da öyle. Ama şu bizim Colton şehrinde olanlar Amerika'nın bütün şehirlerinde oluyor. Bu yolsuzluklar, bu gericilik, bu bilinçsiz vatanseverlik, bütün bunların hepsi, her yerde her yanı sarmış. Tut ki, bu Klan mıdır, Haçlılar mıdır nedir, onların yaptıklarına bir son verdin...

— Son vereceğim zaten...

— Patlama ulan Allahın belâsı, bekle de sözümü bitireyim. Tut ki bütün bu işleri Colton'da bir yoluna koydun. Ülkenin geri kalan bölümü ne olacak? Eğer sen meselenin çıkış noktasını düzeltemezsen, bu ortamı yaratan nedenleri ortadan kaldıramazsan, bu şehirde sağlayacağın düzenlilik sürgit devam etmez. Belki burada, bu şehirde bu işlere son verebilirsin, tamam... ama gelecek ay başka bir çete halinde yenisinden hortlar. Ne demek istediğimi anlıyor musun?

— Doğrusunu istersen hayır. Söylediklerinden hiç bir şey anlamadım.

— Peki, başka bir yoldan anlatmağa çalışayım.

Büyük Yahudi diye bir adamdan söz edildiğini duydun mu hiç?

— Tabii; bazı kuram ve eylemcilerden söz edildiğini duydum. Ne var bunda?

— Bunlar hakkında bir şey biliyor musun?

— Hayır, pek bir şey bildiğim yok. Onların bu işle ne ilgisi var yahu?

Bishop, Myra'ya döndü:

— Harika, öyle değil mi? —dedi—. Böyle bir şey duysan inanır mıydın?

— Pek inanmazdım...

— Yahu ne var, ne söylüyorsunuz? —dedi Dolan sinirlenerek.

— Bunları sana sordum, çünkü bu adamların öğretilerini bellemen gerek... —dedi Bishop—. Onlar da böyle olaylar gördükçe, senin hissettiklerini hissetmişler. Senin şimdi gördüklerini, onlar yıllarca önce görmüşler, böyle olacağını bilmişler.

— Hâlâ bir şey anlamıyorum dediklerinden.

— Sana nasıl anlatayım, ben de bilemiyorum... —dedi Bishop—. Senin disipline, bir organizasyona ihtiyacın var. Bunlar olmadan, işi temelinden halledemezsin. Bunlar olmadan, tek başına çabalayan bir adam olmaktan öteye gidemezsin. Bu organizasyonun ne olduğunu biliyorsun, değil mi?

— Şöyle böyle bir şeyler biliyorum.

— Benimle her zaman «Rezil solak» diye dalga geçerdin...

— Ben kötü bir niyetle söylemezdim Ed... biliyorsun. Hani öyle, söz gelimi...

— Özür dilemene gerek yok... –dedi Bishop–, ben bundan kıvanç duyarım. Ama bunun öyle bir *söz gelimi* olduğunu söylediğin zaman haklıydın. İnsanların çoğu bu sözcüğü öyle *söz gelimi* olarak kullanıyor. Yalnız senin bilmediğin bir şey var, o da, beni bu işte senin solda sıfır bırakman.

— Sen delisin be! Benim o taraklarda bezim yok.

— Sen solaksın, solak olduğunu anlayamayacak kadar da salaksın. Bu şehrin yönetiliş biçiminden, Küçük Tiyatronun yönetiliş biçiminden nefret ediyorsun. Radyodaki o rezil reklamlardan nefret ediyorsun. Hep sızlanan, - aman günah işlemeyelim, ötedünya için uğraşalım diye yalvar yakar olan o şapşal, o bağınaz, insanları afyonlamaya çalışan din adamlarından nefret ediyorsun. Bütün bu hokkabazlıktan nefret ediyorsun. Bunları bana yüzlerce defa söyledin...

— Buraya bak... –dedi Dolan, şapkasını çıkarak-, bu tartışmaya sabaha dek devam edebiliriz, bir sonuca da varamayız. Senin dediğin gibiysem bile, bunun farkında değilim. Ama «nefret ediyorsun» dediğin her şeyden gerçekten nefret ediyorum, bu doğru. Hatta senin söz etmediğin başka şeylerden de nefret ediyorum. Analar Günü, Babalar Günü gibi şaklabanlıklardan da nefret ediyorum örneğin... Ama bunların hepsinden çok, o kara cüppeli, kara kukuletalı, insanları nehir kıyısına götürüp işkence eden, onları sakat bırakan, sonra da bayrağı öptüren o heriflerden nefret ediyorum. Belki disipline ve bir organizasyona ihti-

yacım vardır. Belki ilerde birini bulur, bana bunları öğretmesini isterim. Ama şu sıra bunlarla uğraşacak zamanım yok. Şimdi hemen yapılacak iş, şu Haçlıların hakkından gelmek, o çeteyi yok etmek. Ve ben bunu yapacağım, öleceğimi bilsem de gene yapacağım...

— İşte bunu yaparsan zengin olursun... -dedi Bishop dalga geçerek.

— Kefenin cebi yoktur... -dedi Dolan-. Daha önce hiç böyle bir şey hissetmemiştim. Bir iki şey beni kızdırmıştı, ben de bunlar için bir şeyler yapmak istemiştim. Ama tüm yüreğimi koymamıştım bu işe. Gereksiz yere enerjimi harcadım... çoğunu da kadınlar sömürdü. Bunda şaşılacak bir şey yok... herkes benim güzel kızlara meraklı olduğumu, peşlerinden koştuğumu bilir. Birdenbire ayılmamda, gözlerimin açılmasında da şaşılacak bir şey yok ama. Bir adam, bu gece bir aptal olarak yatar, yarın sabah akıllı bir adam olarak kalkar. Bu arada ne olduğunu anlatamaz, bilemez; bildiği tek şey bunun böyle *olduğudur*. Bana da öyle oldu işte. Ne yapacağım, bilemiyorum şu anda, nereden başlamam gerektiği hakkında en ufak bir fikrim yok... ama bu işi yapacağımı biliyorum.

Sizin kuramlarınız da, kurallarınız da, yöntemleriniz de bana vız gelir. İnsanlar bana gelip, Tim Adamson'un Küçük Tiyatroda yaptığı gibi, Bagriola'nın bu akşam yaptığı gibi, benden yardım istedikleri sürece, yaptıklarımın doğru olduğuna inanıyorum. Belki siz bunlara karşı, kurallarınızla, kitaplarınızla, bilinçli taktiklerinizle dövüşürsünüz. Ama bu bana

göre değil. Bundan böyle hiç bir tartişma, hiç bir öğüt istemiyorum. şu andan itibaren, ikiniz de benim istediklerimi, benim istediğim tarzda yapacaksınız. Yoksa bu iş burada biter, yollarımız ayrılır. Bunu çok ciddi söylüyorum. Sabahleyin ilk işimiz, şu Haçlılar denilen serserilerin peşine düşmek olacak, başka hiç bir şeyle uğraşmayacağız. Hemen şu anda kararınızı verin, evet mi, hayır mı?

Bishop, dudaklarını ısırarak Myra'ya baktı. Kızın yüzünden hiç bir şey anlaşılmıyordu.

— Evet, Myra... –dedi sonunda–, bu yanlış bir tutum bu işi halletmek için, ama her şeye rağmen bununla birlikte kalmamız gerek gibi geliyor bana.

— yle... –dedi Myra boğuk bir sesle.

— Tamam... –dedi Bishop Dolan'a–. Yanılıyorsun, hem de ölesiye yanılıyorsun, ama sen kalın kafalı, dediği dedik, inat keçinin tekisin. Gökten Tanrı inse seni fikrinden caydıramaz. Yalnız şunu iyi bil ki; seni sevdiğimizden, iyi niyetine saygı duyduğumuzdan, bilinçsizce içine daldığın bu dvşte seni yalnız bırakmak istemediğimizden yanında kalıyoruz... Bir mucize olur da paamızı bu işten sağ salim kurtarabilirsek, belki bir boş vaktimde, nerede yanıldığını sana daha iyi anlatırım...

— İyi... –dedi Dolan–. şimdi lütfen basıp gider misiniz, ben de yatıp kafamı dinleyim. Başım kazan gibi, beynim yerinden fırlayacak sanıyorum...

Bishop'la Myra birlikte kalktılar. Bishop, şapkasını masanın üstünden alıp, iyi geceler bile demeden yavaş ıktı. Myra kütüphanenin üstünde duran

ceketini alıp ağır ağır giydi. İkisi de konuşmuyorlardı. Komodinin üstünde duran çalar saatin tiktakları doldurmuştu odayı... Myra kapıda durup, döndü. Mike'a baktı, uzun uzadıya, hiç bir şey söylemeden, gülümsemeden... öylece baktı. Sonra o da çıktı. Bir dakika sonra Dolan ikisinin birlikte merdivenlerden indiklerini duydu.

Ancak yatağa girdiği zaman, Myra'yı tanıdığından bu yana, bu kızın ilk kez geceyi yanında geçirmek için direnmeden, çıkıp gitmeğe sessizce razı olduğunu fark etti. Bunu nasıl yorumlaması gerektiğini de bir türlü kestiremedi...

Ertesi sabah, Dolan alt kattaki banyoda (yukardaki banyoyu tamir ettirmemekte, ev sahibi hâlâ inatla direniyordu) duş alıyordu. Başındaki bandajların ıslanmamasına özellikle dikkat ederek, sadece vücudunu suyun altında tutuyordu. Birden kapı şiddetle açılıp, duvara çarptı. Dolan her halde çocuklardan biridir diye düşünüp aldırmadı. Ama banyonun öbür tarafında tıraş olan Elbert'in korku dolu bir çığlık attığını duyunca, işin içinde bir bokluk olduğunu anladı.

Duşun önünde gerili duran naylon perdeyi aralayıp baktı... Hemen kapının eşiğinde, yüzü heyecandan karma karışık olmuş, elinde tabancasıyla duran Roy Menefee'yi gördü.

— Çık oradan... –dedi Dolan'a.

— Geliyorum... –dedi Dolan. Suyu kapatıp, perdeleri açtı, ama hâlâ olduğu yerde duruyordu—. Ne oluyor?

— April nerede?

— April'in nerede olduğunu ben nerden bileyim...

— Bırak palavrayı Dolan, April'in nerede olduğunu söyle.

— Söyledim ya, April'in nerede olduğunu bilmiyorum. Epeydir gördüğüm yok zaten.

— Seni öldüreceğim... Seni yalancı pezevenk seni...

Dolan, hani nerdeyse gülecekti; Menefee, o sakın, o halim selim Menefee, elinde bir tabancayla karşısında duruyordu... Elbert korkuyla bakıyordu, usturayı tutan eli yanağının üstünde öylecene kalakalmıştı. Hani nerdeyse gülünecek bir durum...

— Dur bir dakika Roy... —dedi Dolan. En ufak bir hareket yapmaktan bile kaçınıyordu konuşurken—. Karının nerede olduğunu bilmiyorum. Bir haftadır başka işlerle meşgulüm, karını da hiç görmedim... Adını bile duymadım. Öyle değil mi Elbert? April buraya hiç geldi mi, ha?

Elbert, zar zor ağzını açıp, ancak duyulabilir bir sesle:

— Hayır... —diye mırıldandı.

— Yemin ederim Roy...

— Geceyi başka nerede geçirebilir? —dedi Menefee—. Bütün gece eve gelmedi.

— Nerede olduğunu bilmiyorum, ama burada değildi. İstersen çık yukarı yatağıma bak. Evdeki herkese sor istersen... Şu tabancayı kaldır ortadan Roy... patlar matlar da bir kaza çıkar. Bu kez tamamıyla yanılmaktasın.

Menefee şöyle bir duraladı, sonra tabancayı indirip, cebine soktu. Sinir krizi geçirdiği belliydi. Yüzü kıpkırmızıydı, gözlerini kırıştırtıp duruyordu. Dolan, göz yaşlarına engel olmağa çabaladığını anladı. Duşun altından çıkıp, üstüne bir bornoz geçirdi.

— Elbert, bizi biraz yalnız bırakır mısın lütfen...

Elbert başını sallayıp çıktı. Usturası hâlâ elindeydi.

— Otursana... —dedi Dolan, banyonun bir köşesinde duran küçük tabureyi ortaya çekerek.

Menefee gelip oturdu. Dudakları tir tir titriyordu.

— April'in burada olduğunu nereden çıkardın? —dedi Dolan.

— Evde değildi. Eskiden sana âşık olduğunu da biliyordum... başıma ne geldiyse hep o Küçük Tiyatrodan geldi zaten. Aylardır onu oradan koparmağa çalışıyordum...

— Belki de bütün kabahat Küçük Tiyatroda değildir... —Dolan hem konuşuyor, hem de havluyle bacaklarını kuruluyordu—. Belki kabahat biraz da April'indir. April'in içinde bir kötülük olduğundan değil... hani biraz hafifmeşreptir de, bilirsin ya...

— Şehirde herkesle yattığını biliyorum. Bunu kesinlikle biliyorum. Daha evlenir evlenmez anladım bunu...

— Şey...

— Onu korumağa çalışma Dolan. Sen, kendin de yattın onunla. Bunu da biliyorum.

— Evlendikten sonra onunla hiç yatmadım...

— Nişanlı olduğumuz sırada onunla yatıyordun. Arasında ne fark var?

— Çok fark var. Bak Roy, böyle hemen heyecanlanıp parlama. Tabancayla başın derde girebilir.

— Dün gece birlikte yattığı herifi öldüreceğim...
—dedi Menefee, çok sakin bir sesle.

— Sonra ne olacak peki? Müebbet hapse mahkûm olacaksın, belki de asılacaksın. Sen ayaktaki-
mından bir adam değilsin, önemli bir kişisin. Hiç bir kadın, uğrunda adam öldürmeye değmez...

— Ben April'i düşünmüyorum. Benim düşündüğüm başka.

— Gururun mu?

— Her halde... neyse, ben gidiyorum. Buradan doğru Küçük Tiyatroya gideceğim... —dedi ayağa kalkarak—. Senle beraber olmadığına göre her halde tiyatrodan bir herifledir. Onları bulacağım... —diyerek çıktı Roy.

Dolan, gözleriyle izledi Menefee'nin gidişini. Bornoza sarınıp, ayaklarına kırmızı terliklerini giyerek, oturma odasına geçti, pencereden Menefee'nin arabaya binip, hızla gidişine baktı. Sonra telefonun başına geçip Küçük Tiyatroyu aradı. Telefonu önce kulistekiler açtı. Dolan ofisi bağlamalarını söyledi, biraz sonra da David'in sesi duyuldu.

— Ben Mike Dolan, David... —dedi—. Nasılsın?... Aldın mı? O sıkışık zamanımda verdiğin için çok teşekkür ederim. Çeki Arlene'e bırakmıştım... Param varken ödeyim dedim. Dinle David. Roy Menefee biraz önce buradaydı, oğlanın gözünü kan bürümüş,

April'i arıyor. Elinde de kocaman bir tabanca var üstelik. Şimdi oraya geliyor. Oradakilere söyle de ağızlarından bir şey kaçırıp, elektrikçiden falan söz etmesinler... Bilmiyorum, dün gece eve gitmemiş April. Menefee çılgın gibi... Tamam. Tabii bugünlerde bir uğrarım, biraz laflarız.

Telefonu kapar kapamaz yanına Elbert geldi. Tıraş sabunun köpükleri suratında kuruyup kalmıştı.

— Kıl payı kurtulduk öyle değil mi? –dedi.

— Öyle

— Bir an korkudan donakaldım. İşe bak yahu!... İnsan, böyle bir salağın ne zaman ateş edeceğini kestiremez ki...

Dolan cevap vermeden, merdivenlere yürüdü. Gene beyni zonklamağa başlamıştı...

— Şu kafadaki sargılara bir türlü alışamıyorum... –dedi Myra neşeyle, Dolan ofise girdiğinde-. Doktor ne dedi?

— İyi gidiyormuş. Birkaç güne kadar bir şeyin kalmaz dedi.

— Merhaba Dolan... –dedi Grissom.

— Merhaba...

— Bak... –Myra üstünde isimler yazılı bir liste gösterdi-, dokuz kişi senelik abone olmak için telefon etti.

— Carlisle olayının iyi bir reklam olduğunu söylemiştim... —dedi Grissom.

— Thomas aradı birkaç kez. Öğleyin seni gazetede bekliyormuş. Büyük bir toplantı mı varmış neymiş...

— Ne toplantısı?

— Söylemedi. Senin gitmen gerekiymiş öyle dedi. Senin için çok yararlı olacaktı...

— Onunla uğraşacak zamanım yok... —dedi Dolan, kaşlarını çatarak—. Benden ne isteyebilir bu hergele?

— Gitmenin bir zararı olmaz...

— Belki giderim.

Dolan mahkemeyi arayıp, şerifin odasını istedi, sonunda McGonagill'i buldu. Hemen görüşmeleri gereken çok önemli bir mesele olduğunu söyledi.

— Akşama görüşsek daha iyi, şimdi senin kalkıp benim ofise gelmen pek akıllıca bir iş olmaz... —dedi McGonagill.

— Basımevine beş dakika uğrayamaz mısın? —dedi Dolan—. Seni rahatsız etmek istemezdim Bud... ama iş bildiğin gibi değil. Seni burada beş dakikadan fazla tutmam.

McGonagill geleceğini söyledi.

— Terminalin orada, Altınca Avenue'de, Grissom Basımevi... Teşekkürler Bud.

Telefonu kapatıp ayağa kalktı.

— Abone kaydı iyi gidiyor demek Myra... —dedi Dolan—. O!... Merhaba Ed, çocuk nasıl?

— Daha iyice, sağol.

— İyi. Gidip bir kahve içeyim. McGonagill gelmeden dönerim.

Pastaneye girerken, kapıdaki gazetecinin *Kosmopolit*'leri yığdığını görünce bayağı keyiflendi. Bir masaya oturup kahve ısmarladı. Kahvesini yavaş yavaş içtikten sonra, tekrar ofise döndü. Myra iki abone daha kaydettiğini söyledi.

On dakika sonra, McGonagill ön kapıdan içeri girip, Grissom'la bir şeyler konuştu. Grissom eliyle arka taraftaki odayı işaret edip, ön tarafta oturan Myra'nın yanına gitti.

—Kusura bakma Bud, rahatsız ettim... –dedi Dolan.

— Önemi yok Mike... –dedi McGonagill, canı sıkılmış gibiydi—. Nasılsın Ed?

— İyiyim sağol. Otursana.

— Dün akşam bir şey gördüm de, senin bu konuda bana yardım edebileceğini düşündüm... –dedi Dolan—. Senle, Polis Şefi Emmett; bu koca şehirde bana yardım edebilecek sadece siz ikinizsiniz. Önce seninle konuşmak istedim.

— Nedir mesele?

— Hiç Haçlılar diye bir şeyden söz edildiğini duydun mu?

— ...Hayır. Kim bunlar?

— Bunlardan söz edildiğini duydun Bud... –dedi Dolan yavaşça—. Gözlerini şaşılatıp burnunun ucuna baktığın zaman, yalan söylediğin hemen belli oluyor. Kim bunlar?

— Allahını seversen Mike, bana bütün sormak istediğin bu muydu?

— Ne demek istiyorsun? Bunun çok önemli bir şey olduğuna inanmıyor musun yoksa?

— Bilmiyorum. Haçlılardan söz edildiğini hiç duymadım...

— Bud... –dedi Dolan masanın üstüne abanıp–, birbirimize numara yapmayalım. Onların kim olduğunu çok iyi biliyorsun.

— Onlardan söz edildiğini ne zaman duydun?

— Dün gece... Bu sabah.

— Eh, sen daha bu sabah duyduğuna göre, ben henüz duymamış olamaz mıyım?

— Hayır, olamazsın. Dün gece Trowbridge diye bir adamla tanıştım. Karısı seninle, bu Haçlılar meselesini şahsen konuştuğunu söyledi...

— Trowbridge?... Trowbridge adında bir kimseyi hatırlamıyorum.

— Hatırlaman gerek. Asılan adamın karısı... hani kötürüm kalan adamın...

— Ne yazık ki hatırlayamadım... –dedi McGonagill başını sallayarak–. Belki bir yerde rastlamışım-dır ama hatırlamıyorum Her gün birsürü insanla karşılaşıyorum, biliyorsun...

— Buraya bak Bud, Haçlıların kim olduğunu çok iyi biliyorsun. Üstelik ben de senin bunu bildiğini, biliyorum... Konuşmaktan niye korkuyorsun?

— Beni yanlış anladın Mike. Korktuğum falan yok. Eğer bir şey bilseydim, söylerdim.

— Bana bütün bildiklerini anlatacaksın... Hiç korkma, git, bana bütün bildiklerini anlatacağına dair sol koluna bahse gir.

— Orada dur bakalım Mike... –dedi McGonagill, ayağa kalkarak. Kaşları çatılmış, yüzü iyice kararmıştı—. Bu iş iyice çizgiden çıktı artık. İyi bir herifsin, ben de seni severim. Ama beni orda burda rezil etmene izin vermeyeceğimi de iyi bil !

— Eğer bana bildiklerini söylemezsen, seni sandığından daha fena rezil ederim. O sert bakışların da, her adam vuruşta tabancana attığın çentikler de bana vız gelir. Senin bana posta koyacak halin yok, anladın mı... Bu şehirde, seni bir kaşık suda boğmak için fırsat gözleyen tonla adam biliyorum. Eğer anlatmazsan, birilerini yemek için bekleyen o kurt sürüsünün önüne öyle çabuk itelerim ki seni, kendin de şaşarsın. Bu dediğimi yapacağımı da iyice aklına sok.

McGonagill odaya bir göz gezdirdi, sonra dışarı baktı.

— Aşağı inelim... –dedi, biraz duraladıktan sonra.

— Hah şöyle, yola gel... –dedi Mike, kapıya doğrularak.

Dolan, merdivenlerin altından dönüp tuvalete yürüdü.

— Sana çok fazla bir şey söyleyemem, çünkü ben de pek bilmiyorum... –dedi McGonagill—. Ama konuştuklarımız aramızda kalsın, inşallah bir şeyler yapabilirsin. Birkaç aya kadar bütün ülkenin yönetimini ele geçirecekler. Bunlar Ku Klux Klan'dan da beter.

— Klandan daha beter olamazlar... Sen de üye misin?

— Hayır. Bana teklif etmediler bile.

— Peki üye olanlardan kimseyi tanıyor musun?

— Sam Wren'in bunlardan olduğuna eminim.

Wren benim yardımcılarımdan biri. Crenshaw da üye sanıyorum, hem de önderlerinden biri yanılmıyorsa.

— Marvin Crenshaw mı?

— Evet.

— Nasıl olur yahu, o herif Colton National'ın asbaşkanı. Şehrin ileri gelenlerinden biri. Ticaret odasının başkanı...

— Öyle ama, Marvin Crenshaw önderlerden biri. Sana söylediklerim kişisel bilgilerim değil, ordan burdan duyduklarım. Benim duyduklarım bunlar...

— Anladım. Sen meraklanma, iyice hazırlanmadan işe girişmem bu kez. Hem dikkat ederim, senin başını da derde sokmam.

— Aman gözünü seveyim, dikkatli ol. Daha önce peşine düştüğün işler bunun yanında çocuk oyuncacı sayılır...

— Bir şey daha var Bud... bunu da yaparsan başka bir ricam olmayacak senden. Wren'den, gelecek toplantının nerede ve ne zaman olacağını öğrenmeni istiyorum.

— İşte bunu yapamam Mike. Bunlar çok gizli çalışan bir örgüt. Üstelik Sam'ı da kuşkulandırabilirim.

— Bunu sana bırakıyorum artık. Bu işin üstesinden gelecek kadar tecrübelisin. Alt tarafı sen onun amirisin...

— Pek de öyle değil. Son zamanlarda burnu pek büyüdü. Orda burda horozlanıp duruyor.

— Demek sana olan saygısını yitirdi. Belki de senin yerinde gözü vardır...

— Şerif olmak için can atıyor herifcioğlu.

— Tamam... bana yardım etmeni gerektiren nedenler çoğalıyor. Sen onların nerede ve ne zaman toplanacaklarını öğren yeter. Gerisini bana bırak. Sana söz veriyorum.

— Elimden geleni yaparım. Ama bak, gözünü seveyim...

— Ben seni kollarım Bud, sen meraklanma. Buraya kadar geldiğin için çok teşekkür ederim.

McGonagill, başını sallayıp, gitti. Dolan da odaya döndü.

— Neyi saklamağa çalışıyormuş bu salak? –dedi Bishop.

— Pek fazla bir şey bildiğini sanmıyorum...

— Yok canım, demek bilmiyor! Bu herif de onlardan...

— Onlardan olduğuna inanmam. Elinden geleni yapacağına söz verdi.

— Öyle mi!.. Ödleğin tekidir o herif be. Zavallı adamları vurmağa geldi mi çok yürekli, ama böyle bir olayla karşılaşınca ödü patlar deyyusun. Öyle korkaktır ki bu herif, kendi ailesi için bile dövüşemez...

Dolan, Bishop'un sözünü keserek:

— Ben Thomas'ı görmeğe gidiyorum –dedi. Tam kapıdan çıkarken, Myra:

— Yemeği bizle yemeyecek misin? –diye bağırdı.

— Ne zaman döneceğimi bilmiyorum... –dedi Dolan—. Thomas'ı görmeğe gidiyorum...

Dolan, Thomas'ın odasına girince, sekreter kız:

— Mr. Thomas ikinci kattaki toplantı odasında efendim –dedi—. Sizi orada bekliyor.

Dolan toplantı odasına giderken, girişteki kendine ait eski mektup kutusunun önünde birkaç saniye durdu. Sıla özlemini andıran belli belirsiz bir hüznün sarmıştı içini. Birden korkunç bir takırtı duyup döndü, gene o eski bildik yerd... daktilolar takırdıyor, bir kenarda teleks kendi kendine söyleniyor, insanlar koşuşturuyor, kâğıtlar alınıp kâğıtlar veriliyordu. Gürültü de o eski gürültüydü, ancak uzun zamandan beri ayrı kaldığından, birden yadırgamıştı.

Biraz önce içini kaplayan o sıla özlemini andıran belli belirsiz hüznün kaybolmuştu. Durup, o özlem gene geri gelsin, bütün benliğini sarsın, harap edici bir sıla özlemiyle midesini, kalbini kavursun, keşke gene burada çalışsam dedirtsin istedi. Eski-den beri duyardı: Bir Kere Gazeteci Olan, Hep Gazetecidir; Mürekkep Koklayan Bir Daha İflah Olmaz... Birden bunların saçmasapan, anlamsız sözcükler olduğunu anladı. Bu gerçeğin bilincine varmak, düş kırıklığına uğratmıştı onu. İlk öğrendiği şeylerden biriydi gazetecilik, ama şimdi bunun iyice

haysiyetsiz bir meslek haline geldiğini görüyordu. Aman, reklam veren şirketleri üzmeylem, onları kızdırmayalım, diyerek, bir sürü şiş göbeğin kıcını yalayan, bir sürü martavalla halkı afyonlayan asalaklar haline gelmişti hepsi de...

Birkaç muhabirle, birkaç yaşlı düzeltmen, kendisine bakıyorlardı uzaktan. Ama hiç biri, ağzını açıp da tek kelime etmedi. Sanki Dolan'ın orada olduğunu görmüyorlardı. Ne gülümseyerek selâmlayan bir baş, ne de dostça sallanan bir el; hiçbiri yoktu bunların. Böyle *tehlikeli* bir işe yeltenecek bir babayiğit yoktu aralarında.

Dolan, geri dönüp, toplantı odasına gitmek için merdivenleri inmeğe başladı. Artık geri dönemeyeceği bir köprüden geçmekte olduğunu hissediyordu içten içe. Ve yürüyordu toplantı odasına doğru, düşünerekten

mutlu

üzüntülü

mutlu

üzüntülü

mutlu

üzüntülü mutlu üzüntülü mutlu üzüntülü

mutlu üzüntülü mutlu üzüntülü mutlu

üzüntülü mutlu üzüntülü mutlu üzüntülü

üzüntülümutluüzüntülümutluüzüntülüm

utluüzüntülümutluüzüntülümutluüzüntü

gerçekte hangi hissin ağır bastığını ise bir türlü kestiremiyordu.

Toplantı odasının kapısını açıp içeri girdi.

Masada oturan altı adam konuşmayı kesip, kapıya döndüler. Dolan hepsini tanıyordu: Thomas, masanın başında oturuyordu; Mastenbaum, büyük bir sabah gazetesi olan *Index*'in sahibi; Havetry, *Courier*'in sahibi; Riddle, ufak bir akşam gazetesi-nin, *Star*'ın genel yönetmeni; Sandrich, istihbarat şefi; ve Bargier, *Times-Gazette*'nin genel bayii.

— Gel içeri Dolan... —dedi Thomas, ayağa kalkıp, yanında duran bir koltuğu işaret ederek—. Geldiğin için memnun olduk. Buradaki beyleri tanıyor-sun, değil mi?

— Evet. Nasılsınız? —dedi Dolan, oturanları başıyla selâmlayarak.

— Otur. Başına ne oldu?

— Başıma mı? Ha!... Ufak bir kaza.

— Geçmiş olsun. Otursana... —diye yineledi Thomas—. Dolan'a niye burada toplandığımızı söyleyeyim mi? —diye oturanlara sordu.

Adamlar bir şeyler mırıldandılar...

— Dolan... —dedi Thomas—, bu olağanüstü bir toplantı. Ortak bir dava için şehirdeki bütün gazete-lerin temsilcileri bir araya geldik. Bu arada şunu da söyleyeyim, hakkımızı savunmak için sonuna dek mücadele etmeğe kararlıyız. Bununla tiraj kaybımıza engel olacağımızı söylemek istiyorum. Senin buraya gelmeni rica ettik, çünkü sana bir öneride bulunmak istiyoruz...

Dolan ses çıkarmadan, Thomas'ın devam etmesini bekledi.

— Sana hepimiz iki bin beş yüzer dolar vermeyi

—toplam olarak on bin dolar ediyor—, Colton'dan en aşağı bin kilometre ötede bulunan herhangi bir şehirdeki istediğin gazetede iş bulmayı kararlaştırdık. Dergini hemen kapar, bir daha da dergi çıkarmayacağına ilişkin bir kâğıt imzalarsan hemen bu önerilerimizi gerçekleştireceğiz.

— Niye böyle bir öneride bulunuyorsunuz?

— Seninle açık açık konuşacağız. Sen, gazetele-
rin, belirli bazı nedenler yüzünden yazamayacakları konulara el atıyorsun. Bu konular okuyucuyu çekiyor, çünkü hep yıkıcı, zararlı şeyler buluyorsun. Bunun en iyi örneği de Dr. Harry Carlisle'nin intiharıdır...

— O intihar mıydı?

— Tabii ki intihardı...

— Bilmiyordum. Ben gazetelerden okudum haberi. Hiç biri bunun bir intihar olduğunu söylemiyordu, sadece yanında bir tabancayla ölü bulunduğunu yazıyorlardı.

— Demagoji yapma Mike. Gazetelerin neyi, nasıl yazması gerektiğini tartışmıyoruz burada. Ortadaki açık gerçek, Carlisle'nin ölümünden *Kosmopolit*'in sorumlu olduğudur. Bu da bir kısım halkı etkiliyor, daha doğrusu manyakları etkiliyor demek gerek her halde. Derginin bu vahşî yazılarını, bu herifler, cesurca davranışlar olarak niteliyorlar.

— Beyler... —dedi Dolan gülümseyerek—, bu, yenilgiyi kabul ettiğiniz anlamına mı geliyor? Bu sözlerinizle, bu şehirde gerçekleri yazacak olan her gazete ve derginin başarıya ulaşacağını kabul etmiş olmuyor musunuz?

— Sorun bu değil... –dedi Thomas—. Sana cömertçe bir öneride bulunduk. Tabii inatçılık eder, ayak diremeğe kalkarsan, bu meseleyi halletmenin başka yolları da vardır...

— Parayı kabul edip, New York'a gitmezsem, Whittelsey'in başına gelenlerin, benim başıma da geleceğini mi söylemek istiyorsun yani? O da burada bir dergi çıkardı, üç ay sonra da zorbalıkla burayı bırakıp gitmek zorunda bırakıldı. Bunu mu söylemek istiyorsun?

— Aptallık etme Dolan... –dedi Thomas, alınmış gibi—. On bin dolar ve istediğin yerde iş. Bu parayla borçlarını ödedikten başka, eline de tonla para kalır.

— Zaten bir sürü param var... –dedi Dolan—. Sırası gelmişken söyleyeyim, bugün öğleden sonra *Courier*'de bir ilânım çıkacak bu konuda.

— Yani reddediyorsun?

— Evet. Ancak buraya geldiğim için hiç de pişman değilim. Belki siz öyle düşünmüyorsunuz ama bu benim için büyük bir zaferdir...

— Öyle olsun! –dedi Thomas—. Elinden geleni ardına koma, çünkü bu pek uzun sürmeyecek...

— Belki de... –dedi Mastelbaum, masanın öbür ucundan—, parayı biraz arttırmamız gerekiyordur...

— Bir işe yaramaz Mr. Mastelbaum... –dedi Thomas—. Onu hepinizden iyi tanırım. Bir yararı olmaz bu davranışın.

Hepsi gözlerini Dolan'a diktiler. Başkaca söyleyecek bir sözleri olmadığını anladı Dolan sonunda.

Onu buraya, gözünü kamaştırmak, daha da olmazsa korkutmak için çağırmışlardı.

— Allahaismarladık beyler... –dedi Dolan.

Ayağa kalkıp, dışarı çıktı. Koridorun sonuna kadar yürüyüp, asansörü beklemeğe koyuldu.

O sırada bir adam koşarak aşağı indi. Bassett'ti bu, muhabirlerden biri. Köşeyi dönüp, koridora koşturdu. Yarı yolda, Thomas ve yanındakilerle karşılaştı. Çok heyecanlı ve kısa bir konuşma geçti aralarında. Thomas'la Barriger hemen hızlanıp, merdivenleri ikiye ikiye tırmanmağa başladılar. Bassett, aşağı inen asansöre Dolan'la birlikte bindi. Çok heyecanlı bir hali vardı.

— Ne oluyor yahu, nedir bu telâşın? –dedi Dolan.

— Makine dairesine koşturuyorum, eline çabuk bir adam bulup, makineleri hazırlatmak için. İkinci baskı yapacağız...

— Niye?

— Büyük Weston Park cinayeti. Roy Menefee, biraz önce karısıyla bir başka herifi öldürdü...

Asansör alt katta durdu. Bassett hemen fırlayıp, makine dairesine daldı.

— Başınıza ne oldu? –dedi ihtiyar asansörcü.

Cevap alamadı sorusuna. Başını salladı, şaşkın şaşkın, Dolan'ın bir robot gibi yürüyüp, büyük kapıdan dışarı çıkışını izledi.

O öğleden sonra, gazetede sadece iki yere baktı Dolan.

İlk baktığı, birinci sayfada sürmanşet verilmiş bir haberdî:

**WESTON PARK CİNAYETİ
ROY MENEFEE, COUGHLIN MENEFEE'Yİ VE
KÜÇÜK TİYATRO'NUN ELEKTRİKÇİSİ
OLAN EMİL VIDEO'YU BİR OTEL
ODASINDA ÖLDÜRDÜ**

Gerisini okumadı.

İkinci baktığı ise üçüncü sayfanın yarısını kaplayan kendi ilânıydı. Siyah bir çerçeve içinde, dik-kati çekecek biçimde düzenlenmişti:

BÜTÜN ALACAKLILARIMA: KÜÇÜK VEYA BÜYÜK

Son günlerde epeyce bir para sahibi oldum. Eski ve yeni bütün borçlarımı ödemek istiyorum. Onun için, eğer size (ödünç verdiğiniz paralar ya da alışveriş nedeniyle) borcum varsa, yarın öğleden sonra saat üçte Altıncı Avenue 812 numaraya gelin. Paranız ödenecektir.

MİCHAEL DOLAN
(Eski Times-Gazette muhabiri)

Yeni patron ve editör
Kosmopolit

Gerçek, Bütün Gerçek ve Sadece Gerçek

Dolan, yıllardır alacaklıları tarafından sıkıştırılırdı. O yüzden, böyle bir ilân verebileceği günün özlemini çekmişti her zaman. Bu, onda sabit fikir haline gelmişti.

İşte çıkmıştı o özlemini çektiği ilân, ama şu sıra hiç de önemli değildi...

O akşam üstü sahile gitti. Saatlerce araba sürdü, ama ne yaptıklarını, ne de gördüklerini hatırlıyordu. Yemek yiyip yemediğini bile kestiremiyordu... Eve döndüğünde Myra'yla Bishop kendisini bekliyorlardı.

— Nerede kaldın yahu, saatlerdir seni bekliyoruz... —dedi Myra.

— Özür dilerim, arabayla dolaştım biraz.

— Böyle şeyler yapmaman gerektiğini söylememin bir yararı olmayacağı ortada... —dedi Bishop—. Onun için boşuna nefes tüketmeyeyim. Bizim asıl merak ettiğimiz, Thomas'ın senden ne istediği...

Dolan hepsini anlattı. Bishop hiç de şaşırmamıştı bu işe.

— Herifler resmen haraç vermeyi öneriyorlar... —dedi—. Daha önce hiç böyle bir şey olmamıştı.

— Bundan iyi bir yazı çıkar... —dedi Myra.

— Henüz tirajlarını etkilemedik... —dedi Dolan—. Ama bizim, tirajlarını tehdit ettiğimize inanıyorlar.

— Hayır —dedi Bishop, başını sallayarak—, onların, yitirmekten korktukları tirajları değil, prestijleri. Onların içini kemiren kurt bu. Okuyucuların, aldatıldıklarını, gazetelerin yalan söylediğini anlamalarından korkuyorlar.

— Belki de haklısın... Bu Menefee'nin yaptığı çok kötü oldu öyle değil mi?

— Öyle...

— Niye April'i vurdu acaba? April'in o yolun yolcusu olduğunu biliyordu. Bana daha bu sabah söyledi...

— Bu sabah gördün mü sen onu? –dedi Myra.

— Buraya karısını aramağa gelmişti, elinde tabancasıyla hem de. April'in geceyi burada geçirdiğini sanıyordu...

— Hiç bundan söz etmedin bize...

— Unuttum. Allahın belâsı!... –diye bağırdı birden Dolan, Myra'ya dönerek–, ben olup biten her şeyi sana anlatmak zorunda mıyım? Unuttum... unuttum işte, var mı bir diyeceğin?

— Peki, peki anladık, unuttun... –dedi Myra.

— ...Bu Menefee'nin yaptığı çok kötü oldu, öyle değil mi? –dedi Dolan, ortaya–. Her şeyi vardı herifin; mevkii, parası, ünü... Bir anlık kızgınlık, bütün dünyasını yıktı. Her halde ihtiyar Coughlin kızını bana vermediğine pişmandır şimdi...

— Evlenmediğin iyi oldu... –dedi Bishop–. Nasıl olsa yürümezdi bu iş.

— Öyle de olsa, onunla, ben evlenmiş olsaydım keşke diyorum.

— Allahını seversen, ortalıkta dolanıp durmaktan vazgeç de, bir yere otur... –dedi Myra.

O sırada kapı vuruldu.

— Gel... –dedi Dolan.

Gelenler, Elbert'le Ernst'ti.

— Özür dileriz... –dedi Elbert–. Seni yalnız sanıyorduk.

— Gelin, gelin... –dedi Dolan.

— Ev için ne yapacağımıza karar verdin mi diye merak ettik de... –dedi Elbert.

— Hangi ev? Bu ev mi? Neyi ne yapacağız?

— Taşınmak zorundayız... Ulysses söylemedi mi?

— Ben daha Ulysses'i görmedim... –dedi Dolan.

— Biz gördük... –dedi Myra-. Bize söyledi. Sana söylemeyi unuttuk. Taşınıyorsunuz...

— Niye?

— Mrs. Ratcliff evi satmış. Hemen evi boşaltmamız gerekiyor... –dedi Elbert-. Hem de yarın. Buraya benzin istasyonu kuracaklarmış.

— Evi hemen yıkmak istiyorlar... –dedi Ernst.

— İsterlerse, yıkmağa bu akşamdan başlayabilirler... –dedi Dolan-. Taşıyacak fazla bir eşyam yok zaten.

— Tommy, Ulysses, bir de ben, bugün yeni bir ev aradık... –dedi Elbert-. Sycamore caddesinde bulduk bir tane, bunun gibi büyük bir ev. Eğer evi beğenirsen, senin eşyanı da biz taşıyabiliriz. Sen bir de o işle uğraşma...

— Görmeme gerek yok... –dedi Dolan-. Sizin için uygunsa, benim için de uygundur.

— İyi... Öyleyse bizimle birlikte kalacaksın?

— Tabii sizinle birlikte kalacağım...

— İyi, bizim öğrenmek istediğimiz de buydu. Seninle sonra konuşuruz, yarın sabah. Halledilmesi gereken bir iki küçük ayrıntı daha var da...

— Olur.

İyi geceler dileyip, çıktılar.

— Ayrıntılarınmış... —dedi Myra—. Bunun ne demek olduğunu anlıyorsun değil mi? Bu, kirayı ödemek için para gerekli demektir. Niye aklını başına toplayarak, bu asalakların kışına tekme basıp çıktıkları çöplüğe gerisin geriye postalamıyorsun?

Dolan, kızın sesindeki ısırcı tona hafiften sinirlenmişti.

— Çöplük o kadar fena bir yer değildir... —dedi—, ben de oradan çıktım. Bu çocukları niye bu denli kıskanıyorsun? Hepsi de yetenekli oğlanlar. Dâhidirler belki de...

— Bırak Allahını seversen... —dedi Myra, dudaklarını büzerek—. Hepsi de palavracı. Üstelik, iyi palavracı bile değiller. Bohem ayaklarına yatıyorlar. Son günlerde bunun moda olduğunu bilmiyor musun?

— Rahat bırak çocuğu... —diye bağırdı Bishop—. Mike, hani senin şu reklam ajanı olarak aldığın oğlan var ya, Gage, hiç de fena çalışmıyor. Bugün bayağı iyi ilânlar bulup getirdi.

— İyi... Baksana yahu, beni bu işe karıştırmı dersin? Yani, bu cinayet hikâyesi için mahkemeye gitmem gerekir mi sence?

— Valla, bilmem ki...

— Öyle bir şey yaparlarsa çok fena olur.

Kapı tekrar vuruldu.

— Gel... —dedi Dolan.

Kapı açıldı. Bu kez, gelen Ulysses'di, ama içeri girmedik. Dolan'a dışarı gelmesi için işaret etti. Dolan dışarı çıkıp, kapıyı arkasından kapadı.

- Aşağıda, arabada bir adam var, sizinle görüşmek istiyor... –dedi Ulysses.
- Ne adamı? Kim?
- «Bud geldi de, o anlar» dedi.
- Ha... tabii. Hemen gidiyorum.
- Merdivenlere yürüdüğü sırada, arkasından kapının açıldığını duydu.
- Mike! –diye bağırdı Bishop—. Nereye gidiyorsun?
- Dolan geri dönüp, Ed'in yanına geldi.
- Aşağı gidiyorum, Bud McGonagill'i göreceğim. İzin verirsen tabii!!!
- Gelenin McGonagill olduğunu nereden biliyorsun?
- Buraya bak, sen burada Myra'yla otur ve beni biraz rahat bırak lütfen...
- Dolan aşağı indi. Bud McGonagill, karanlıkta, arabanın içinde oturuyordu.
- Yukarı gelmek istemedim... –dedi McGonagill—. Bundan böyle çok dikkatli olmamız gerek. Haçlıların bu akşam nerede toplanacaklarını öğrendim...
- Bu akşam mı?...
- Evet. Bu akşam toplantıları var. Eski havaalanının olduğu yeri biliyorsun değil mi? Su deposunun ötesinde...
- Biliyorum. Nehrin öbür yakasında...
- Tamam. Orada tam gece yarısı toplanacaklar. Al... –dedi, gazete kâğıdına sarılmış bir paket uzatarak—, bunu giy...

— Nedir bu ?

— Üniforma. Bunu giymeden aralarına karışamazsın.

— Üniformayı nereden buldun ? Hani, üye değilim demiştin...

— Üye değilim. Bunlar Sam Wren'e ait. Onu, bugün, iki mahkûmla başka bir şehre gönderdim. Sonra da bendeki yedek anahtarla dolabını açıp, eşyalarını aldım. Sabah ilk iş olarak üniformayı geri getir ki yerine koyayım. Herif hiç bir şey çakmasın.

— Teşekkür ederim Bud... –dedi Dolan, paketi alırken-. Çok teşekkür ederim. Bir şey olmamasına dikkat ederim. Yarın sabah da üniformayı sana geri getiririm

— Boşuna zahmet etme. Ben gelir buradan alırım sabahleyin.

— Teşekkür ederim Bud. Bana büyük bir iyilik ettin.

— Boşver... –dedi McGonagill, motoru çalıştırırken-. Yalnız dikkat et de şunlara bir şey olmasın. Bir de Mike... tabancanı yanına alsan iyi olur. Gerçi bu üniforma işi idare eder gibi ama... ne olur ne olmaz, sen gene de tabancanı al yanına.

— Olur Bud. Sağol.

McGonagill gidince, Dolan da elinde paketle yukarı çıktı.

— Nedir o ? –dedi Bishop.

— Yeni bir elbise... –dedi Dolan, bir yandan da paketi açıyordu.

— McGonagill ne zamandan beri terziliğe başladı ? –dedi Myra.

— Onun bize yaptığı iyiliği kimse yapmaz...
—dedi Dolan, paketi açarak.

Siyah bir cüppeyle, siyah bir kukuleta vardı paketin içinde.

— Aman yarabbi! —dedi Bishop.

— Bu da nedir? —dedi Myra.

Dolan, cüppeyi kaldırdı. Çok uzun ve çok genişti, rahatlıkla iki adam sığabilirdi içine. Ön tarafına kırmızı bir haç işlenmişti. Kukuleta ise basit bir kumaş parçasıydı. İki tarafından dikilip, ağız, burun ve göz yerlerine delikler açılmıştı. Onun da alnına rastlayan kısmında ufak bir haç vardı.

— Şimdi anladın mı? —dedi Dolan.

— Haçlıların üniforması bu. Ne yapacaksın bu elbiseyi yahu?

— Giyeceğim. Bu geceki toplantılarına gidiyorum.

— Ah, Allahın salağı!... —dedi Myra.

— Şu ucuz kumaş parçalarına bakın... —dedi Dolan, üniformayı göstererek—. Bunları sataraktan zengin olabilecek birisini tanı mıyorsunuz?

— ...Öyleyse McGonagill bir şeyler biliyor... —dedi Bishop.

— O bizden taraf... —dedi Dolan—. Bana yardım ediyor.

— Evet, öldürülmene yardım ediyor...

Myra'yla Bishop bakıştılar. İkisi de aynı anda karşısındakinin ne düşündüğünü anladı: Bu herife toplantıya gitmemesini söylemek boşunadır, çünkü bu serseri, dediği dedik, keçi kafalı bir heriftir. Ak-

lına koyduğunu yapar... Dolan da biliyordu onların ne düşündüğünü.

— Hiç bir yararı olmaz... –dedi—. Boşuna nefes tüketmeyin bari. Size bu piçlerin peşinde olduğumu söylemiştim. Gidiyorum...

— Bizim yapabileceğimiz tek şey... –dedi Bishop—, sağ salim dönebilmen için dua etmek olacak her halde...

Eski su deposuna giden yolun oraya kadar fazla bir trafiğe rastlamadı Dolan. Bu gayet dar, engebeli bir yoldu. Yerler çakıllarla kaplanmıştı. Bir zamanlar anayolmuş ama o demler çok geride kalmış. Şimdi sadece, tepelerin öte yanında yaşayan birkaç çiftçi kullanıyordu bu yolu. Çiftçiler ve Haçlılar...

Dolan, sağ tarafa iyice yanaşarak, solundan geçecek arabalara yer açmış, çok dikkatli bir şekilde sürüyordu arabayı. Burada bir kaza yapmak istemiyordu. Küçük bir kaza, bir çamurluğun sürtüşmesi, kendisi için bir felâkete yol açabilirdi. Ne kimseyle konuşmak, hatta ne de kimseyi görmek istiyordu. Bu yüzden, yağmurluğunun yakalarını iyice kaldırmış, şapkasını da burnuna kadar çekmişti. Yanından geçen bir arabadan tanınması ihtimali binde bir bile değildi amagenede dikkatli olması gerekti. Arabalar yavaşlamaya başladılar, öndeki arabaların birer birer farlarını söndürdüklerini görüyordu. Arabayı dikkatle kullanıyor, bütün dikkatini yola ve arabaya veriyor,

böylece varacağı yerde neler olacağını düşünmemeğe çalışıyordu. Aslında nereye gittiğini bile bilmiyordu...

Ama bunları düşünmemek, hemen hemen olanaksızdı. Gayet tehlikeli ve karışık bir işe girişmişti çünkü. Kalbi iyiden iyiye gümbürdemeğe başlamış, solukları sıklaşmıştı. Heyecanlıydı. Arkasında bir sürü araba olmasına sevindi. Artık istese de geri dönemezdi çünkü. Dönmek istemem zaten, diye düşündü, ama gene de peşimde bu kadar çok arabanın olması iyi, çünkü istesem de dönemem.

Arabalar gittikçe daha yavaşlıyordu. Ya üyelik kartı sorarlarsa diye düşündü. Birden panikledi, daha önce hiç aklına gelmemiştir böyle bir şeyin olabileceği. İlerde, bir adam arabaları durdurup, kart kontrolü yapıyordu her halde. Biraz daha düşününce, bunun böyle olduğuna iyice aklı yattı. McGonagill'den, Wren'in kartını isteseydim keşke, dedi. Ama bunun da pek yararı olmazdı; kartlara bakan herif, onun Sam Wren olmadığını hemen anlardı. Ya McGonagill döneklik edip, bu heriflere geleceğini haber vermişse. Mike Dolan adında biri gelecek, aman ona dikkat edin, dediyse. Bir seksen boyunda, siyah saçlı, eski bir Chevrolet'si olan bir herif. Sizin içyüzünüzü öğrenip, yazacak. Ona dikkat edin. Emin olmak için, bütün arabaları tek tek durdurup bakın, dediyse. Ne halt edecekti, eğer McGonagill kendini ele verdiyse? Yok canım, Bud böyle şey yapmaz, diyordu bilinci. Ne belli? diyordu bilinçaltı. Kimseye fazla güvenme. Ama, diyordu

bilinci, o benim dostum. Onun seçilmesine ben yardım ettim. Oğluna burs buldum, iyi bir takıma yerleştirdim. Bud dürüst bir adamdır, döneklik etmez. Ona pek fazla güvenmesen iyi edersin, insanoğlu çiğ süt emmiştir, diyordu bilinçaltı da. En iyisi bir yerde dur da üniformanı giy.

— İşte bu iyi fikir... —dedi Dolan kendi kendine.

Birkaç park yerini, nerede duracağına karar veremeden geçti. Sonunda boş bir yer bulup park etti. Motoru durdurmadan önce, ışıkları söndürdü.

Arabadan dışarı çıktı. Açık sahada, park etmiş arabaların ışıkları görölüyordu. Gözleri karanlığa iyice alışınca (aysız bir geceydi) arabaların yanında durup, üniformalarını giyen birkaç kişiyi fark etti. Buna öyle sevindi ki, neredeyse narayı basacaktı keyfinden. Demek üyelik kartına falan gerek yoktu. Hemen paketi açıp, cüppeyi giydi, başına da kukuletasını geçirdi. Bu iki parça eşyayı giymenin kendini ne denli rahatlattığını fark edince bayağı şaşırdı. Bunları giyer giymez kalbi ferahlamış, solukları düzelmişti. Kalabalıktan biri olmak onu rahatlatmıştı. Hatta kukuletanın altından gülümsedi bile. Bu şaşırtıcı bir şeydi Büyük bir buluş yaptığını hissetti: Demek bu yüzden, bu herifler cüppelerin altına saklanıp, gece yarıları buluşuyorlardı. Kendilerini tamamiyle emniyette hissetmek için.

Yolun kenarından, yavaşça ön taraflara doğru ilerledi.

Bu açık tarlanın ortasında, birkaç yüz siyah cüppeli siluet belli belirsiz seçiliyordu. Burası eski bir

havaalanıydı. Savaş sırasında kullanılmış, sonra da terk edilmişti. Geriye kocaman bir hangar kalmıştı. Tahtaların arasından ışık sızdığını gördü Dolan. Hangara doğru yürüdü.

Kapıları açıldı. İçerde birkaç yüz cüppeli herifin durduğunu gördü. Karşı duvarın hemen altına yüksekçe bir platform kurulmuştu. Alelusul, ace-mice, sandalyelerden yapılmış derme çatma bir şey.

Öbür taraftaki kapıdan dışarı çıktı. Burada, düzenli bir sıra halinde park edilmiş otuz beş kırk araba duruyordu. Hepsi de büyük, pahalı arabalardı. Bunların önemli kişilere ait olduğu açıktı. Yavaşça arabalara doğru yürüdü. Hangarın öbür ucunda, yolla uzun pistin birleştiği yerde iki adam duruyordu. Cüppelerinin içinde orada öylece durmuşlar, bu özel park yerine öbür üyelerin girmesine engel oluyorlardı. Cüppenin altından bir kâğıtla kalem çıkardı. Bütün o büyük arabaların plakalarını dikkatle yazmağa başladı. Yazdıklarını göremiyordu, ama cebinde bir sürü kâğıt vardı ve bunlara teker teker atlama-dan yazdı plakaları.

...Birden keskin bir ısıklık duydu. Hangara doğru bir akın oldu. Saatine baktı, on ikiye birkaç dakika vardı. O da diğerleriyle birlikte içeri girdi. Plaka numaralarını aldığı için neşeliydi. Şimdi Haçlıların ileri gelenlerinin kimler olduğunu bulmak çok kolaydı.

Hangarın içi çok kalabalıktı, hâlâ da akın akın geliyorlardı. Dolan, kendine bir yol açıp, ortalarda bir yere, tam platformun karşısına geldi. Platformun

üstünde, başlarını öne eğmiş yedi adam oturuyordu. Biri de merdivenleri çıkmaktaydı, yerini almak için. Sekiz adam. Onlar da aşağıda duran kalabalık gibi, cüppe ve kukuleta giymişlerdi. Yalnız kukuletalarının alnında, rütbelerini gösteren beyaz işaretler vardı. Eski Yunan harflerini andırıyordu bu işaretler. Ama harfler öylesine ufak, Dolan da öylesine uzaktı ki, bunların ne olduğunu tam olarak seçemedi.

Platformdaki yöneticiler, kendi aralarında birkaç dakika fısıldaştılar, sonra keskin bir ısıklık daha duyuldu. Yöneticilerden biri eliyle işaret etti ve kapılar büyük bir gürültüyle kapandı. Salondaki mırıltılar bir anda kesildi. Eliyle işaret veren yönetici, platformda bir adım öne çıktı ve elini kaldırarak bir faşist selâmı verdi. Bir ölüm sessizliği sardı ortalığı. Yönetici, birden elini indirip, başıyla keskin bir işaret yaptı.

Yarattığın memleketim

şarkıya başladılar

Özgürlüğün tatlı diyarı

Sanadır dualarım

Senin derelerin ve dağların

Ormanların ve ovalarıdır

Benim sevdiğim.

Bütün dağlarından içeri

Bırak essin ülkeme

Özgürlüğün rüzgârı.

Şarkıyı büyük bir şevkle, kendilerinden geçerek söylediler. Sonra sustular gene.

Bütün gözler platformdaki adama dikilmişti.

Başka bir yönetici ileri çıktı bu kez. Elini kaldırıp faşist selâmı verdikten sonra, başını öne eğdi. Dolan, çevresindekilerin de başlarını eğdiklerini gördü. O da eğdi başını, ama bir yandan da göz ucuyla platforma bakıyordu. Yöneticiler de başlarını önlere eğmişlerdi.

Yarabbi! Kutsal yaratıcımız papaz duaya başlamıştı.

Bu geceki toplantımızı takdis et. Senin aciz hizmetkârların olan Haçlıların üstünden elini eksik etme. Senin tapınaklarını zapteden kâfirlerle dövüşmek için Kızıl Deniz'e kadar giden bu soylu hacılar adına, senin düşmanlarınla dövüşmek, onları doğru yola getirmek için bize gerekli olan cesaret ve kuvveti ver. Amin!

Papaz duayı bitirdikten sonra bir adım geri çekildi. Kalabalıktan gene mırıltılar yükseldi. Dolan kendi kendine gülümsedi, acaba aralarından kaç kişi bu papazın kim olduğunu biliyordur ki, diye merak etti. Papaz birkaç ahmakça laf daha etti. Sonra ilk yönetici ileri çıkıp, kalabalığın sessizleşmesini bekledi. Sonunda elini kaldırdı.

— Diiiiiiikkattt!

Komut, kocaman hangarın içinde yankılanarak patladı.

— Haçlılar... –dedi adam–. Bu gece yedinci toplantımızı yapıyoruz. Her geçen gün, düzeltilmesi gereken durumlar görüp, hallediyoruz; her geçen gün sonuca biraz daha yaklaşıyoruz. Her geçen gün,

içinde bulunduğumuz duruma üzülen, hükümetin gevşek yönetiminden yakınan, kanunların yetersizliğinden sıkılan hakikî Amerikalılar saflarımıza koşmaktadır. Amerika Amerikalılarındır!

— *Amerika Amerikalılarındır!* —diye gürledi kalabalık.

Oturan yöneticilerden birikalkarak, konuşmakta olana bir kâğıt verdi.

— Haçlılar... —dedi adam—. Yedi Numaralı Bildiri: Zellerwein Brewery derhal boykot edilecektir. Sebep: Seçimler sırasında, Otto Henry'nin seçilmesi için bir komite, Mr. Zellerwein'e gidip yardım rica etmiş, bini bulan işçilerine de bu yolda oy verdirmesini istemişlerdir. Mr. Zellerwein bunu reddetmiş, hatta gelenlerin üstüne yürümüştür. Belgelere göre Amerikalı olmasına rağmen, Mr. Zellerwein başka bir ülkede doğmuştur, bu yüzden, iyi bir hükümetin nasıl olması gerektiği hakkında uygunsuz fikirleri vardır. Aşağıdaki dükkânlar ve işyerleri de boykot edilecektir: Midway dükkânı, 1215 Endicot Bulvarı; Mossman'ın Restoranı, 415 Altıncı Cadde; Grayson'un manifatura dükkânı, Güney Bulvar...

Başka bir yönetici gelip, kulağına bir şeyler fısıldayınca duraladı.

— Aldığım habere göre —dedi kalabalığa dönerek—, Grayson'un yanında çalışan üç üyemiz varmış. Bu üç kişinin, komiteye, işlerinin ne olduğunu, kaç para kazandıklarını, ailelerinin kaç kişi olduğunu ve bankada kaç paraları bulunduğunu bildiren birer rapor vermelerini istiyorum. Komite bunlara başka

bir yerde iş bulacaktır. Boykot edilecek yerlerin listesi toplantıdan sonra dağıtılacaktır. Herkesin bunları iyice bellemesini ve her ne olursa olsun bunlarla hiç bir alışverişe girmemelerini istiyorum. Grayson'un dükkânında çalışan üç kişi, komite kendilerine haber verene kadar işlerine devam edebilirler... Şimdi... Abraham Washington... -diye bağırdı başını çevirerek.

Platformun altında bir kaynaşma oldu. Bir adamın ağlayıp sızlandığı duyuldu. Bir dakika sonra iki Haçlı, elli yaşlarındaki bir zenciye, sürükleyerek merdivenlerden çıkardılar. Platformun ortasında onu öylece şaşkın bir halde bırakıp, aşağı indiler. Zenci aşağıda duran yüzlerce cüppeli adama bakıp, inlemeğe, yalvarmağa başladı. Ne söylediği anlaşılmıyordu.

Yönetici, zenciye dönerek:

— Abraham Washington... -dedi-. Senin orda burda bu şehrin yöneticileri hakkında atıp tuttuğunu duyduk. Sen bir bozguncusun...

— Efendi patron, efendi patron... -dedi zenci-, ben öyle demek istemedim. Efendi patron, Allahın adına yemin ederim öyle demek istemedim. Ben sadece...

— Sen zenci komşularını da, beyazların davranışlarını protesto etmeğe kışkırtıyormuşsun. Haçlılar Her Şeyi Görür, Her Şeyi Duyar. Sen iki ölümsüz Amerikalının adını taşıyorsun. Biz, sana, bu adlara nasıl saygı göstermen gerektiğini öğreteceğiz...

— Efendi patron, efendi patron...

— Zenciler oldukları yerde kalmayı, şikâyet etmemeyi öğrenmelidirler. Sana vereceğimiz ders hayatına bir zarar vermeyecektir... ama gene çeneni tutmazsan, seni şuradaki kırıslara asarım... Katran ve tüy... –diye kükredi yönetici.

— Ay-ay-ay-ay... –diye bağıştı Haçlılar, alkış-layarak.

Peşlerinde bir üçüncüsü olduğu halde, iki Haçlı, platforma çıktı. Elllerinde bir kova tutuyorlardı. İsten dibi kararmış kovanın iki tarafındaki tutamaklara taşıyanların elleri yanmasın diye kalın bezler sarılmıştı. Arkadaki üçüncü adam ise, bir badana fırçasıyla, koca bir çuval yüklenmiş, ıngılıkış zorlukla yürüyordu arkalarından.

Platformun ortasına gelip durdular.

— Elbiselerini çıkartın... –dedi yönetici.

Abraham Washington, karşı koymağa çabalamadı bile. Başını önüne eğmiş inliyordu.

— Şu puştı rahatlıkla vurabilirim... –dedi Dolan kendi kendine, elini tabancasına atarak-. Şunların altısını temizleyebilirim...

Katranla tüyleri taşıyan Haçlılar, zenciyi anadan doğma soydular. Yalnız ayakkabılarıyla, çorapları kaldı üstünde. Simsiyah derinin altında bütün kasların tir tir titrediğini gördü Dolan.

Yönetici gene bir faşist selâmı verdi. Adamlardan biri, fırçayı kovaya daldırıp, zencinin vücudunu katranlamağa başladı. Zenci hâlâ başını önüne eğmiş, mırıldanıyordu. Katranlama işi bitince, iki Haçlı, ellerini tüy dolu çuvala sokup, avuç avuç tüy atmağa

başladılar zencinin üzerine. Tüyler uçuşuyordu et-
rafta... sonunda yavaş yavaş o siyah insan vücudu
kaybolmağa, yerini gittikçe büyüyen acayip bir kuşa
bırakmağa başladı. Yönetici de işe karıştı sonunda.
Fırçayı katranlayıp, zencinin yüzüne sürdü, sonra bir
avuç tüy alıp suratına yapıştırdı.

— Götürün! —dedi.

İki Haçlı, Abraham Washington'un kollarına
girip, merdivenlerden indirdiler. Üçüncüsü de kovayı,
fırçayı ve çuvalı alıp indi. Merdivenlerin altında duran
Haçlılar bağışarak alkışladılar. Bir dakika sonra
tekrar her şey eski haline döndü, ortalık sakinleş-
ti.

Yönetici, gene bir adım öne çıkıp selâm verdi.

— Amerika Amerikalılarındır!

— *Amerika Amerikalılarındır!* —diye bağıştı ka-
labalık.

Dolan ağzını bile açmadı, dudaklarını kemirmekle
meşguldü.

— Arnold Smith! —diye bağırdı yönetici.

Arnold Smith çevresinde, muhafızları olan, üç
Haçlıyla çıktı merdivenleri. Kırk yaşlarında göste-
riyordu. Ucuz elbiseler giymişti. Oldukça yakışıklı olan
suratı iyiden iyiye asılmıştı.

— Yüzünü Haçlılara dön... —dedi yönetici.

Smith dönüp kalabalığa baktı. Dolan adamın
yüzünü inceliyordu. Hiç bir korku belirtisi yoktu
adamın suratında. Sanki yüzüne, karanlık bakışlı,
asıq suratlı bir maske geçirmişti.

— Komite tarafından, ahlâksızca davranışların-

dan vazgeçmen için üç kez uyarıldığın halde vazgeçmedin... –dedi yönetici.

— Beyler –dedi Arnold Smith sakın bir sesle, doğrudan doğruya kalabalığa hitap ederek–, bu adam yanılıyor...

— Kes sesini! –diye bağırdı yönetici.

— Bana ne yapacağınızı bilmiyorum... –dedi Arnold Smith, gene o sakın haliyle–, ama size durumu anlatacağım. Beyler... –diye devam etti–, bir kızı hamile bıraktığımı kabul ediyorum. Ama kürtaj parasını ödedim. Çoğunuzun başına gelen bir durum bu. Yalnız, bu kız tesadüfen kız kardeşi ol...

Muhafızlar, adamın kollarına yapışıp, ağzını kapadılar elleriyle. Smith kurtulmak için çabalamadı bile. Muhafızlar hâlâ tutuyorlardı adamı.

— Bu adam –dedi yönetici–, Bay Shore bölgesinde oturan her kız için bir tehlikedir. Kendisine kızların peşini bırakması ihtar edildi, ama bu uyarılara kulak asmadı. İşte Haçlılar, bizim görevimiz böyle ahlâksızlıkları düzeltmektir. Bu adam ahlâksızın biri olduğu halde, kanun bu adama bir şey yapamaz. Bizim buna bir ders vermemiz gerek...

— Ay-ay-ay-ay... –diye kükredi gene kalabalık.

Yönetici, eliyle bir işaret yaptı. Diğer yöneticilerden ikisi hemen yanına geldi. Bir tanesi ufak bir el çantası taşıyordu. Çantayı açtı, bir kutuyla, bir eter maskesi çıkardı. Başka iki yönetici de küçük bir masa getirdiler ortaya. Arnold Smith masanın üzerine yatırıldı. Adam, birdenbire kendisine ne yapmak istediklerini anladı, olağanüstü bir güçle silkinip, mu-

hafızların elinden kurtuldu. Suratı dehşetten karma-karışık olmuştu. Bir an ne yapması gerektiğini kestiremeden durakladı, sonra platformdan yere atlayıp, kalabalığın içine daldı.

Dolan'ın önünde bir karışıklık oldu.

— Tamam tamam... –dedi yönetici, ellerini açıp, kalabalığı sakinleştirmeye çalışarak—. Yakalandı. Getirin onu buraya!...

Birkaç kişi, debelenen Smith'i tekrar platforma çıkardılar. Zorla masanın üzerine yatırdılar adamı. Yönetici, maskeyi adamın burnuna dayayıp, eter vermeğe başladı... birkaç dakika sonra Arnold Smith hareketsiz kaldı. Haçlılar, aşağı inip, kalabalıktaki yerlerini aldılar.

— Şimdi, bu toplumun ahlâkını tehdit eden bir adamın başına neler geleceğini göreceksiniz... –dedi yönetici—. Vahşi bir ceza, evet. Ama ailelerimizi, kendi kız kardeşlerimizi korumamız için gerekli bu...

Elinde bir ustura tutan yöneticiye başıyla işaret etti. Platformda bulunan öbür Haçlılar da masanın çevresine toplandılar, olanları kalabalığın gözünden saklamak için. Vücutların arasından, Dolan, yöneticinin kolunu kaldırdığını gördü... ve hızla inen usturanın şavkı yansıdı bir an gözlerine.

Dolan bir şey düşünemedi. Beyni ölü bir hücre yığını haline gelmişti. Bu işi engellemeğe kalkmanın boşuna olacağını biliyordu. İntihar etmek olurdu bu. Çaktırmadan, adım adım kapıya yanaşmaya başladı. Kimsenin ona dikkat edecek hali de yoktu

zaten. Kalabalık kendini platformda olanlara kap-tırmıştı...

Bishop, dudaklarını ısırarak, başını salladı.

— «Yarattığın memleketim» —diye mırıldandı—. İnanılmaz bir olay bu. Bu hikâyeyi yazamazsın Mike. Kimse inanmaz buna...

— Onlara Arnold Smith'i gösterdiğim zaman inanırlar.

— Peki, adamın adı rehberde yoksa, nasıl bulacak-sın? Onu bir hastaneye götürmeyecekleri belli bir şey...

— Bulacağım onu. Bay Shore bölgesini karış karış tarayacağım. Onu bulacağım, göreceksin...

— Allahım! —Bishop, ellerini yüzüne kapayıp içini çekti—. Nasıl oldu da o Allahın belâsı sadist puştları çekip vurmadin şaşıyorum. İşte senin kapi-talizminin insanlara verdiği bu... hayvanlaştırıyor onları.

— Asıl sen şuna bir bak... —dedi Dolan, üstün-de isimler yazılı olan bir kâğıdı uzatarak.

Bishop, birkaç isimle, birkaç adresi okuduktan sonra kafasını kaldırıp, Dolan'a baktı.

— Nedir bunlar?

— Haçlıların önderleri.

— Nereden ele geçirdin bunu?

— Allahın adaleti!... Hangarın arkasında özel bir park yeri vardı, yan yana dizilmiş bir sürü pahalı araba gördüm orada. Plakalarını aldım hepsinin.

Sabahleyin de ilk iş olarak Trafik Müdürlüğüne gidip, sahiplerini buldum.

Bishop şaşırmişti.

— Ne hergelesin ulan sen! —dedi.

— Devam et, gerisini oku.

Bishop, listeyi okuyup, bitirdiğinde soluğu kesilmişti.

— *Kim Kimdir* gibi bir şey bu yahu...

— Bunu bastığım zaman neler olacağını düşünabiliyor musun?

— Tabii. Şehre atom bombası düşmüş gibi olacak... Plakalarını almayı iyi akıl etmişsin.

— Şans eseri oldu. Önce pek dikkat etmemiştim. Sonra akıl ettim bunu... Şimdi sen bunun bir kopyasını çıkartıp, bir yere sakla. Ben gidip, Arnold Smith'i bulmağa çalışacağım...

— Ben de geleyim mi?

— Hayır.

— Peki seninle tartışacak değilim. Ama her geçen gün tehlikeli noktaya biraz daha yaklaştığını aklından çıkarma. Carlisle'yi unutma...

— Carlisle'den yana bir korkum yok... Yani şimdilik...

— Peki. Arada bir bize telefon et de, hiç olmazsa nerede olduğunu bilelim.

— Ederim. Myra gelince söyle, sosyete sayfasını hazırlasın. Belki her zamankinden birkaç gün önce çıkartırız dergiyi.

— Söylerim. Baksana yahu, kafana ne oldu? Sargıların nerede?

— Doktor çıkardı bu sabah.

— Seni o koca kavukla görmeğe alışmışım da, şimdi yadırgadım birden.

— Ben de yadırgıyorum. Sanki çıplakmışım gibi geliyor... Myra, şu Küçük Tiyatro hikâyesini de yazsın.

— Menefee açısından mı?

— Olabilir. Tim Adamson meselesine de dokun-sun. Ben gelene kadar sen buraya göz kulak oluver.

— Alacaklıların ne olacak? Dün bastırıldığın ilânı unuttun mu yoksa?...

— O zamana kadar dönerim. Hiç kaçırır mıyım onu...

Merdivenleri inip, dışarı çıktı. Arabaya binerken, Grissom'un «Günaydın» diye bağırdığını duydu. Dolan, el sallayıp, motoru çalıştırdı. Köşeyi dönüp, Bay Shore mahallesinin yolunu tuttu.

Bay Shore bölgesi, daha çok, orta tabakanın oturduğu bir yerdi. Geçimlerini oradaki iki mobilya fabrikasından kazanıyorlardı. Tepeden, aşağıdaki düzlüğe inen yola girince, bir duman kokusudur sarı-yordu ortalığı.

Dolan, fabrikalardan birinin önünde durup, personel müdürüne gitti. *Times-Gazette*'den geldiğini söyleyip, Arnold Smith'in orada çalışıp çalışmadığını sordu. Personel müdürü kayıtlara baktıktan sonra, orada o isimde birinin çalışmadığını söyledi. Dolan teşekkür edip çıktı.

Bu kez de öteki fabrikaya gitti. Oradaki personel müdürü, Arnold Smith'in altı ay öncesine kadar orada

çalıştığını ama altı ay önce ayrıldığını söyledi. Dolan, Arnold Smith'i tanımlamasını istedi adamdan. Adam, kalemini çiğneyerek, şöyle bir düşündükten sonra, kısaca tanımladı Arnold Smith'i.

— Benim aradığım adama benziyor... —dedi Dolan—. Acaba adresini vermeniz mümkün mü?

Personel müdürü kayıtlara baktı.

— Perry sokağı 315 numara. Niye arıyorsunuz bu adamı? —diye merakla sordu.

— Kendisine piyangodan büyük ikramiye çıktı da. Perry sokağı 315 numara demiştiniz, değil mi? Teşekkür ederim.

Dolan, Perry sokağı 315 numaraya gitti. Tek katlı küçük bir evdi. Kapıyı altmış yaşlarında bir kadın açtı.

— Afedersiniz... —dedi Dolan—, Arnold Smith burada mı oturuyor acaba?

— Evet... —dedi yaşlı kadın—. Ben annesiyim. Niye aramıştınız?

— Aradığım Arnold Smith'in sizin oğlunuz olup olmadığından pek emin değilim... —dedi Dolan—. İçeri girmeme izin verir misiniz?

— Tabii, buyrun... —dedi Mrs. Smith, kapıyı iyice açarak.

Dolan içeri girdi.

— Adım Dolan. Acaba Mr. Smith'i görebilir miyim?

— Kendisi evde yok. Niçin aramıştınız? —dedi Mrs. Smith, telâşlanmaya başlamıştı.

— Kendisiyle biraz konuşmak istiyordum da. Bir iki soru soracaktım...

— Siz dün gece telefon eden bey misiniz? Hani telefon edip, iş vereceğini söyleyen bey?

— Ben de bu konuda görüşmek istiyordum kendisiyle... —dedi Dolan, heyecanını belli etmemeğe çalışarak.

— Ne işiydi bulduğunuz? Nerede şimdi oğlum? —diye heyecanla sordu yaşlı kadın.

— Acaba evde bir resmi var mı oğlunuzun?

— Mister, mesele nedir, ne oluyor?

— Bakın telâşlanmayın Mrs. Smith... —dedi Dolan, şerif yardımcısı yıldızını göstererek—. Şerifin bürosundan geliyorum. Başı dertte falan değil, yalnız bir resmini görmek istiyorum. Belki de benim aradığım başka bir Arnold Smith'dir.

Yaşlı kadın şöyle bir durdu. Kaşları çatılmış, alnı iyiden iyiye kırışmıştı. Dolan'a baktı, sonra öbür odaya geçti. Dolan bir sigara yaktı, ellerinin terden sırlıslıklam olduğunu görünce şaşırdı... Yaşlı kadın geri gelip, bir resim uzattı.

Dolan resme dikkatle baktı.

— Arnold Smith bu mu? —dedi.

— Evet. Benim oğlum.

— Rahatsız ettiğim için çok özür dilerim Mrs. Smith... —dedi Dolan, resmi geri verirken—. Aradığım kişi bu bey değil. Çok teşekkür ederim.

Dışarı çıktığında, acaba ihtiyar kadına ya-

lan söylemekle iyi mi ettim diye düşünüyordu.

Gerisin geriye şehre döndü. Yol üstündeki bir pastanede durup dergiye telefon etti. Telefona Bishop çıktı. Yeni bir şey olmamıştı, yalnız Öküz Nelson uğramış, kendisiyle muhakkak görüşmek istediğini söylemişti. Ha, bir de Mrs. Marsden'den bir mektup gelmişti. Borcunu ödemek için gönderdiği paraya teşekkür ediyordu. Mektup Los Angeles'ten atılmıştı. Myra oradaydı, yazıları hazırlıyordu. Dolan, Arnold Smith'i bulmuş muydu?

Dolan, hayır, dedi. Annesini gördüğünü, ama bunun uzun bir hikâye olduğunu, dönünce anlatacağını söyledi. Sonra Emniyet müdürlüğünü arayıp, Komser Nelson'u istedi. Nelson, Dolan'ın telefon edişine memnun olmuş gibiydi. Kendisiyle çok önemli bir şey konuşmak istiyordu. Acaba hemen Emniyet Müdürlüğüne gelemiz miydi? Hayır, hayır, işin beklemeğe tahammülü yoktu. Komserin sesinde, işin ciddî olduğunu sezdirenen bir hava vardı. Dolan geleceğini söyledi.

— Buraya bak Mike, Allahını seversen anlayışlı davran. Seninle bir alıp veremediğimiz yok... —dedi Nelson, masasından kalkarak.

— Bütün bunları nereden öğrendin? –dedi Dolan.

— Nereden mi öğrendim? Ben istihbarat kısmının şefi değil miyim yahu! Ben öğrenmeyeceğim de kim öğrenecek?

— Bırak saçmalamayı... –dedi Dolan—. Sana kim söyledi?

— Bana soru sormağa kalkma. Bana kim söylediye söyledi, orası önemli değil. O hanımla, Ed Bishop iki rezil komünisttir. Onlara neyin ne olduğunu sen anlatırsan daha iyi olur, yoksa bu işi ben yaparım...

— Sen benden anlayışlı olmamı istedin, ben de senden anlayışlı olmanı istiyorum. Ed Bishop, on beş senedir burada çalışıyordu ve hep aynı herifti. Onun, polis muhabirliği ederken de komünist olduğunu biliyordun. Şimdi birdenbire neden onu şehir dışı etmek istiyorsun?

— Sen benim şu soruma cevap ver... –dedi Nelson—: Şu Barnovsky denilen karı hakkında ne biliyorsun? Hiç bir şey... Birdenbire piyasaya çıkıp, senin yanında çalışmaya başladı. Sen aptalın tekisin. O, daha önce de Texas'ta komünist broşürler dağıtırken yakalanmıştı. O kadın Moskova hesabına çalışıyor. Sana bunu söylemedi, öyle değil mi?

— Sana, neden birdenbire Bishop'u şehir dışı etmeğe karar verdiğini sormuştum... –dedi Dolan.

— Senin danganlakça sorularına cevap vermek zorunda değilim... –dedi Nelson—. Ben sana ne

yapman gerektiğini söylüyorum. Bak Mike, seni severim. Buradaki bütün çocuklar da seni sever. O iki kişi de senin arkadaşın... O yüzden, bunu, onlara senin söylemeni istiyorum. Yoksa gidip kendim de söyledim...

— Bir saat önce oradaydın. Niye o zaman söylemedin?

— Allahın belâsı! –dedi Nelson sinirlenerek—. Benim sana anlatmağa çalıştığım da bu ya. Onlar senin arkadaşların...

— Anlaşıldı, Öküz, söylerim. Bunun bir işe yarayacağını sanmıyorum ama gene de söylerim. Şimdi bana bir iyilik et de, bu işe kimin karar verdiğini söyle.

— Sana bunu söyleyemem Mike. Bütün söyleyebileceğim, bu kararın yüksek yerden geldiğidir.

— Bir buyruk mu bu?

— Buna gülüp geçemezsin. Bu buyruktan da öte...

— Carlisle mi?

— Bir şey söylemeyeceğim...

— Onun poliste de eli olduğunu bilmiyordum. Emmett'in ondan nefret ettiğini sanırdım...

— Bir şey söylemeyeceğim...

— Peki –dedi Dolan gülümseyerek ayağa kalkarken. Ayağa kalktığında yüzündeki gülümseme silinmişti—. Biliyor musun Öküz –dedi—, sen bugüne dek rastladığım en büyük puştun...

Nelson gözlerini kırıştırdı, dudaklarını çarpıtıp gülümsemeğe çalıştı.

Dolan başkaca bir şey söylemeden, arkasını dönüp, çıktı.

Basımevine döndüğünde, Bud McGonagill oturmuş onu bekliyordu.

— Merhaba Bud... –dedi Dolan.

— Seninle biraz konuşmak istiyorum... –dedi McGonagill.

— Burada mı konuşalım yoksa aşağı mı inelim?

— Burada konuşabiliriz. O Perry sokağındaki kadına ne yaptın?

— Ne mi yaptım!... Ne demek istiyorsun?

— Hiç, hiç... Ofise telefon edip, Dolan adındaki bir şerif yardımcısının evine geldiğini söyledi. Al-lahtan ki telefona ben çıkmıştım. Ağlayıp inleyerek oğlunun başına bir şeyler geldiğini söyledi. Dün akşam biri arayıp, iş vereceğini söylemiş, oğlan da çıkıp gitmiş, bir daha da dönmemiş... Ne demek oluyor bütün bunlar?

— Sen de benim kadar biliyorsun bu işi. Gidip Mrs. Smith'i gördüm, oğlunu arıyordum çünkü. Şerif yıldızını gösterdim, başka türlü adamın resmini göremezdim.

— Anladın mı? –dedi Bishop McGonagill'e, dalga geçerek.

Dolan, Myra'yla ona ses çıkarmamalarını işaret etti.

— Niye resmini görmek istedin adamın?

— Tanımak için. Aradığım adamın o olup olmadığını anlamak istedim.

— Tanıdın mı, aradığın adam o muymuş?

— Tabii, ama kadına tanımadığımı söyledim. Kadını üzmekten korktum.

— Kadın yeteri kadar üzgün zaten... Herife ne olmuş? Kim bu herif? Kaybolduğunu haber verdiler. Onu bulmam gerek...

— Onu ben de bulmak istiyorum, ama korkarım iyileşene kadar adı kayıplar listesinde kalacak. Dün gece bir ameliyat geçirdi çünkü.

— Şimdi nerede?

— Keşke nerede olduğunu bilseydim... –dedi Dolan.

— Nasıl bir ameliyat geçirdi?

— Nasıl bir şey olduğunu kestiremiyor musun?

— Ne! –diye bağırdı McGonagill.

— Haçlılar. O soylu Haçlılar!...

— «Yarattığın yurdum» –diye, hafiften şarkı söyler gibi mırıldandı Bishop.

— Allah kahretsin! –dedi McGonagill–. Yaşlı kadının söylemek istediği buydu demek. Söylediğine göre, senden sonra biri aramış, dün gece iş hakkında konuşmak için çağıran adam olduğunu; Arnold'un Güney Amerika'ya gittiğini, çok işi olduğu için de eve telefon edip haber veremediğini, ama New Orleans'tan mektup yazacağını söylemiş. Yaşlı kadını şaşkına çeviren de bu olmuş zaten. Oğlunun, neden

hiç olmazsa bir telefon edip, allahâısmarladık demediğini anlayamamış.

— O anlayamaz ama biz anlarız... –dedi Dolan—. Bunun ne anlama geldiğini anlıyorsun değil mi? Arnold Smith öldü...

— Ölmemiştir... –dedi McGonagill—, bu yüzden adam ölmez.

— Hepsi ölmez tabii... –dedi Dolan yavaşça—. Hepsi ölmez... ama Arnold Smith öldü.

— Eee... –dedi McGonagill.

— Bud, oturup, inşallah ölmemiştir diye dua etmekten başka bir şey gelmez elimizden... –dedi Dolan—. Birisi adamın cesedini bulana kadar senin yapacağın bir şey yok... birisi bulursa tabii. Sen bu işte bana çok yardım ettin, bu yüzden sana minnet borçluyum, onun için de seni bu işe daha fazla bu-laştırmak istemiyorum. Bu işin beni nereye götüreceğini bilemiyorum... ben gırtlığıma kadar battım bu işin içine, sonuna kadar da gideceğim...

McGonagill, ağzını bile açmadan, arkasını dönüp merdivenlerden indi. Dolan, Bud çıkana dek gözleriyle izledi onu. Sonra kapıya yaslanıp, aşağıya seslendi:

— Grissom, işçilere söyle de yarın sabah erkenden burada olsunlar.

Öğleden sonra saat üçte, alacaklılar birer ikişer

gelmeğe başladılar. Hepsi de Dolan'ı kutlayarak gazeteye ilân vermenin çok akıllıca bir davranış olduğunu söylediler. Bu, Dolan için son derece sıkıcı bir toplantı oldu. Yıllarca bugünü beklemişti, ama şu anda, artık bunun bir anlamı kalmamıştı onun için. Sonunda hepsi paralarını alıp gittiler.

— Hesapların yanlış çıktı... –dedi Myra—. Geriye beş bin dolardan biraz daha fazla kaldı.

— Bu kadar kalacağını biliyordum... –dedi Dolan, paraları alıp cebine yerleştirirken—. Hadi gidiyoruz...

— Sen ne diyorsun yahu? Yarın sabah dergiyi basacağımıza göre tonla işimiz var demektir...

— Yarım saate kadar döneriz. Hadi...

— Nereye gideceğiz? –dedi Myra.

— Hadi gel. Evleneceğiz. Seninle evleneceğim.

— Mike! –dedi Bishop—. Çıldırdın mı?...

— Hadi gel... –dedi Dolan, Myra'ya.

Dolan okuduğu kâğıtları yatağın üstüne bırakıp, kalkarak kapıya gitti. Gelen Ulysses'di.

— Çok özür dilerim Mister Mike... –dedi—, ama yarın taşıyoruz ve...

— Ben, senin ne zaman para isteyeceğini, sen daha ağzını açar açmaz şıp diye anlarım. Ne kadar istiyorsun?

— Valla efendim... taşıyıcılar iki kamyon için yirmi dolar istediler, bizimse dört kamyonluk eşyamız var...

Dolan bir elli dolarlık çıkartıp verdi.

— Al, bununla taşınma giderlerini karşıla-sın...

— Peki efendim. Çok güzel bir ev tuttuk Mr. Mike. Siz daha görmediniz değil mi?

— Hayır. Ernst bu akşam anlattı biraz.

— En iyi odayı size ayırdık Mr. Mike. Ben kendim ayırdım. Siz meşgul olduğunuza göre, sizin işleriniz-le benim uğraşmam gerek...

— Öyle. Teşekkür ederim Ulysses. Şimdilik bununla idare et...

— Olur efendim –dedi Ulysses giderken–. O-danızı yarın akşama kadar yerleştiririm. Çok tuhaf Mr. Mike... –dedi, bir an duraklayarak–, yarın ak-şam bu saatlerde bu eski evden geriye pek fazla bir şey kalmayacak. Evin arka tarafını yıkmağa daha bugünden başladılar bile...

Dolan, tekrar dönüp, sayfa provalarını okumağa başlamıştı ki Bishop'la Myra girdiler içeri.

— İkinci Mrs. Michael Dolan... –dedi Bishop, kızın elini kaldırarak–, sahibinin yatağına sağ salım, zavallı karnı jambonlu sandviçlerle dolu olarak dönmüştür... Seni rezil patron seni...

— Bu yazı bana iyi göründü... –dedi Dolan, kâğıtları göstererek–. Siz ne dersiniz?

— İyi bir yazı... –dedi Bishop–. Ama böyle bir olayın güzel yazılması da şart değil zaten. O denli önemli bir olay ki güzel yazılmasa da okunur. Mrs. Smith'den yeni bir haber var mı?

— Biraz önce telefon ettim. Daha bir haber al-

mamış. Herif öldü yüzde yüz. Biz yazıyı bastıktan sonra cesedini bulurlar...

— Eğer cesedini yakmadılarsa... –dedi Myra.

— Onu ben de düşündüm ama sonra böyle bir şey yapamayacaklarına aklım yattı. Cinayet olur bu...

— Bu, zaten cinayet... –dedi Myra.

— Sonunda Jack Carlisle'i sıkıştırdığımıza seviniyorum. Thomas'ı da tabii. Ondan hiç şüphelenmemiştim...

— Ya Crenshaw'a ne dersin? Herif Ticaret Odasının başkanı...

— Asıl beni keyiflendiren Carlisle'i kıştırırmamız. Hele Nelson bu...

— Nelson mu? Ne olmuş Nelson'a?

— Ben de ona geliyorum işte... –dedi Dolan—. Bu akşam buraya gelmenizi bu yüzden istedim. Nelson bu sabah bana bir muhtıra verdi...

— Benim hakkımda mı? –dedi Bishop.

— İkiniz hakkında...

— Demek seninle bunun için konuşmak istemiş...

— Evet buymuş. Sizin derhal şehri terk etmeniz gerektiğini, aksı halde...

— Blöf yapıyordur...

— Hayır blöf yapmıyor. Yüksek yerden buyruk almış, Jack Carlisle'den. Böylece, Carlisle intikam almağa başlamış oluyor...

— Bunu bize neden daha önce söylemedin? –dedi Myra.

— Sizi üzmemek istemedim. Mümkün olduğu kadar geç söylemek istedim...

— Benle niye evlendiğini anlıyorum şimdi...
—dedi Myra.

— Bak...

— Bu yüzdendi, öyle değil mi?

— Yanlış anladın... —dedi Dolan, durumu açıkla-
yacak sözcükler bulmağa çabalayarak.

Myra:

— Seni piç seni!... —diyerek tokadı patlattı
Dolan'ın suratına.

Dolan, ağzını açmadan, öyle durmuş, Myra'ya
bakıyordu. Kız bir tokat daha vurdu. Bishop kızın
üstüne atlayıp, kollarına yapıştı. İkisi birden yatağın
üstüne yıkıldılar.

— Senin beynini patlatırım... —diye homurdandı
Bishop.

Dolan, kıpırdamadan, dimdik duruyordu olduğu
yerde.

— Ed... —dedi yavaşça.

Bishop ayağa kalktı. Myra birden yüz üstü ka-
panıp, ağlamağa başladı.

— Ed... —Dolan cebinden bir tomar para çıkart-
tı—, burada beş bin dolar var. En iyisi, sen aileni alıp
taşın buradan.

Bishop şöyle bir sırtıttı, sonra gülümsedi, en so-
nunda da kahkahayı patlattı.

— Hayır... —dedi başını sallayarak.

— Al bunu... —dedi Dolan, paraları uzatarak.

— Hayır...

Dolan birden uzanıp paraları Bishop'un cebine
sokuşturdu.

— Aptallık etme!... –dedi.

— Kalıyorum Mike... –Bishop paraları cebinden çıkardı—. Bu paraları geri al, yoksa pencereden dışarı fırlatır atarım. İnan ki yaparım bunu.

Myra ağlamayı kesmiş, yatağın üstünde doğru-lup oturmuştu.

— Dinle bir dakika Ed. Bu para çocuklar için. Onların bir sürü şeye ihtiyacı olduğunu biliyorsun. Bu para onların ihtiyaçları için... ilâçlar, doktorlar falan filan.

Bishop'un parayı tutan eli yanına düştü.

— Kalıyorum... –dedi inatla.

— Bu parayı al karına götür. Bu parayı ona getirdiğini söyle.

— Olur... ama ben kalıyorum.

— Sen sıfır numara dangalağın tekisin...

Telefon çaldı o sıra.

— Açayım mı? –dedi Bishop.

Dolan, evet anlamına başını salladı, Bishop telefonu açmağa gitti.

— Kalk oradan, şu şaklabanlıktan da vazgeç... –dedi Dolan Myra'ya—. Seni incitmek istemedim. Sana yardım etmeğe çalışıyordum sadece...

— Burada oturmuş seni merak ediyordum... –dedi Myra—. Eline bakabilir miyim?

Dolan kızın yanına gidip, elini uzattı. Myra, Dolan'ın elini çevirip avcuna baktı. Sonra gülümseyerek başını kaldırdı, gözleri yaşla dolmuştu gene.

— Ne var? –dedi Dolan, şaşırarak.

— Tırnak izlerine bakıyorum... –dedi Myra.

Bishop heyecanla geri geldi.

— Nerdeyse bir çuval inciri berbat edecektim. Kadına senin evde olmadığını söyledim önce. Şimdi telefonda seni bekliyor kadıncağz.

— Kim?

— Mrs. Smith. Seninle konuşmak istiyor.

Dolan dışarı çıktı.

— Neden şu çocuğa daha iyi davranmıyorsun?

—dedi Bishop, Myra'ya—. Salaklığın âlemi yok. Bu Mike, yeryüzündeki en tatlı piçtir. Sana âşık...

— Aşkını yansıttığı oldukça tuhaf.

— Biraz öyle. Niye onunla anlaşmağa çalışmıyorsun?

— Çalışacağım.

— Sizin ikinizi tutup kafa kafaya vurmali...

Dolan koşarak girdi içeri.

— Arnold Smith evdeymiş... —dedi, gözleri parlıyordu—. Şimdi dönmüş. Durumumuzu kolaylaştıracak bu. Bize yardım edeceği yüzde yüz. Ben onunla konuşmağa gidiyorum.

— Hep birlikte gidiyoruz... —dedi Bishop—. Hepimiz...

— Gelmek istiyor musun? —dedi Dolan Myra'ya.

— Tabii... —dedi Myra, ayağa kalkarak.

— Hadi... —dedi Bishop.

Öğleden sonra, *Kosmopolit*, bütün hikâyeyi, belgelerle, isim isim açıkladı. Dolan, dağıtımı saat dörde

kadar bekletmişti. Akşam gazetelerinin basılıp, dağıtılmasını beklemişti. Son baskılarında hikâyeye yer vermelerini istemiyordu.

ŞEHRİN İLERİ GELENLERİ HAÇLILARIN ÖNDERLİĞİNİ YAPIYOR

BAY SHORELU BİR ADAMI HADİM EDEN MASKELİ
ÇETeyİ JACK CARLİSLE VE CRENSHAW
YÖNETİYORLAR

BU GİZLİ ÖRGÜTÜN HAYRETLER VEREN İÇYÜZÜ
KOSMOPOLİT'TE

KOSMOPOLİT BÜTÜN SATICILARDA

Bu afişler şehrin her tarafına asılmıştı.

Dolan, üç ayrı radyo istasyonuna, beş dakikalık bir zaman almak için baş vurmuştu. Beş dakikalık konuşma için on beş dakikalık para ödemeyi kabul ettiği halde, ne hakkında konuşacağını öğrenen radyo yöneticileri önerisini reddetmişlerdi. Sinirinden çılgına dönmüştü Dolan. Bütün şehrin bu hikâyeyi öğrenmesini istiyordu. Saat altı olmadan da herkes öğrenmişti. İnsanlar sokaklarda telâşlı telâşlı konuşuyorlar, telefonlar çalıyor, haber ajanslarının teleksleri bir saniye ara vermeden takırdıyordu. Arnold Smith'i hadım eden yüzleri maskeli çete hikâyesi yeteri kadar heyecan vericiydi zaten, bir de önderlerinin isimleri birinci sayfadan, dört sütun üstüne verilince, bu, tam anlamıyla bomba gibi bir

haber olmuştı. Kısacası, Dolan, bir vuruşta, şehri tepetaklak etmiş, altını üstüne getirmişti.

Arka kapının vurulduğunu duyduğunda, Dolan basımevinde yalnızdı. Kapıyı açıp, Bud McGonagill'i içeri aldı.

— Allahını seversen, hemen buradan çık... -dedi McGonagill-. Şimdi mahkemeden geliyorum. Hâkim Pentland, Büyük Jüriyi olağanüstü bir toplantıya çağırdı. Yoldalar şimdi, geliyorlar...

— Benim istediğim de buydu zaten... -dedi Dolan-. Onlara anlatacaklarım var...

— Sabahleyin anlatırsın. Şimdi bir yerlere saklan. Anlatacaklarına bir çeki düzen ver.

— Anlatacaklarım hazır. Hepsi dergide var zaten. Arnold Smith'i de bir yere sakladım, zamanı gelince onu oradan alacağım. Hazırız anlayacağın...

— Mike, gözünü seveyim, ben seni uyarmağa geldim. Senin için mahkemeye çağrı kâğıdı hazırlıyorlar... bu gece mahkemenin orada dolaşma. Neler olacağını kimse bilemez...

— Dinle Bud...

— Buraya bak, katır kafalı pezevenk, bu gece ortalıkta dolaşamazsın. Sabaha kadar sabret. Sabahleyin bana telefon edersin, ben de birkaç adamla gelir seni alırım. Galiba anlamıyorsun, bütün şehir bu

haberle çalkalanıyor. Aklına bile getirmediğin bir sürü adam bu işe el attı; hâkimler hatta milletvekilleri. Hemen buradan çıkman gerek...

—Tamam –dedi Dolan sonunda–, buradan çıkacağım, ama doğruca evime gidiyorum. Gelecekleri varsa, görecekleri de var. Nasıl ateş edileceğini unutmadım daha.

—Nereye gidersen git, ama hemen buradan çık. Seni arayacakları ilk yer burasıdır...

—Tamam Bud. Teşekkür ederim. Şimdi gitsen iyi olacak.

—Buradan gideceğine yemin eder misin?

—Ceketimi giyer giymez gidiyorum...

—Sabahleyin de ilk iş olarak bana telefon edeceksin...

—Buna da yemin ederim...

—Ulan Allahın belâsı, ne sırtıp duruyorsun? Dalga geçtiğimi mi sanıyorsun? Eğer senin ağzını kaparsa, Carlisle'nin, dergide yazdıklarına kahkaha-larla gülmeceğini anlamıyor musun? Bu dergi hikâyesine kıcıyla güler hem de...

—Biraz zor güler...

—Daha fazla kalamayacağım Mike...

—Tamam Bud, sen git. Dalga geçmediğini biliyorum. Ben de ceketimi giyer giymez çıkıyorum. Grissom, Myra ve Bishop'la burada buluşacaktım ama gidiyorum.

—Eyvallah Mike.

—Güle güle.

Dolan, McGonagill'i arka kapıdan uğurladıktan

sonra, yukarı çıkıp ceketini giydi. Yazıhaneye girip ışığı yaktı. Yeni eve telefon etti. Telefonu Ulysses açtı, Miss Myra'nın da evde olduğunu söyledi.

— Merhaba hayatım... —dedi Dolan—. Dinle, McGonagill biraz önce buradaydı. Mahkemedeki durumdan çok heyecanlanmış. Büyük Jüri, Haçlılar meselesini araştırmak için olağanüstü bir toplantı yapacakmış, o yüzden, bu gece benim ortalarda dolaşmamı istemiyor... Yarın sabaha kadar beklememi, sonra da yanımda koruyucularımla mahkemeye gitmemi istiyor. Ne dersin, dünyayı birbirine kattık, değil mi ha?... Sen ondan da betersin... Yok canım, niye korkayım. Bunu bekliyordum. Bishop'la Grissom'u ara, artık buraya gelmesinler, evde buluşuruz onlarla. Yeni evi nasıl buldun?... İyi... Tabii, şimdi çıkıyorum. Merak etme, dikkatli olurum. Eyvallah hayatım...

Telefonu kapatıp, ışıkları söndürdükten sonra ön kapıya yürüdü. Kapıyı açtı, tam dışarı çıkacağı sırada fikrini değiştirdi. Ön kapıyı kapayıp, arka kapıya doğruldu.

Kapıyı, dışarıya çıktıktan sonra, arkasından gü-rültüyle kapadı. İyiden iyiye karanlık olan küçük sokakta, otoparka doğru yürümeye başladı. Köşede, küçük bir kutuya takılıp sendeledi. Kendisini toparlayınca, hemen önünde, kapağı olmayan bir çöp bidonu olduğunu gördü. Burnuna, portakal posalarıyla, kahve tavelerinin ekşi kokusu doldu.

— Orospu çocuğu! —diye bağırdı, sendelediğinden değil, açıkta duran çöp yığınının ekşi kokusuna kızdığından.

Kahve taveleri... «Bu tuhaf işte» dedi kendi kendine. Birden arkasından bir hışırtı duydu. Nedenini düşünmeden, anlamadan, birden korktu, daha önce hiç korkmadığı bir biçimde korktu; vahşice, hayvansı bir korku sardı bütün benliğini. Daha kımıldamadan, şapkasının kenarına bir şeyin değiştiğini hissetti. Birden korkunç bir şey olacağını, ölümle arasında kıl payı bir aralık kaldığını anladı. Karanlık yolun öbür ucunda görünen, kendisi için hayat demek olan ışık parçası milyonlarca kilometre ötedeydi. Bir korku çılgılığı yükseldi ciğerlerinden gırtlığına, ama daha ağzını açmadan, kulakları sağır eden bir patlama duydu. Sokağın köşesindeki ışık, korkunç bir hızla, alevler saçarak, kükreterek üstüne gelmeğe başladı. Ölmek üzere olduğunu anladı. Sadece bir tek şey düşünebildi: Ya Myra o bir fincan kahvesini içmek için *dursaydı...*

Kafasının üstü uçtu birden. Kokuyu duymamak için elini burnuna götürmeğe çalışırken, yüzüstü çöplerin içine devrildi.

SON

